

Преглед сектора грађевинске индустрије Србије који је обухваћен европском Уредбом (ЕУ) 305/2011 и очекивани утицај на индустрију

Дејана Милинковић



ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ

2019



Преглед сектора грађевинске индустрије Србије који је обухваћен европском Уредбом (ЕУ) 305/2011 и очекивани утицај на индустрију

Издавач:

Институт за стандардизацију Србије (ИСС)
Стевана Бракуса 2, 11000 Београд, Србија

Ова публикација је израђена у оквиру имплементације

Чешког програма за развој сарадње под називом „**Подршка унапређењу и развоју сектора инфраструктуре квалитета Србије**“ у сарадњи између Института за стандардизацију Србије (ИСС) и Чешке канцеларије за стандарде, метрологију и испитивања (ÚNMZ) и није намењена продаји.

Уредник: Татјана Бојанић

Аутор: Дејана Милинковић

Извор података: Агенција за привредне регистре, Републички завод за статистику

Превод: Татјана Бојанић

Редакција: Виолета Нешковић-Поповић, Јелена Скоковић

Дизајн корица: Јелена Табаковић

Графичка обрада: Марија Станковић

Слика на насловној страници: Цементна индустрија Србије – ЦИС

ISBN: 978-86-7537-076-5

Место и година објављивања: Београд, 2019. године

Преглед сектора грађевинске индустрије Србије који је обухваћен европском Уредбом (ЕУ) 305/2011 и очекивани утицај на индустрију

Ова студија је припремљена у оквиру Чешког програма за развој сарадње под називом „Подршка унапређењу и развоју сектора инфраструктуре квалитета Србије“, у сарадњи између Института за стандардизацију Србије (ИСС) и Чешке канцеларије за стандарде, метрологију и испитивања (ÚNMZ). Главни циљ пројекта је израда експертизе о стању капацитета у Србији, у области грађевинских производа, и њиховог јачања у области инфраструктуре квалитета и имплементације европског законодавства и стандарда, посебно са циљем проширења тржишта за пласман ових производе.

Институт за стандардизацију Србије извршио је анализу сектора грађевинске индустрије у Србији на основу расположивих статистичких података, анализу националног тржишта грађевинских производа на које Уредба о грађевинским производима (ЕУ) бр. 305/2011 може имати значајан утицај, као и свеобухватни преглед стања за почетак обавезујуће примене хармонизованих европских стандарда (hEN) за грађевинске производе.

Садржај

Предговор	3
Увод	5
I. Примењена методологија.....	8
II. Мапирање, димензионирање и структура сектора грађевинске индустрије у Србији.....	12
III. Преглед обима тржишта грађевинских производа	16
IV. Процена способности индустрије да испуни обавезе према CPR-у.....	49
V. Преглед налаза са предлогом оперативних препорука.....	54
VI. Резиме	59
Прилог	62

Предговор

Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт), је већ неко време планирао израду студије у којој би се анализирао утицај имплементације одредби европске Уредбе о грађевинским производима (ЕУ) 305/2011 на грађевински сектор у Републици Србији, међутим, стицајем околности реализација овог пројекта започела је тек након ступања на снагу Закона о грађевинским производима („Службени гласник РС“, бр. 83/2018). Стога смо посебно узели у обзир чињеницу да је потребно у кратком року донети велики број подзаконских аката, за чије је доношење неопходно располагати релевантним и свеобухватним информацијама о реалном стању на овом тржишту. Како би динамика проглашења обавезне примене српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди била постепена, неопходно је било узети у обзир потребе и капацитете привреде и учинити све што је могуће да се амортизује притисак због увођења додатних обавеза, потребе за набавком нове опреме, додатном едукацијом запослених, ангажовања треће стране, и сл. За реализацију наведених активности уз минималне поремећаје на тржишту грађевинских производа, такође је од изузетног значаја добра координација активности између надлежних државних органа и јавних служби, као и правовремене расположивости релевантних информација, па је Институт активности на изради овог документа и започео у координацији и уз консултације са Министарством привреде и Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Законом о грађевинским производима, прописују се, поред осталог, услови за стављање или чињење грађевинских производа доступним на тржишту, установљавају правила о начину исказивања перформанси које се односе на њихове битне карактеристике, уређује употреба знака усаглашености за те производе и омогућава транспоновање европске Уредбе о грађевинским производима (ЕУ) 305/2011. Европски стандарди који су подршка примени Уредбе (хармонизовани стандарди, цитирани у Службеном листу ЕУ) и у Србији, као и у другим европским земљама, постаће стандарди са обавезном применом. Институт је преузео све европске хармонизоване стандарде као српске, међутим, биће потребно додатно ангажовање свих заинтересованих страна како би што већи број ових стандарда био објављен на српском језику и тиме олакшала њихова примена.

Мишљења смо да ће Студија која је пред вама, бити од велике користи пре свега државним органима који су у обавези да у ограниченом временском року израде подзаконске акте и започну са њиховом применом у пракси (именовање тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси, тржишни надзор и сл.). Такође, користиће привредним друштвима и предузетницима јер даје јасну слику стања грађевинског сектора

у Србији из кога се уочавају потенцијални ризици и прилике, као и могући правци развоја. Поред тога, Студија може бити интересантна телима за оцењивање усаглашености и уопште свима онима на које се овај закон и подзаконски акти директно или индиректно односе и примењују.

Подаци исказани у овој студији званични су подаци, прибављени од Агенције за привредне регистре и Републичког завода за статистику, којима се захваљујемо за корисна објашњења и сугестије током израде овог документа.

Израду Студије финансирала је Чешка развојна сарадња у оквиру реализације пројекта „Подршка унапређењу и развоју сектора инфраструктуре квалитета Србије“ у сарадњи између Института за стандардизацију Србије (ИСС) и Чешке канцеларије за стандардизацију, метрологију и испитивања (ÚNMZ), који су и у ранијем периоду пружали велику подршку развоју националне инфраструктуре квалитета у Републици Србији, због чега им исказујемо посебну захвалност.

Татјана Бојанић, директор
Институт за стандардизацију Србије

Увод

Пут Србије ка придруживању Европској унији подразумева, поред многих других реформских поступака, припрему за прилике и захтеве конкурентног јединственог тржишта, што захтева велику посвећеност квалитету и безбедности производа и услуга. Успостављање националног инфраструктурног система квалитета (QI) има вишенаменски циљ:

1. Представља претпоставку за слободно кретање робе и уклањање техничких препрека у трговини;
2. Главни је показатељ стављања безбедног производа на тржиште;
3. Представља структуру која има директан утицај на иновације и конкурентност;
4. Предуслов је за приступ међународном тржишту;
5. Показатељ је степена заштите потрошача (здравље, безбедност, заштита животне средине);
6. Представља подршку економском развоју уопште.

Грађевинарство као комплексна делатност подразумева услуге и процесе (од пројектовања до извођења) као и уградњу готових производа при чему је крајњи резултат производ који у сваком погледу треба да задовољи захтеве крајњег корисника који се односе на квалитет и безбедност. Како је један од захтева и заштита животне средине, грађевинарство је битан чинилац одрживог развоја и неминовно је повезано и са другим делатностима (електротехника, машинство, технологија, транспорт и сл.).

Стратешки гледано, грађевинска индустрија убраја се у најзначајније привредне гране, јер пружа услове и инфраструктуру за све остале економске и социјалне категорије. Стога је развој законодавства ЕУ у области грађевинарства стални процес, а инструменти за постизање политике квалитета у овој области врло су сложени и у одређеној мери различити у односу на друге области.

У циљу усклађивања националног законодавства са правним тековинама ЕУ, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре започело је процес транспонована Уредбе о грађевинским производима (ЕУ) бр. 305/2011 (у даљем тексту: CPR) у правни систем Републике Србије. Недавно усвојен Закон о грађевинским производима¹ предвиђа стандардизацију више од четири стотине грађевинских производа и

¹ Закон о грађевинским производима („Службени гласник РС“, бр. 83/2018)

успостављање временских рокова подзаконским актима за почетак њихове обавезне примене, који би требало да буду усвојени до краја 2019. године.

У Студији која је пред вама дата је анализа сектора грађевинске индустрије и свеобухватан преглед ситуације у Републици Србији, као и анализа националног тржишта грађевинских производа на које ће CPR имати значајан директан утицај, узимајући у обзир предстојећу обавезну примену хармонизованих европских стандарда (у даљем тексту: hEN) за грађевинске производе.

Такође, један од главних доприноса спроведеног истраживања је процена трошкова и потребног времена за усаглашавање са захтевима hEN, као аргументације потребне за припрему планираних подзаконских аката од стране надлежног министарства у Републици Србији.

Резултати истраживања спроведеног током припреме ове студије, представљени су у Поглављу V. Преглед налаза са предлогом оперативних препорука указује на то да ће, за сваку од четири препознате групе грађевинских производа, бити потребан прелазни период за усаглашавање са захтевима hEN.

За упознавање са техничким спецификацијама, њиховом применом у пракси и спровођење верификације грађевинских производа, од великог значаја биће сарадња између домаћих и европских:

- Националних органа надлежних за спровођење CPR-а,
- Националних тела за оцењивање и верификацију сталности перформанси,
- Општих и/или професионалних удружења/привредних комора.

У периоду припреме Републике Србије за приступање ЕУ, такође је од великог значаја да се државна управа као и привреда, благовремено информишу, обуче и припреме за предстојећу примену CPR-а. Главни допринос ове студије су оперативне препоруке о временском периоду у коме је неопходно предузети мере како би се обезбедило да обавезна примена хармонизованих стандарда буде применљива у пракси и које треба да пруже подршку надлежном Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у развоју докумената који прате примену Закона о грађевинским производима, у оквиру преношења законодавства ЕУ у области грађевинских производа. Ове активности унапређују спремност Републике Србије као земље кандидата и олакшавају њену интеграцију у глобалне и европске трговинске системе. Што се тиче користи за Чешку Републику, биће омогућена и успостављена ближа сарадња наведених субјеката и институција кроз праћење

српског тржишта грађевинских производа, могућности унапређења пословних односа и пружања услуга везаних за промовисање грађевинских производа, производних капацитета итд.

Искрено захваљујемо Чешкој развојној сарадњи за пружање подршке у припреми Студије у оквиру реализације пројекта „Подршка унапређењу и развоју сектора инфраструктуре квалитета Србије“.

Листа скраћеница

Скраћеница	Значење на српском језику	Значење на енглеском језику
AVCP	Оцењивање и верификација сталности перформанси	Assessment and Verification of Constancy of Performance
АПР	Агенција за привредне регистре Републике Србије	The Serbian Business Registers Agency
CPR	Уредба о грађевинским производима	Construction Products Regulation
ДоП	Декларација о перформансама	Declaration of Performance
hEN	Хармонизовани европски стандарди	harmonized European standards
SRPS EN	Српски стандард којим је преузет хармонизовани европски стандард	The Serbian standard which adopted the harmonized European standard
ИСС	Институт за стандардизацију Србије	Institute for Standardization of Serbia
ОГП	Област грађевинских производа	Construction products area
РЗС	Републички завод за статистику Републике Србије	The Statistical Office of the Republic of Serbia
ÚNMZ	Чешка канцеларија за стандарде, метрологију и испитивање	Czech Office for Standards, Metrology and Testing

I. Примењена методологија

Ради спровођења специјализованог и детаљног истраживања сектора грађевинске индустрије у Републици Србији, било је неопходно предходно спровести следеће кораке:

- А. Дефинисати циљеве истраживања
- Б. Одредити изворе података
- В. Одредити обим података који ће се прикупљати
- Г. Дефинисати методе и обрасце за прикупљање примарних података
- Д. Извршити анализу података и интерпретацију резултата

А. Дефиниција циљева истраживања

Циљеви ове студије су да се омогући да обавезујућа примена hEN за грађевинске производе одговара контексту српске привреде, како би било могуће примењивати их у пракси. Истраживање тржишта је од великог значаја за пружање поузданих и тачних информација које ће се користити за предвиђање потенцијалних потреба за прелазним периодом, пре почетка обавезне примене hEN.

Б. Одређивање извора података

Подаци потребни за припрему ове студије прибављени су уз помоћ фондова Чешке развојне сарадње и прикупљени су из званичних пословних регистара у Републици Србији за које су надлежни:

- Агенција за привредне регистре Републике Србије (АПР), и
- Републички завод за статистику Републике Србије (РЗС).

Податке о укупном броју регистрованих пословних субјеката – привредних друштава и предузетника, изабраних према шифрама делатности, односно према регистрованој претежној делатности (која је дефинисана чланом 4. Закона о привредним друштвима, „Службени гласник Републике Србије“, бр. 36/2011, 99/2011, 95/2018), њиховој класификацији по величини (дефинисана чланом 6. Закона о рачуноводству, „Службени гласник Републике Србије“, бр. 62/2013 и 30/2018) и регионалној расподели (дефинисана Уредбом о

номенклатури статистичких територијалних јединица, „Службени гласник Републике Србије“, бр. 109/2009 и 46/2010), доставила је Агенција за привредне регистре.

Податке о производњи и продаји производа (у количинама и вредностима) за претходно одабране шифре индустријских производа, као и податке о увозу и извозу производа за претходно дефинисане царинске тарифе, доставио је Републички завод за статистику.

В. Одређивање обима података који ће се прикупљати

Основа за одређивање обима скупа примарних података била је листа 35 области грађевинских производа (утврђених у Прилогу IV, CPR-а). Свакој области грађевинских производа понаособ, додељени су одговарајући хармонизовани стандарди². Преглед области грађевинских производа са пратећим hEN приказан је у Прилогу ове студије и представља њен саставни део.

Листа од укупно 444 хармонизована стандарда за грађевинске производе представља обим, тачније, основни скуп података овог истраживања. Упоредивањем предмета и подручја примене hEN са листе, са описима националних шифара делатности, утврђених Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник Републике Србије“, бр. 54/2010), сваком хармонизованом стандарду додељена је једна или више одговарајућих националних шифара делатности.

За прикупљање података о обиму националног грађевинског сектора, од Агенције за привредне регистре, коришћена је новоформирана листа националних шифара делатности које потпадају под CPR (укупно 63).

² Листа објављених и ажурираних хармонизованих европских стандарда, под CPR-ом, у информационом систему Nando (New Approach Notified and Designated Organisations) може се видети на линку: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=cp.hs&cpr=Y>

У сврху истраживања националног тржишта, листа националних шифара делатности трансформисана је у нове скупове података на следећи начин:

- Листа шифара индустријских производа под CPR-ом (укупно 230), израђена је повезивањем националних шифара делатности са одговарајућим шифрама индустријских производа (утврђених на основу европске листе индустријских производа PRODCOM (PRODucts of COMmunity));
- Листа царинских тарифа (укупно 393), које се користе у области спољне трговине за све производе под CPR-ом, израђена је повезивањем шифара индустријских производа са одговарајућим царинским тарифама (утврђеним Номенклатуром индустријских производа (НИП)), што је омогућило интеграцију података спољнотрговинске и привредне статистике.

Г. Методе и обрасци за прикупљање примарних података

Достављени подаци, чије је прибављање помогла Чешка развојна сарадња, унети су у претходно припремљене табеле на следећи начин:

(1) У сврху прикупљања података који се односе на величину грађевинског сектора у Републици Србији припремљене су одговарајуће листе са националним шифрама делатности које су обухваћене CPR-ом. За сваку појединачну шифру делатности обезбеђен је простор за унос следећих података: укупан број регистрованих привредних друштава и предузетника (у 2017. години); расподела регистрованих привредних друштава по регионима (Београд, Војводина, Шумадија и Западна Србија, Јужна и Источна Србија, Косово и Метохија) и њихова класификација по величини (микро, мала, средња и велика).

(2) У сврху прикупљања података који се односе на величину тржишта грађевинских производа у Републици Србији, за сваку појединачну шифру индустријског производа обезбеђен је простор за унос података о реализованој производњи и продаји (у количини и вредности) у 2015, 2016. и 2017, а за одабране царинске тарифе простор за унос података о увозу и извозу производа (у количини и вредности), такође у 2015, 2016. и 2017. години.

Д. Анализа података и интерпретација резултата

Анализа података започела је применом једноставних математичко-статистичких операција, сажимањем повезаних података и одабиром података који најбоље илуструју обим грађевинске производње и величину тржишта.

Интерпретација резултата спроведена је тако што су подаци претворени у информације, што је у неким случајевима захтевало увођење одређених напомена, упозорења, забринутости или потврда о исправности претходних закључака.

Синтеза и анализа података вођене су на начин који је омогућио поуздана предвиђања о могућности привреде да се усагласи са захтевима CPR-а. Неки од предлога и/или препорука засновани су на резултатима претходно изведених истраживања објављених у међународним студијама и извештајима.

У највећем броју случајева статистичка анализа података представљена је графички, на следећи начин:

- Мапирање и димензионирање сектора грађевинске индустрије у Србији представљено је уз помоћ географских карата;
- Структура регистрованих привредних друштава, за сваку од 35 области грађевинских производа, графички је приказана баровима;
- Обим тржишта за сваку од 35 области грађевинских производа, користећи трендове података о производњи, продаји, увозу и извозу, представљен је хистограмима, за период од 2015. до 2017. године, у количини или вредности.

II. Мапирање, димензионирање и структура сектора грађевинске индустрије у Србији

У складу са дефиницијом из члана 2, став 19. до 22. CPR-а, под термином „произвођач“ подразумева се свако физичко или правно лице које производи грађевински производ или за кога се тај грађевински производ пројектује или производи и тргује њиме под својим именом или заштитним знаком.

Произвођаче очекује највећи број најсложенијих обавеза, укључујући увођење система фабричке контроле производње (FPC), спровођење испитивања, састављање техничке документације и декларације о перформансама (ДоП), постављање CE знака и/или другог националног знака усаглашености, пружање упутстава и безбедносних информација као и управљање ДоП-ом, итд.

С обзиром на врсту и обим обавеза које уводи CPR и одговарајући хармонизовани стандарди, очекује се да ће произвођачи грађевинских производа бити они који су највише изложени директним и индиректним трошковима прилагођавања.

Прецизна анализа обима грађевинског сектора у Србији је од великог значаја, како у погледу успостављања конкурентних услова пословања за представнике националне привреде, тако и ради обезбеђивања потребних сегмената националне инфраструктуре квалитета за несметано спровођење испитивања, оцењивања и верификације сталности перформанси грађевинских производа, посебно оних који се стављају на тржиште Републике Србије.

Применом раније поменуте методологије дошли смо до првих показатеља о обиму сектора грађевинске индустрије Србије (закључно са 2017. годином). Наиме, укупно 16.834 правна лица (компаније, предузетници, задруге итд.) регистрована су за претежне делатности које су обухваћене CPR-ом. Међутим, искључујући број од 11.109 неразврстаних правних лица (удружења, месних заједница, кућних савета и школа), дошли смо до 5.734 привредна друштва чија је претежна делатност обухваћена Законом о грађевинским производима, односно добили смо приближан број произвођача грађевинских производа чији је пласман на тржиште утврђен одредбама Закона.

Треба напоменути да смо се приликом израде ове студије, држали претпоставке да сва правна лица регистрована за обављање претежних делатности обухваћених CPR-ом, заиста и обављају ове делатности (без обзира на чињеницу што у пракси они могу обављати и друге делатности), па сходно томе постоји могућност да је стварни обим грађевинског сектора нешто мањи од оног који је добијен применом ове методологије.

Регионална расподела произвођача грађевинских производа у Србији, приказана на слици 1, показује да је од 5.734 укупно регистрована привредна друштва, 36,3 % смештено у региону Шумадије и Западне Србије, у региону Војводине 23,3 %, а затим следе региони Јужне и Источне Србије и Београда са 20,0 %, односно 19,5 %, као и Косова и Метохије са 0,9 %.

Правна лица се, у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству Србије, разврставају на микро, мала, средња и велика, ако не прелазе два од критеријума наведених у табели 1.

Табела 1 – Класификација правних лица

	Просечан број запослених	Годишњи пословни приход (у ЕУР)	Просечна вредност пословне имовине (у ЕУР)
Микро	10	700.000	350.000
Мала	50	8.800.000	4.400.000
Средња	250	35.000.000	17.500.000
Велика	У велика правна лица разврставају се она која прелазе два критеријума прописана за средња правна лица		

Класификација произвођача грађевинских производа по величини, приказана на слици 2, показује да је од укупног броја 83 % правних лица класификовано као микро, тачније 4.740, затим 14,5 % је класификовано као мала, односно 836 привредних друштава, 2,1 % је средњих, што износи 119 привредних субјеката и само 0,6 % великих привредних друштава, односно укупно 39.

Посматрано према областима грађевинских производа (ОГП), од 35 области обухваћених CPR-ом, само је 28 области покривено одговарајућим националним шифрама делатности које су омогућиле одговарајуће

мапирање, димензионирање и структурни преглед сектора грађевинске индустрије. Четири области грађевинских производа још увек нису покривене одговарајућим hEN, и то:

- Грађевински производи у контакту са водом намењени за људску употребу (област грађевинских производа 29);
- Производи за причвршћивање (област грађевинских производа 33);
- Склопови и елементи за изградњу и префабриковани елементи (област грађевинских производа 34);
и
- Производи за заустављање пожара, спречавање ширења пожара, заштиту од пожара и успоравање пожара (област грађевинских производа 35).

док hEN који припадају областима грађевинских производа 5, 9 и 16 (Лежишта за конструкције и можданици за конструкцијске спојеве; Зид-завесе/облагање зидова/заптивене стаклене конструкције и Челик за армирање и челик за преднапрезање бетона (и помоћна опрема), опрема за накнадно преднапрезање) није било могуће доделити одговарајућу шифру делатности са листе утврђене у Уредби о класификацији делатности³ („Службени гласник Републике Србије”, бр. 54/2010).

Такође, потребно је нагласити да су шифре делатности додељене hEN који припадају областима грађевинских производа број 14, 22, 23 и 26, већ додељене другим hEN, на следећи начин:

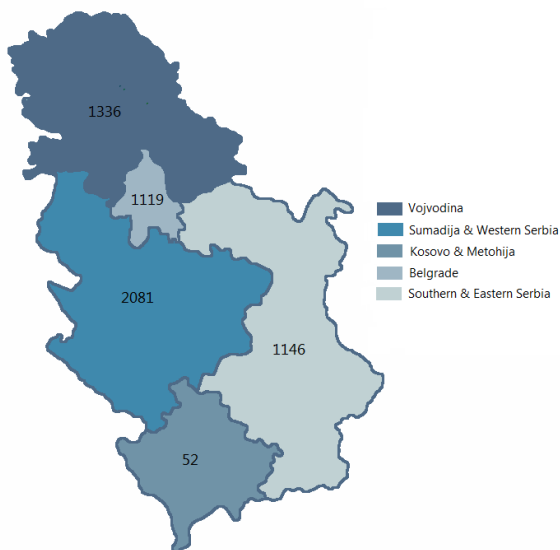
- шифре делатности које припадају hEN из ОГП 14 (Плоче и и елементи на бази дрвета) такође су додељени ОГП 13 и 21 (Производи/елементи и помоћна опрема од конструкцијског дрвета и Производи за унутрашњу и спољашњу завршну обраду зида и плафона и склопови унутрашњих преграда);
- шифре делатности које припадају hEN из ОГП 22 (Кровни покривачи, светлосне куполе, кровни прозори и помоћни производи и кровни склопови) такође су додељени ОГП 11 и 12 (Санитарна опрема и Саобраћајна сигнализација: опрема пута);

³ Уредбом о класификацији делатности (2010), без икаквих промена, преузета је стандардна класификација делатности ЕУ - NACE Rev. 2 (Уредба Европског парламента и савета бр. 1893/2006), која је ступила на снагу 1. јануара 2008.

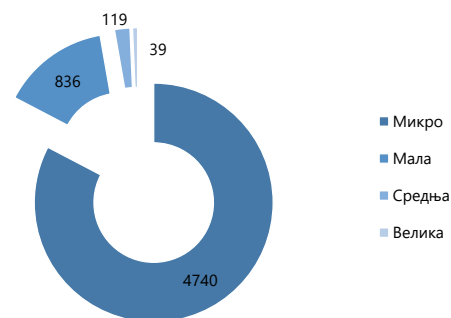
- шифре делатности које припадају hEN из ОГП 23 (Производи за изградњу путева) такође су додељени ОГП 3, 4 и 22 (Мембране, укључујући оне нанете у течном стању и комплети (за контролу воде и/или водене паре), Производи за топлотну изолацију и изолациони композитни комплети/системи и Кровни покривачи, светлосне куполе, кровни прозори и помоћни производи и кровни склопови);
- шифре делатности које припадају hEN из ОГП 26 (Производи сродни са бетоном, малтером и инјекционом смешом) такође су додељени ОГП 10 (Стабилна опрема за гашење пожара);

па су стога ове области бити изостављене из мапирања, димензионирања и структуралног прегледа националног сектора грађевинске индустрије.

Детаљан преглед сваке посматране области грађевинских производа приказан је на страницама од 21 до 48 ове студије.



Слика 1 – Регионална расподела произвођача грађевинских производа у Србији (2017)



Слика 2 – Преглед произвођача грађевинских производа у Србији разврстаних по структури (2017)

III. Преглед обима тржишта грађевинских производа

Тржиште је скуп односа понуде и потражње који су успостављени у одређеном подручју и у одређеном времену у коме се одвија размена добара и услуга. Тржиште је једно од најважнијих институција економског система и место где се свакодневно стварају нове компаније и нестају оне која се не могу носити са конкуренцијом. На величину и структуру тржишта утичу бројни фактори, како од стране понуде, тако и потражње. Такође, постоје различити егзогени фактори (фактори ван тржишта) као и политички, социјални, техничко-технолошки и други, који утичу стање тржишта у одређеној области.

Преглед величине тржишта грађевинских производа у Републици Србији који је приказан у овој студији, заснован је на подацима који се односе на производњу и продају грађевинских производа обухваћених CPR-ом (у количини и вредности) за период од 2015. до 2017. године, узимајући у обзир и податке о увозу и извозу грађевинских производа у истом периоду.

Речи и изрази⁴ који се користе у овој студији, имају следеће значење:

Производња представља произведену количину производа у траженој јединици мере (или вредности) на територији Републике Србије у периоду од годину дана.

Продаја представља количину и вредност производа које је извештајна јединица произвела у одређеном периоду и продала другим пословним субјектима у извештајној години, земљи или иностранству. Вредност промета не укључује порез на додату вредност (ПДВ).

⁴ Дефиниције су преузете из докумената: „Номенклатура индустријских производа за Годишње истраживање индустрије, 2017.“ (<http://publikacije.stat.gov.rs/G2018/Pdf/G20187070.pdf>) и „Методологија статистике спољне трговине“, (<http://publikacije.stat.gov.rs/G2007/Pdf/G20077020.pdf>) објављених од стране Републичког завода за статистику Србије

Увоз Републике Србије представља робу која улази на статистичку територију Републике Србије из других земаља, која је пријављена у складу са одговарајућом царинском процедуром и пуштена на унутрашње тржиште.

Извоз Републике Србије представља робу која напушта статистичку територију Републике Србије крећући се ка другим земљама света, након што је пријављена у складу са одговарајућом извозном царинском процедуром.

Поверљиви статистички подаци су индивидуални подаци, као и збирни подаци код којих се на било који начин може препознати носилац тих података. У складу са чланом 11. Правилника о заштити статистичких података у Заводу за статистику Републике Србије (<http://www.stat.gov.rs/media/2294/pravilnik-o-zastiti-podataka.doc>), поверљиви подаци представљају службену тајну и не могу се објављивати нити саопштавати, односно не могу бити садржани у било којим збирним подацима из којих се могу препознати индивидуални подаци. Појединачни подаци могу се дати само власнику таквих података.

Подаци о величини тржишта грађевинских производа обухваћених овом студијом репрезентативни су за територију Републике Србије без АП Косова и Метохије. Републички завод за статистику од 1999. године нема податке из АП Косова и Метохија, тако да они нису обухваћени представљеним подацима, осим у случајевима где су посебно наведени.

Као што је поменуто у претходном поглављу, посматрано по областима грађевинских производа, од 35 области утврђених СРР-ом, само 28 је било могуће обрадити у сврху пружања одговарајућег прегледа обима тржишта грађевинских производа (искључујући ОГП: 5, 9, 16, 29, 33, 34 и 35).

Вредност реализоване производње грађевинских производа у Србији, обухваћене са 370 hEN расподељених у 24 ОГП, у периоду од 2015. до 2017. имала је просечни годишњи раст од 17,9 %, изражено у еврима, са 907 милиона ЕУР (2015) на 1,3 милијарде ЕУР (2017). Укупна вредност увезених грађевинских производа у 2017. години у износу од 1,026 милијарди ЕУР је за 21,7 % већа од увоза оствареног у 2016. години, односно за 33,0 % већа од увоза оствареног у 2015. години.

Вредност извезених грађевинских производа у 2017. достигла је раст од 35,7 % у поређењу са 2016. годином и износила је 995 милиона ЕУР.

Детаљан преглед сваке посматране области грађевинских производа приказан је на страницама од 21 до 48 ове студије.

НАПОМЕНЕ:

(1) У циљу заштите појединачних података, поштујући Правила заштите статистичких података, Републички завод за статистику није био у могућности да обезбеди податке о производњи и продаји производа из ОГП 7, 8 и 26 (производи од гипса, геотекстил, геомембране, производи који се односе на бетон, малтер и цемент и сродне производе), тако да су места планирана за графички приказ величине тржишта ових производа означена као „поверљиви подаци“.

(2) Подаци о продаји у појединим областима (ОГП 10, 11, 12, 13, 14, 18 и 22) нису у корелацији са подацима о извозу. Могући разлози тих одступања, према образложењу Републичког завода за статистику, највероватније су резултат укључивања трговаца у извоз производа, што је практично довело до чињенице да подаци који приказују продају у овој студији нису укључивали податке о поновном извозу производа.

(3) Интензивни увоз производа забележен у неким областима (као што су ОГП 10, 12, 13, 14, 18, 20, 22 и 27), чак је и већи од обима производње. Разлози за такве показатеље најчешће леже у повећаној потражњи на тржишту, коју домаћи произвођачи не могу да задовоље због ограничених производних капацитета и расположивих средстава за улагање. Стални увоз, посебно јефтинијих производа, може проузроковати угрожавање, па чак и нестајање домаће производње (што се вероватно догодило у ОГП 12, 22 и 27).

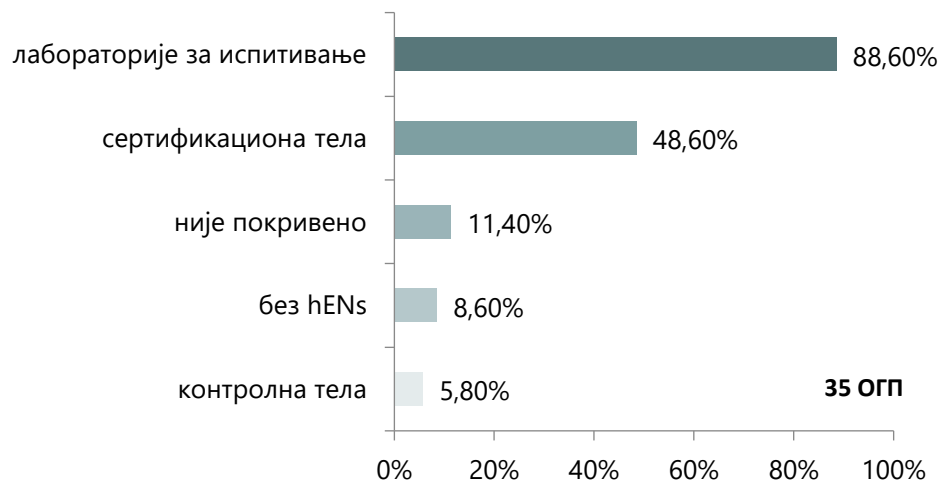
Повремени и нагли пораст производње/продаје могу бити резултат периодичне тражње одређених производа, што је примећено у ОГП 10 и 14.

(4) Анализирани подаци величине тржишта (производња/продаја и увоз/извоз) у ОГП 11, 18, 23, 24 и 25, из разлога јаснијег графичког приказа, представљени су у истим јединицама мере, али различитог реда величина, што је наведено у називу x-осе. Само су у ОГП 13 коришћене различите јединице мере јер је (у складу са званичним образложењем Републичког завода за статистику) у овом случају Управа царина користила различите јединице мере.

(5) Висок обим извоза у поређењу са подацима о увозу, производњи и продаји у ОГП 19, 20 и 28, према тумачењу Републичког завода за статистику, вероватно је резултат извоза производа произведених

накнадном обрадом или дорадом полупроизвода чија је производња регистрована под другом шифром индустријског производа.

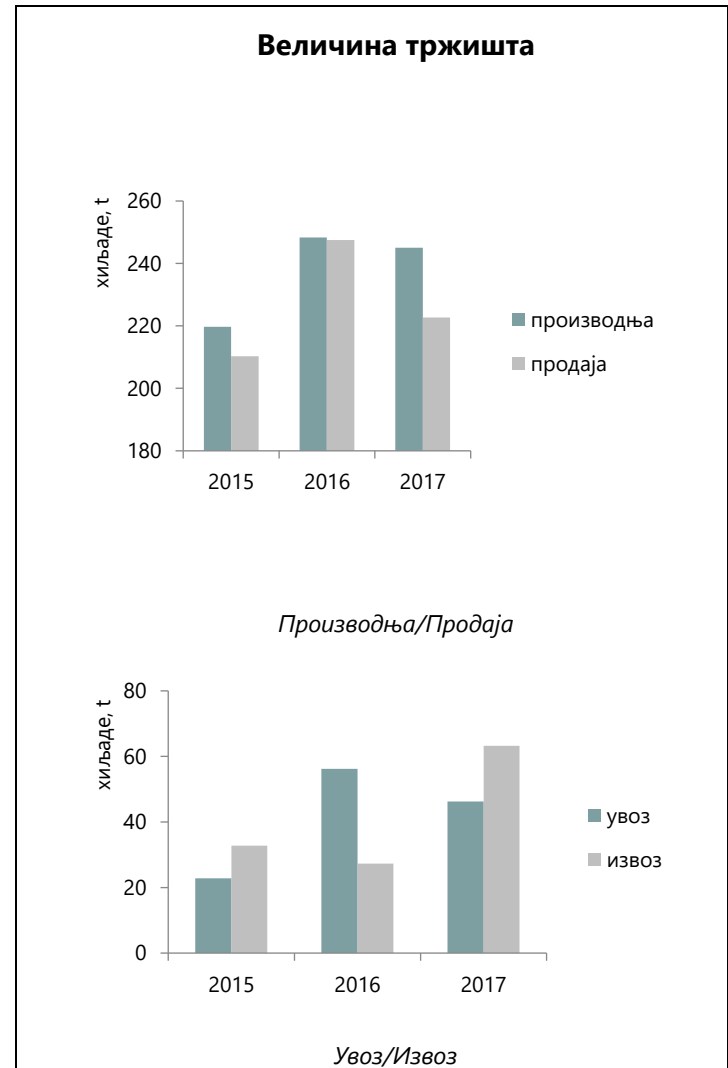
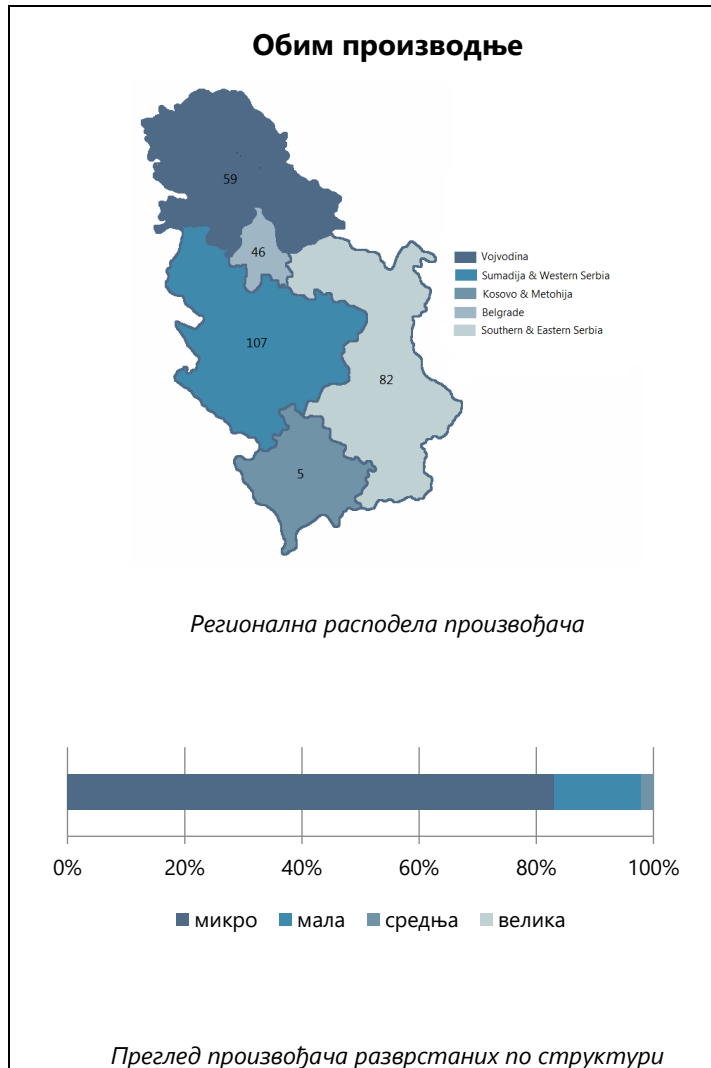
Услови за стављање на тржиште и чињење доступним на тржишту грађевинских производа тренутно су регулисани са двадесет националних техничких прописа чија је примена обавезујућа, који нису усклађени са захтевима ЕУ регулативе, а нису усклађени ни са недавно објављеним Законом о грађевинским производима који је већ прилагођен овим захтевима. Процес оцењивања усаглашености грађевинских производа спроводи 7 сертификационих тела (акредитованих према ISO/IEC 17065), док је 35 лабораторија акредитованих у складу са ISO/IEC 17025 (углавном за методе испитивања дефинисане националним стандардима) и 15 контролних тела (акредитованих према ISO/IEC 17020) ангажовано у сврху испитивања и контролисања. Ови акредитовани субјекти представљају потенцијалне националне капацитете Републике Србије за оцењивање и верификацију перформанси грађевинских производа. Преглед покривености 35 ОГП са тренутно расположивим националним капацитетима за испитивање, контролисање и сертификацију, приказан је на слици 3.



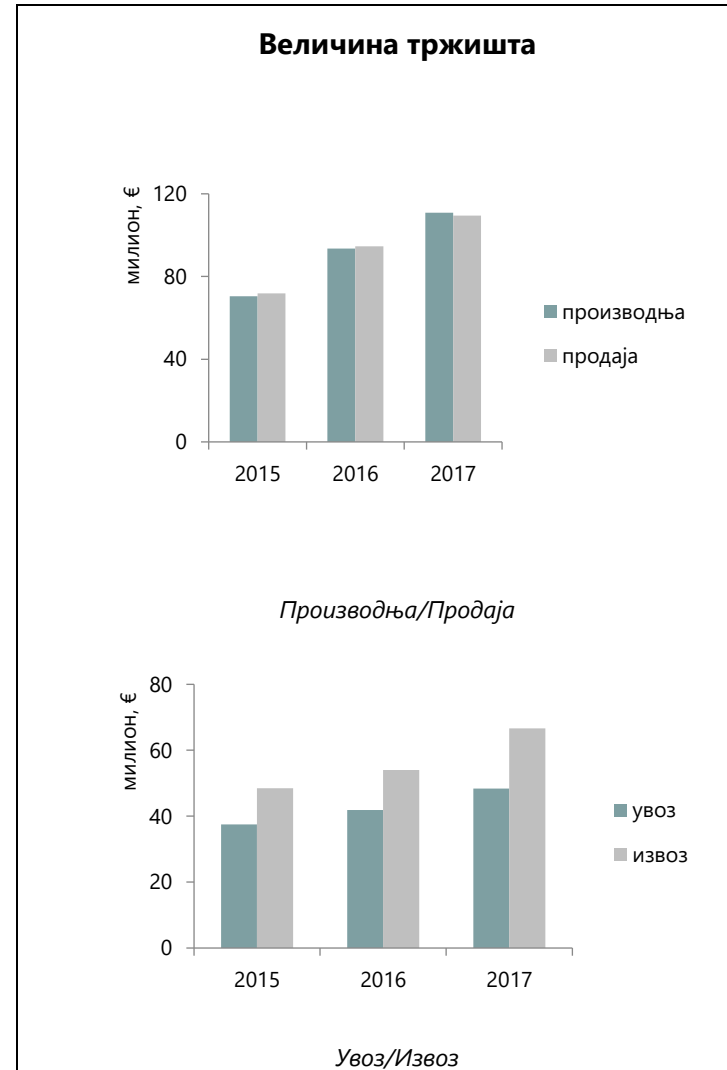
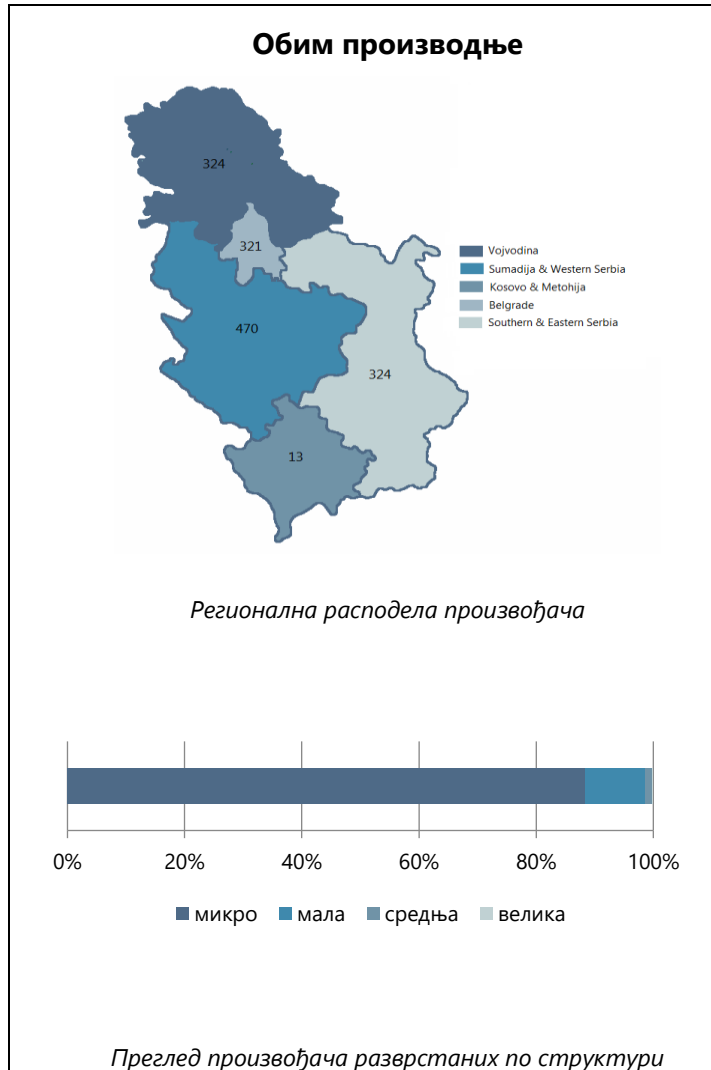
Слика 3 - Покривеност 35 ОГП са тренутним националним капацитетима за испитивање, контролисање и сертификацију

Више детаља о акредитованим субјектима и њиховом обиму акредитације можете наћи у Регистру акредитованих тела за оцењивање усаглашености који је јавно доступан на веб-сајту Акредитационог тела Србије (<http://www.registar.ats.rs/>).

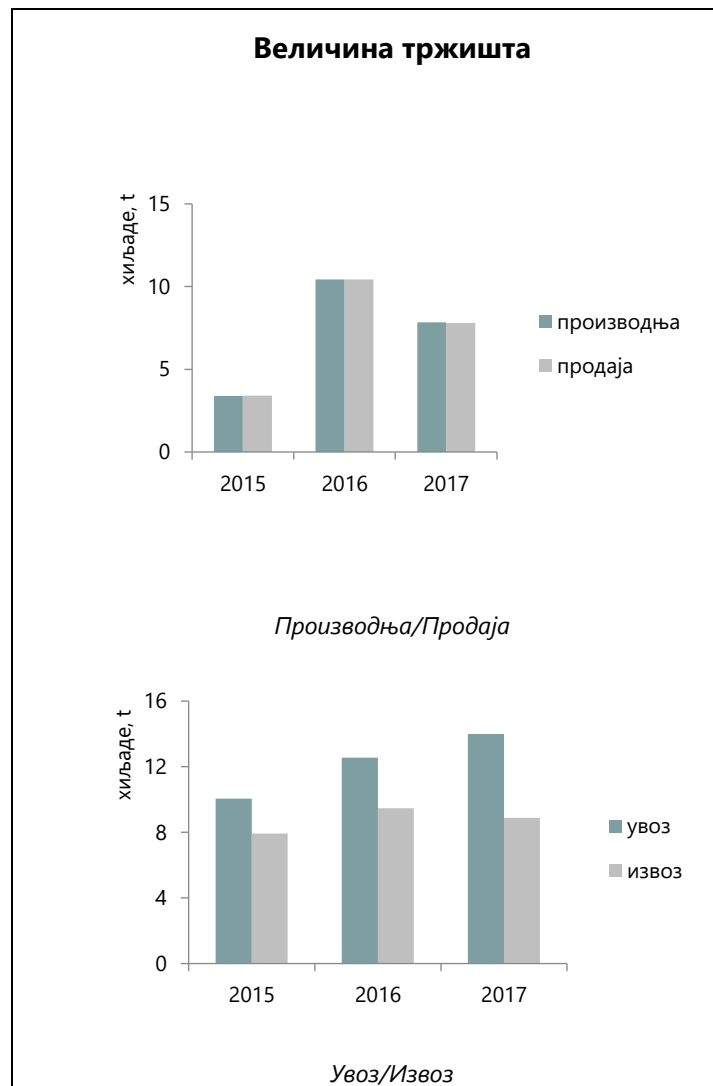
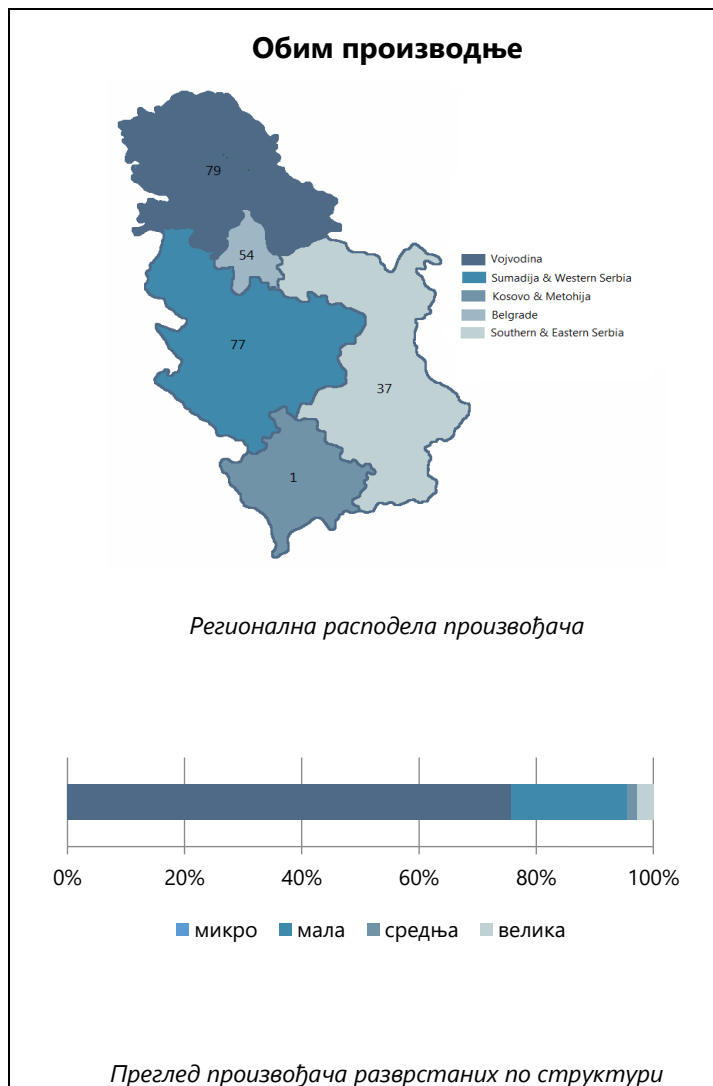
Префабриковани обични/лаки/аутоклавирани ћелијаста бетонски производи



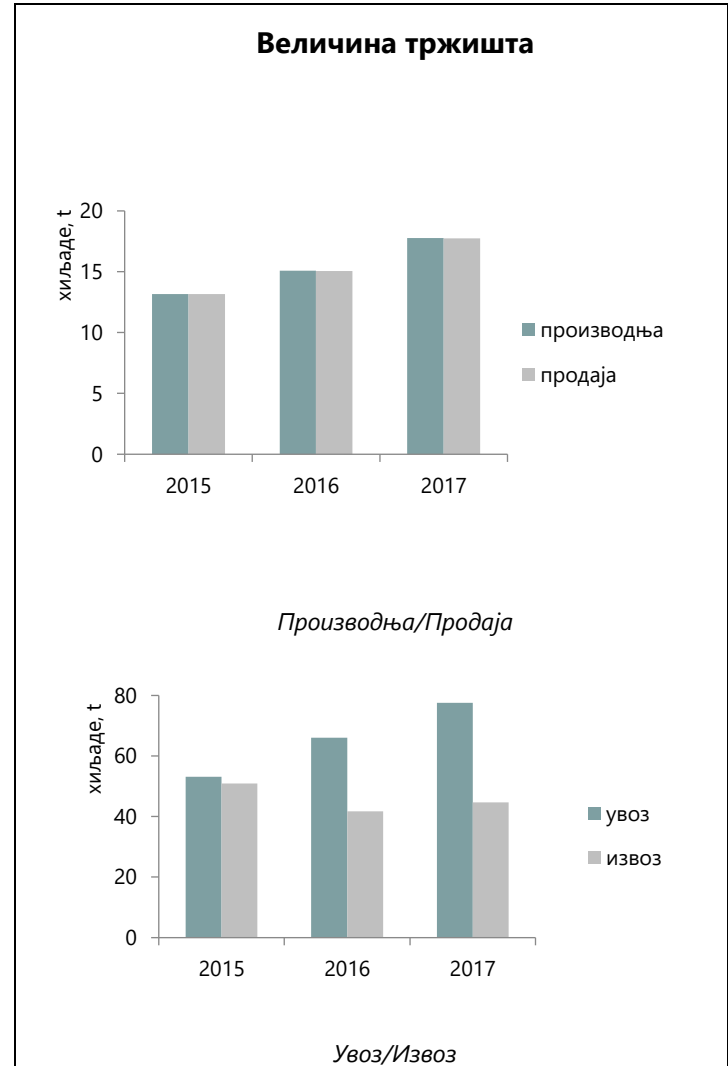
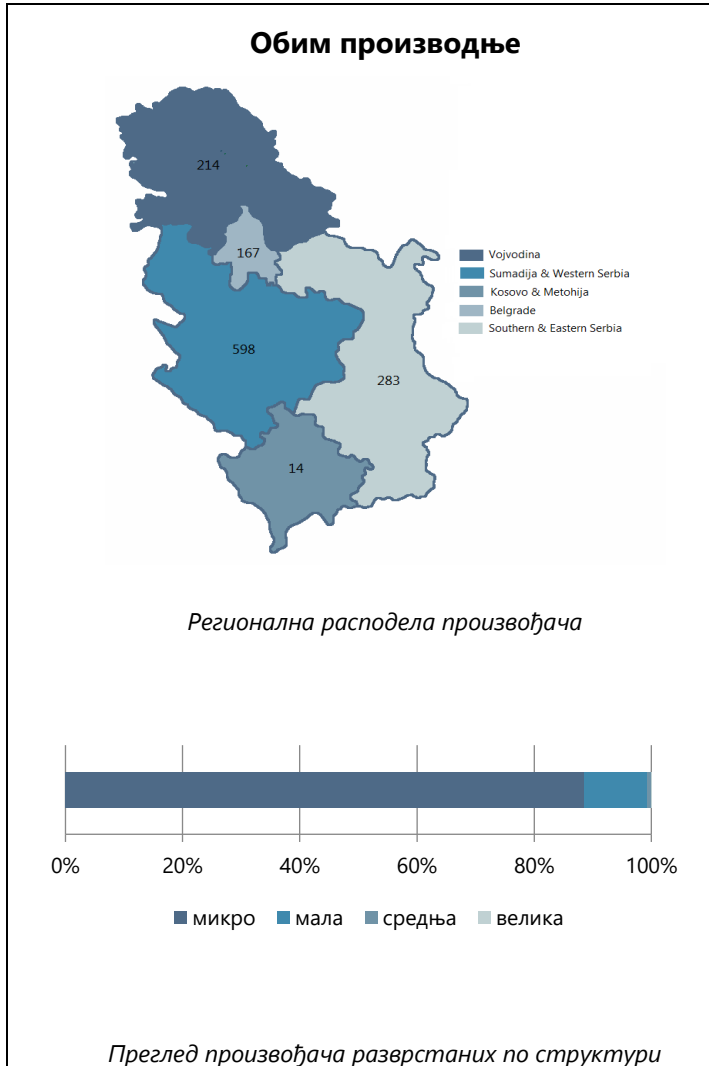
Врата, прозори, прозорски капци, улазна врата и сродни производи



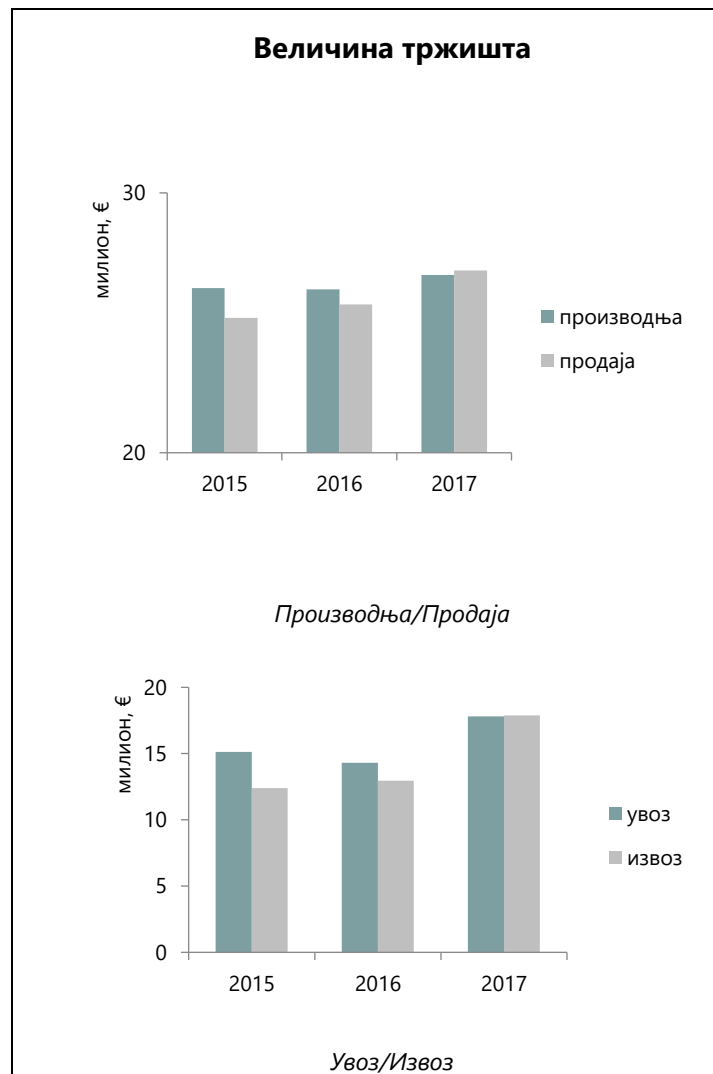
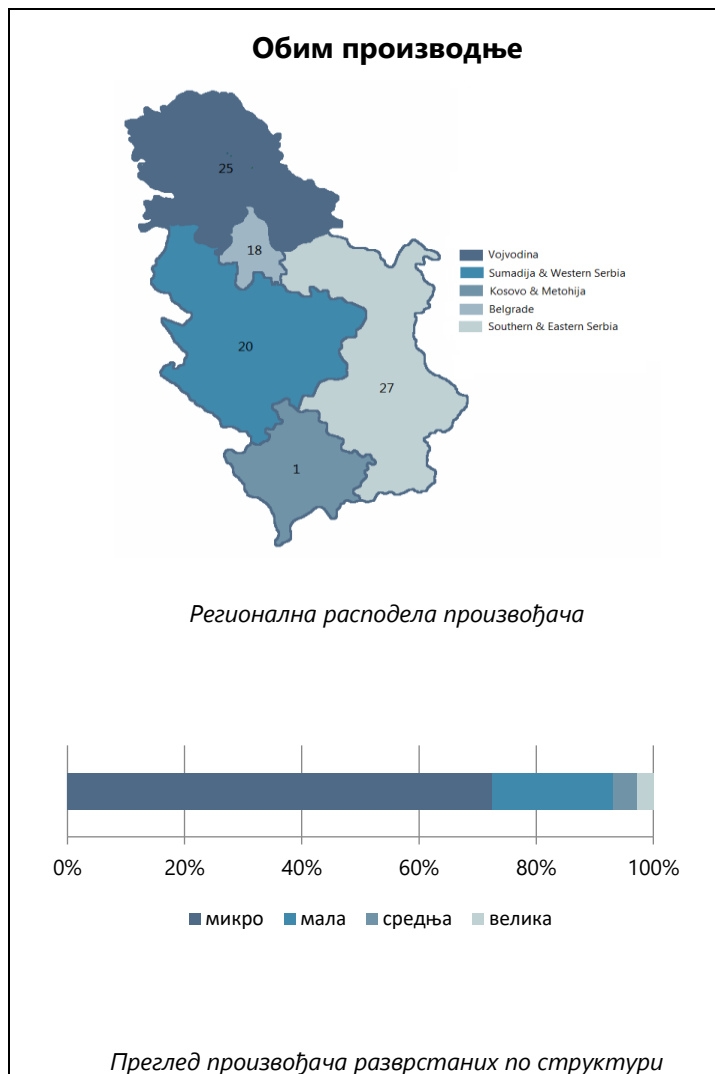
Мембране, укључујући оне у течном стању и комплети



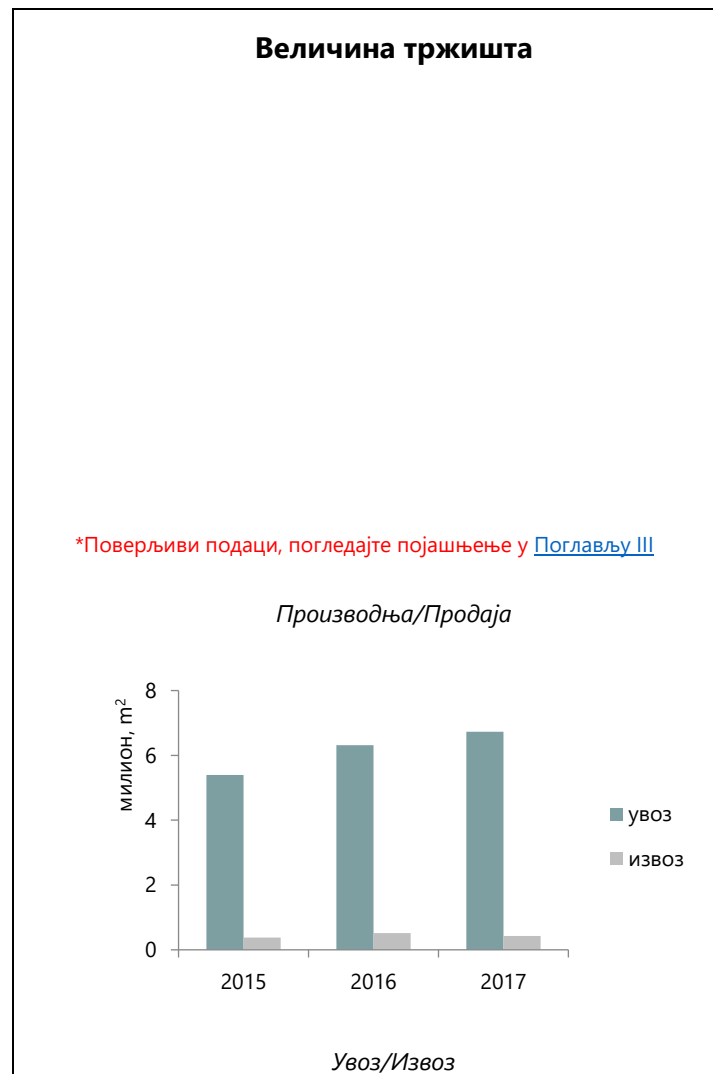
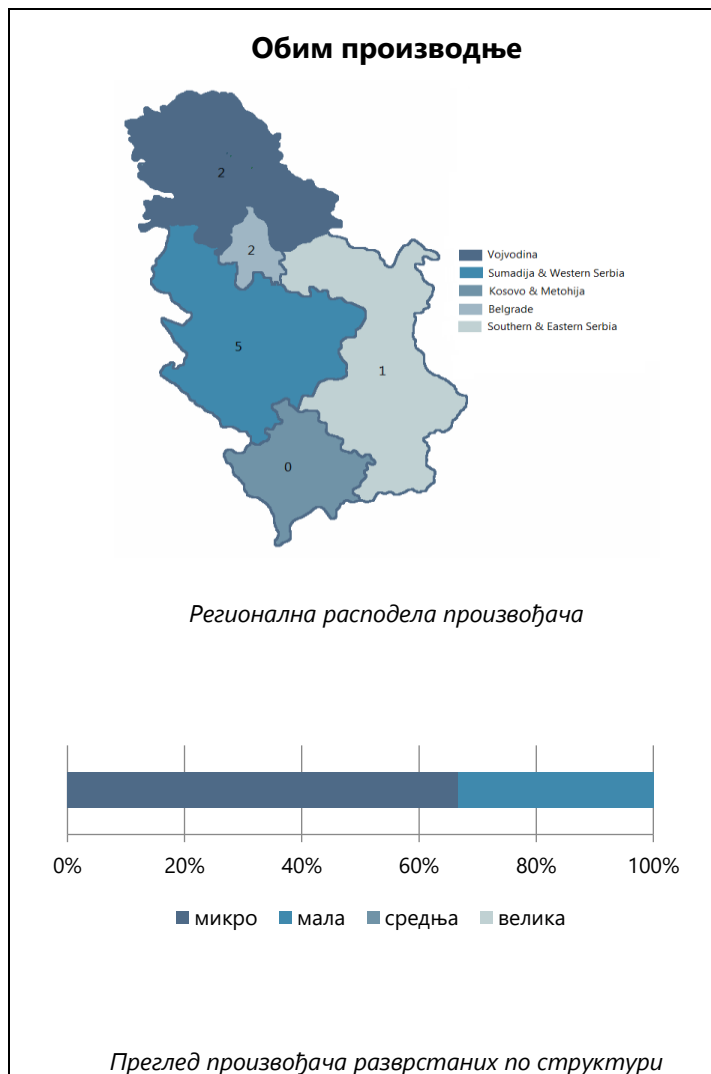
Производи за топлотну изолацију, изолациони композитни комплети/системи



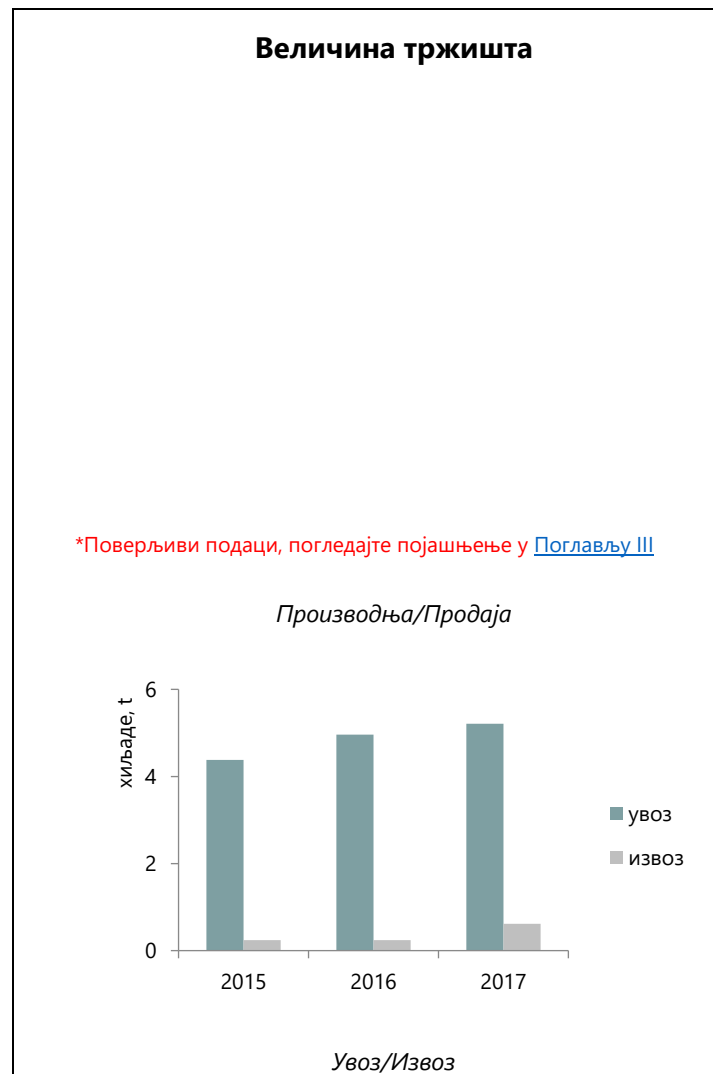
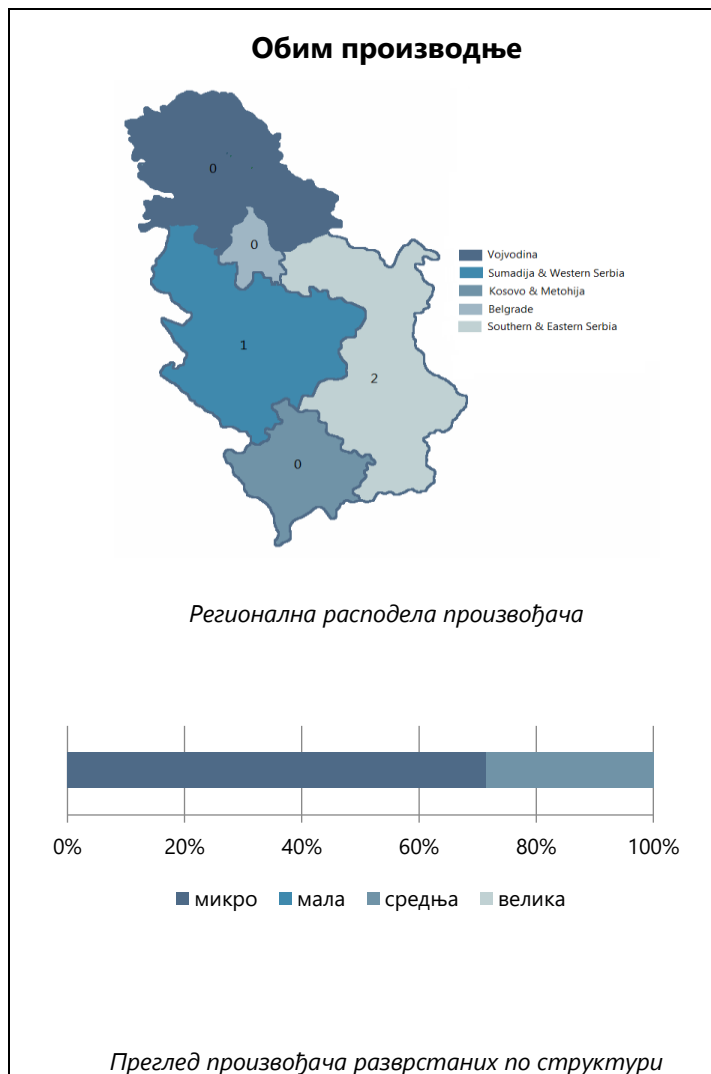
Димњаци, димњачки канали и специфични производи



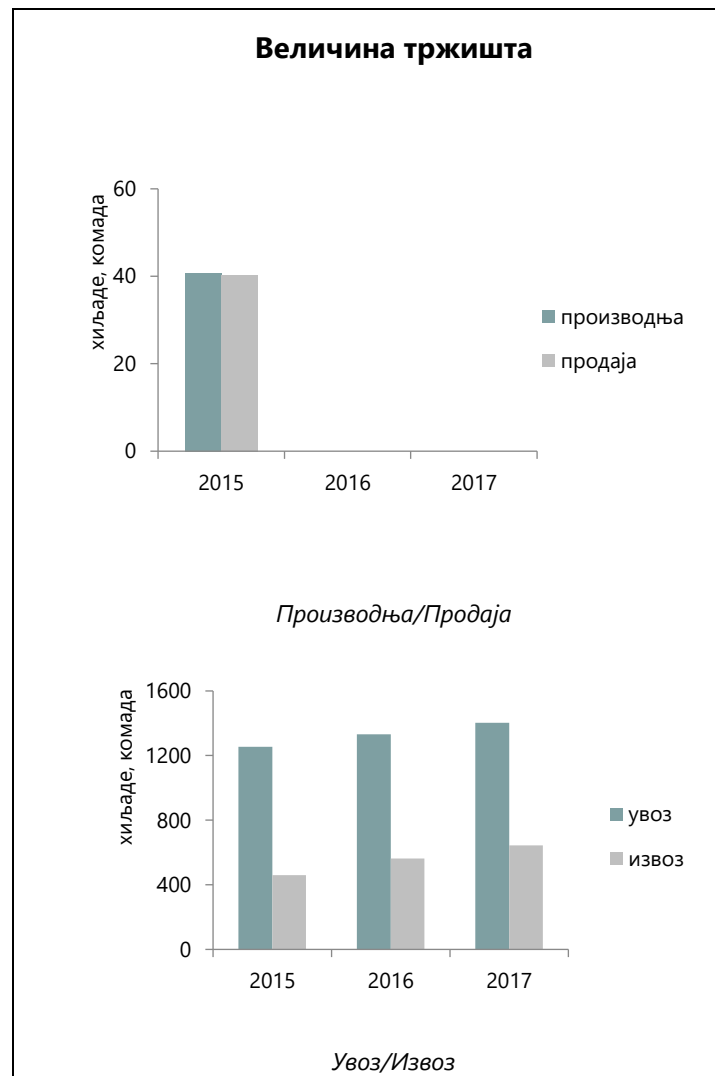
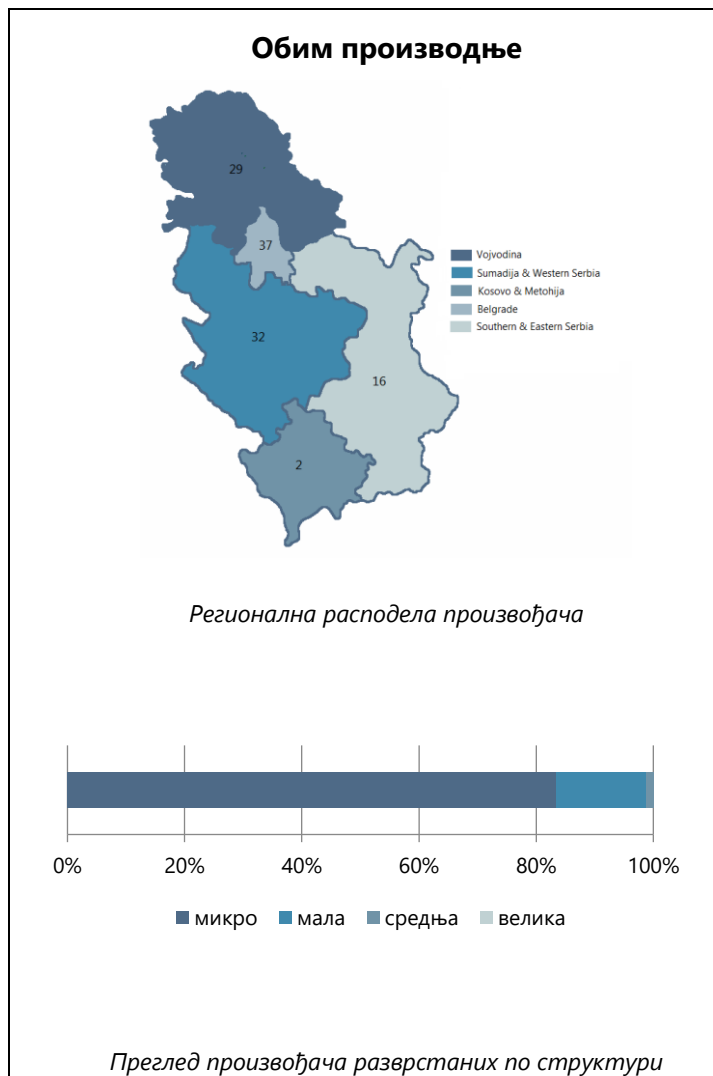
Производи од гипса



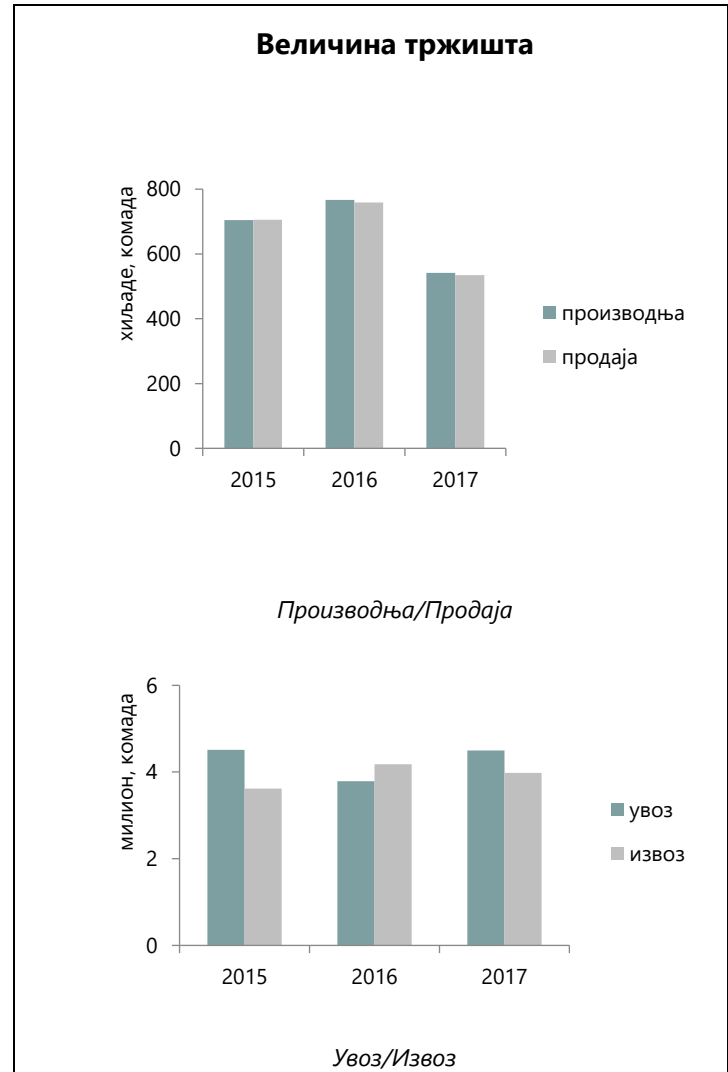
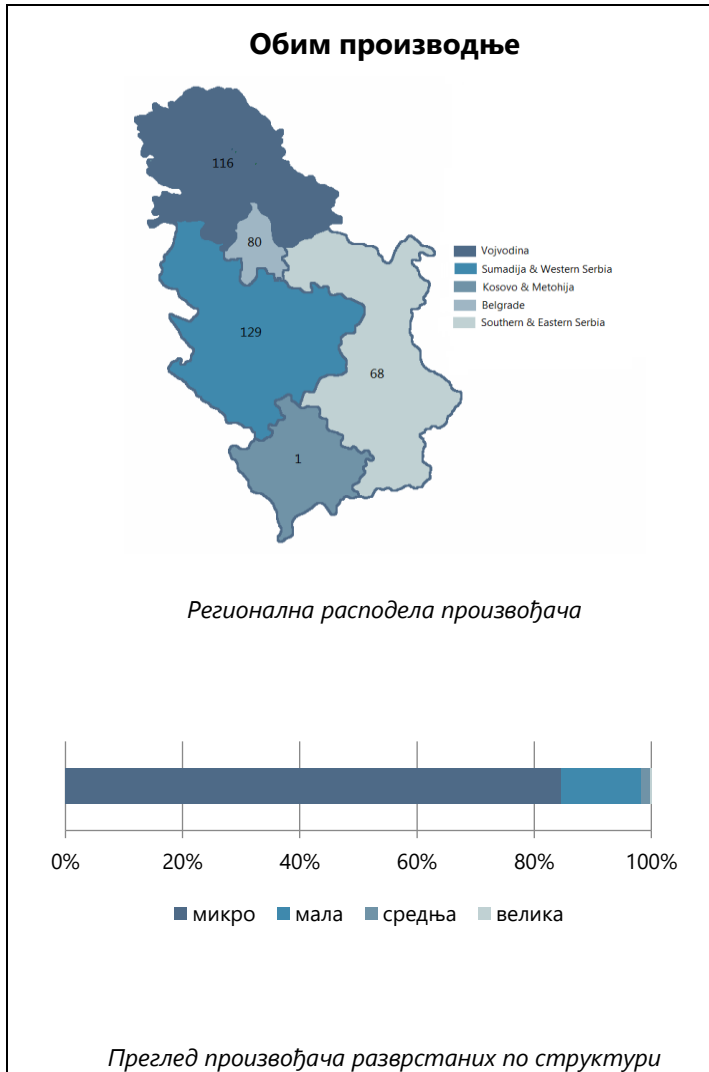
Геотекстил, геомембране и сродни производи



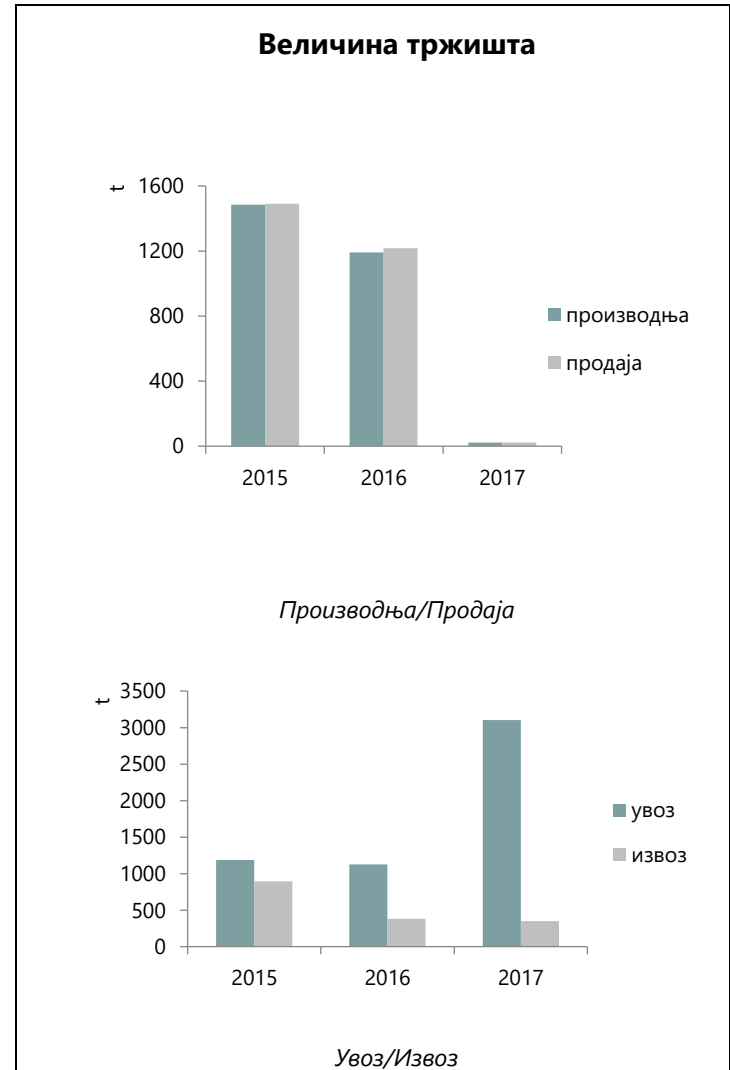
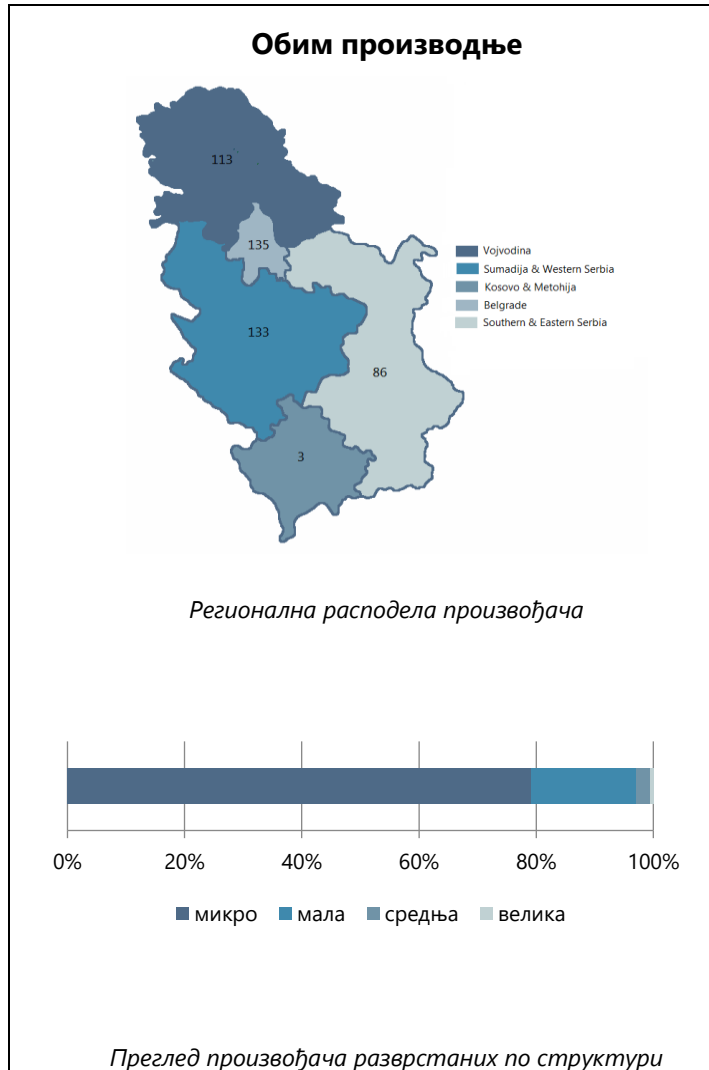
Стабилна опрема за гашење пожара



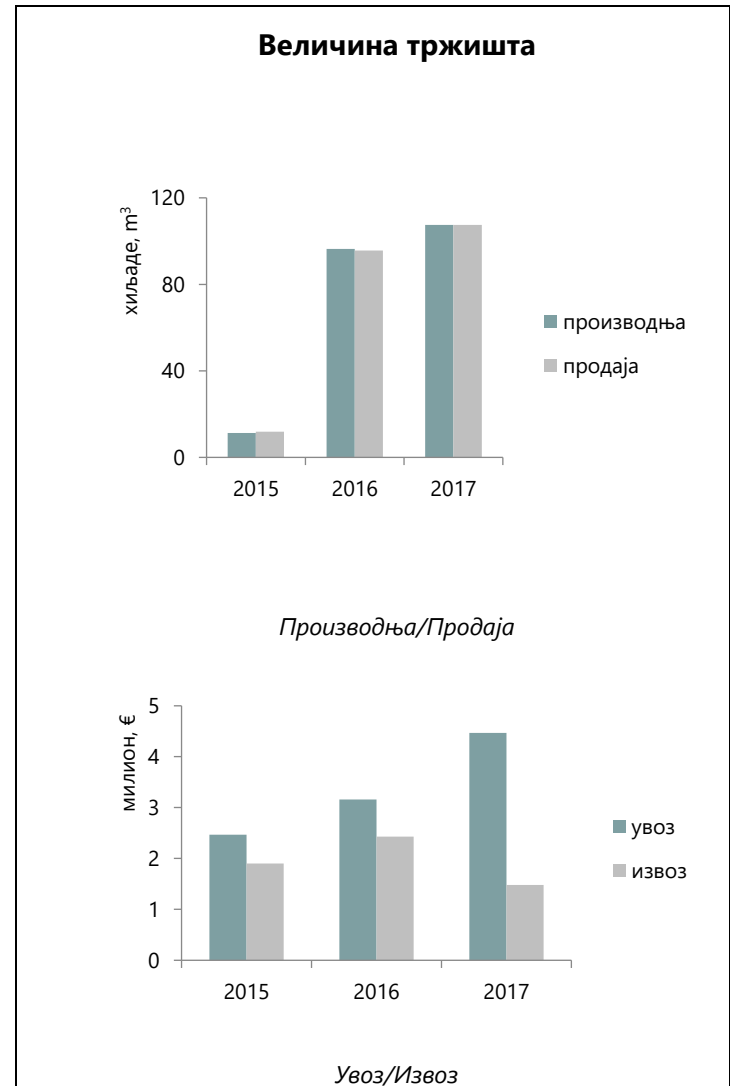
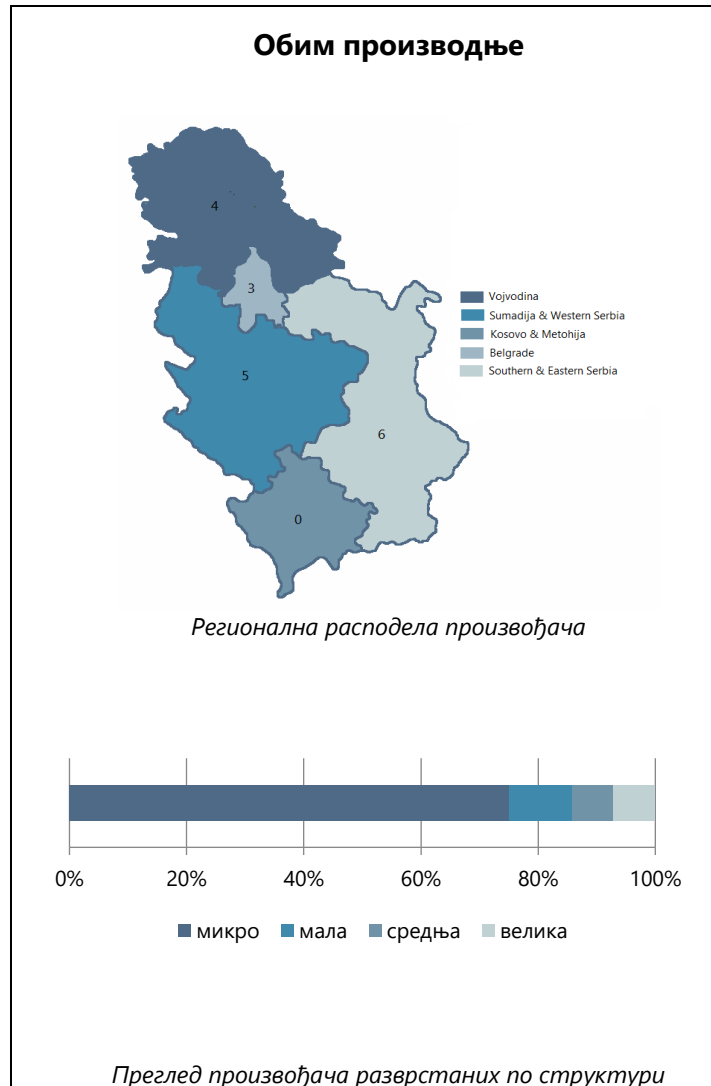
Санитарна опрема



Саобраћајна сигнализација: опрема пута



Производи/елементи и помоћна опрема од конструкцијског дрвета



Плоче и и елементи на бази дрвета

Обим производње

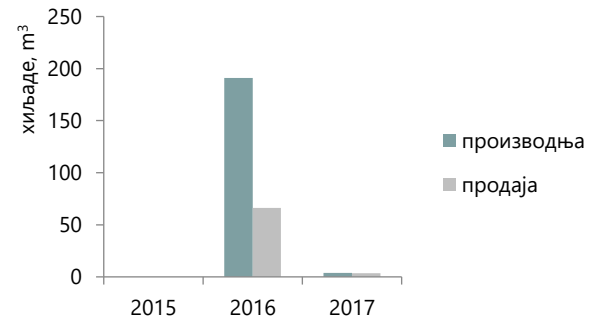
*Произвођачи су обухваћени са ОГП 13

Регионална расподела произвођача

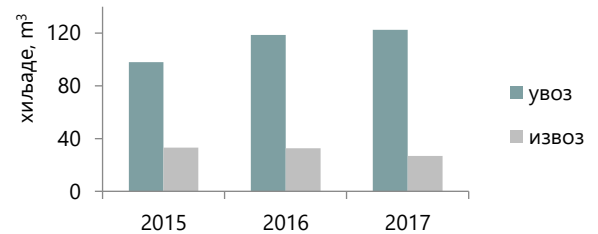
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 13

Преглед произвођача разврстаних по структури

Величина тржишта

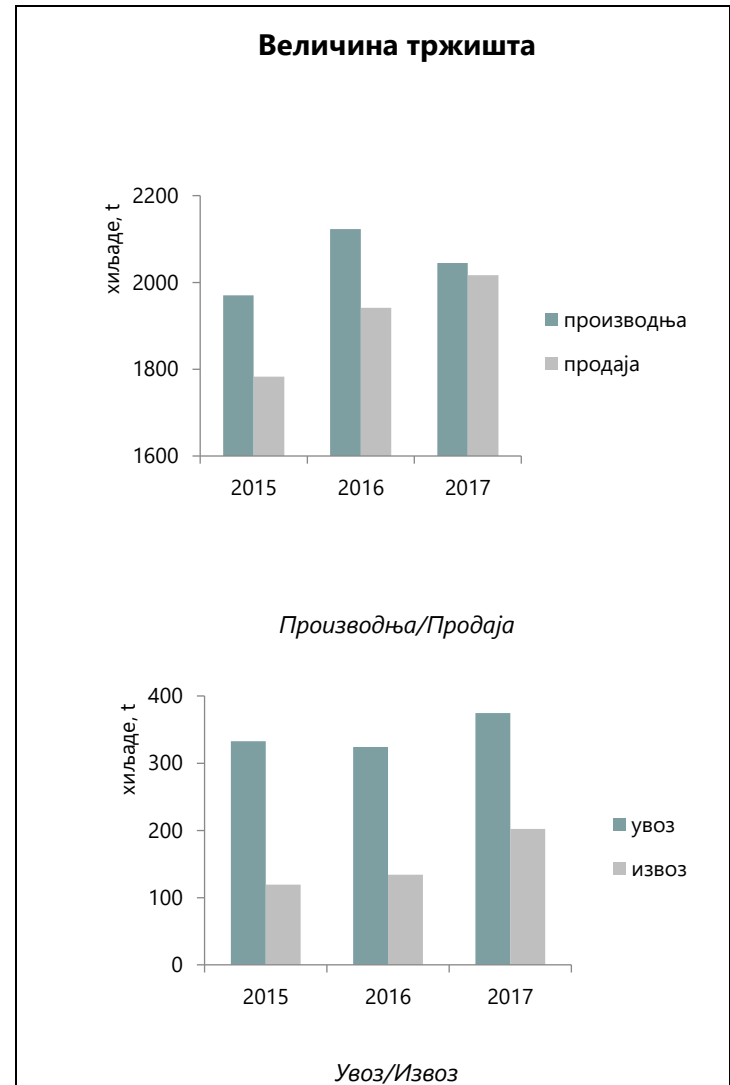
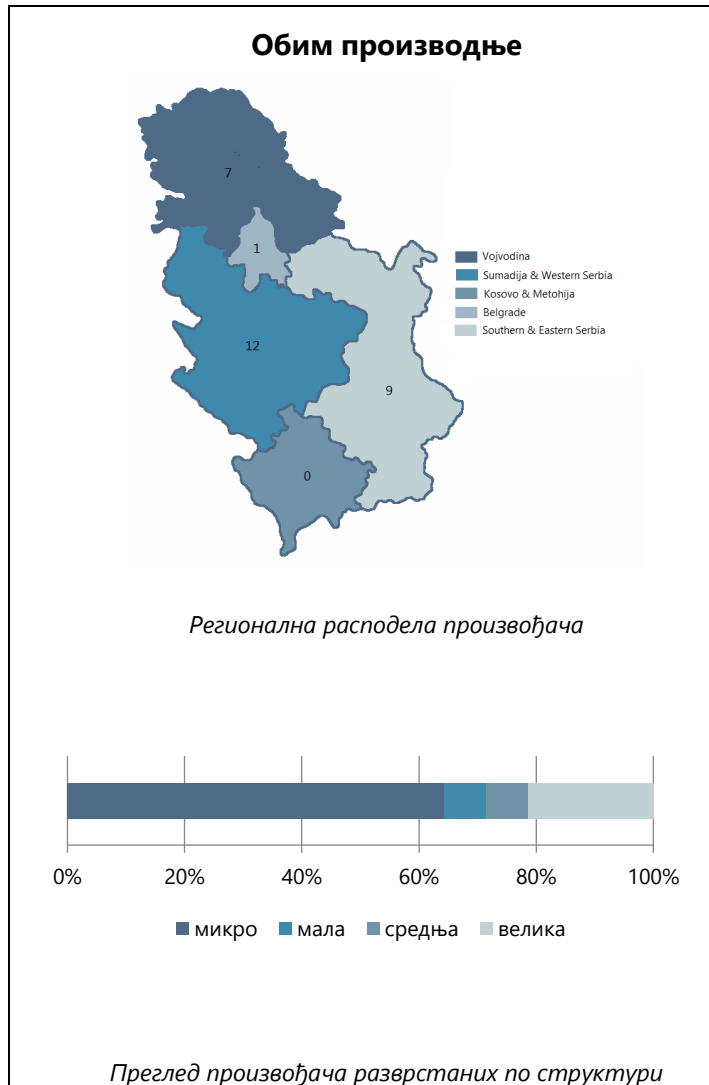


Производња/Продаја

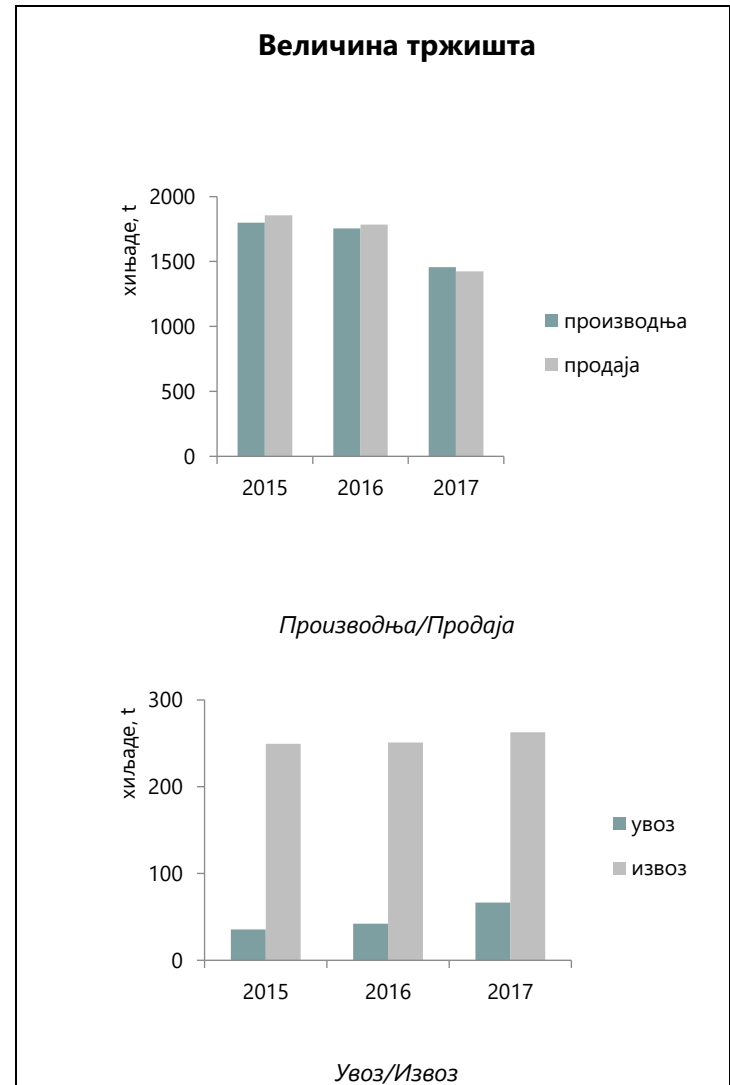
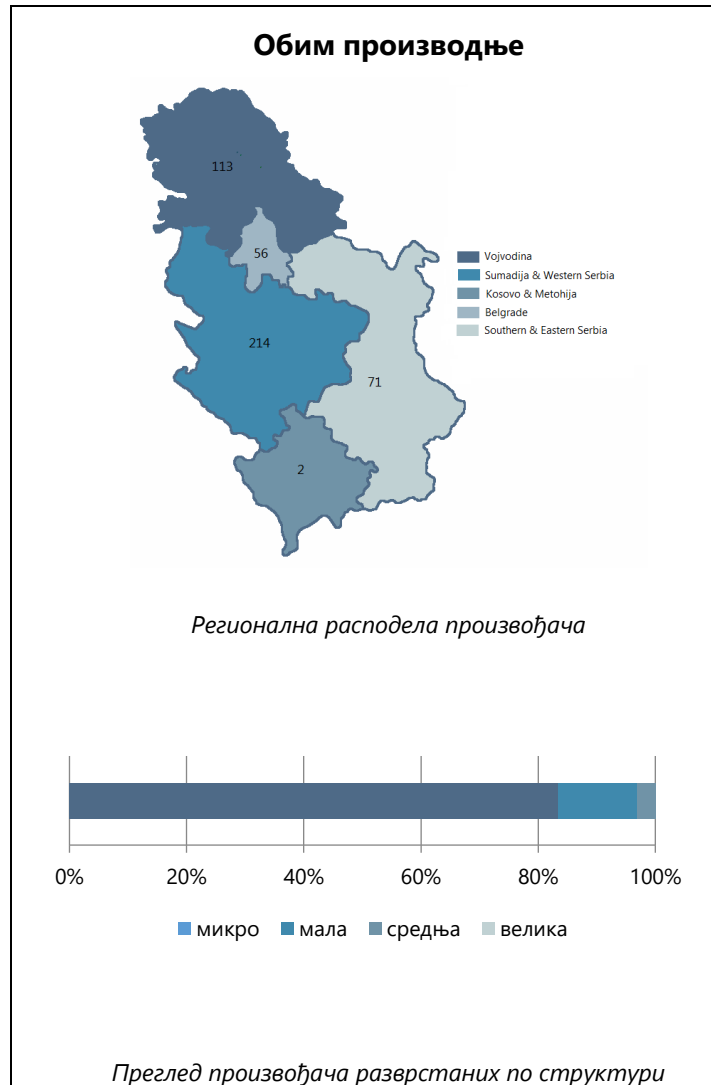


Увоз/Извоз

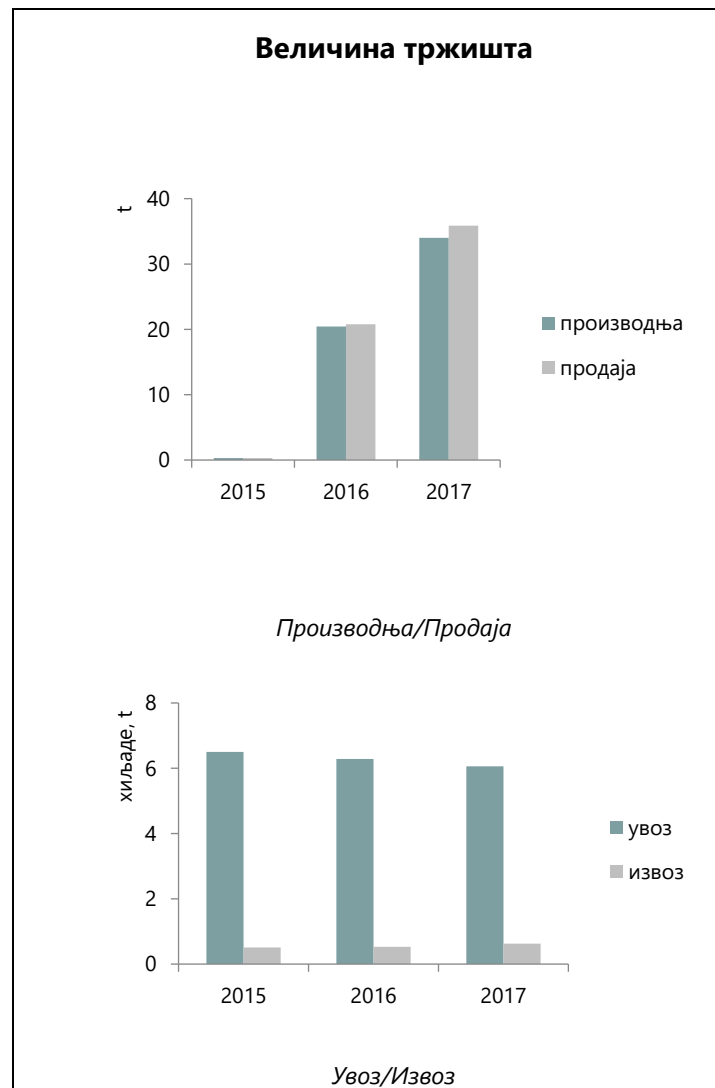
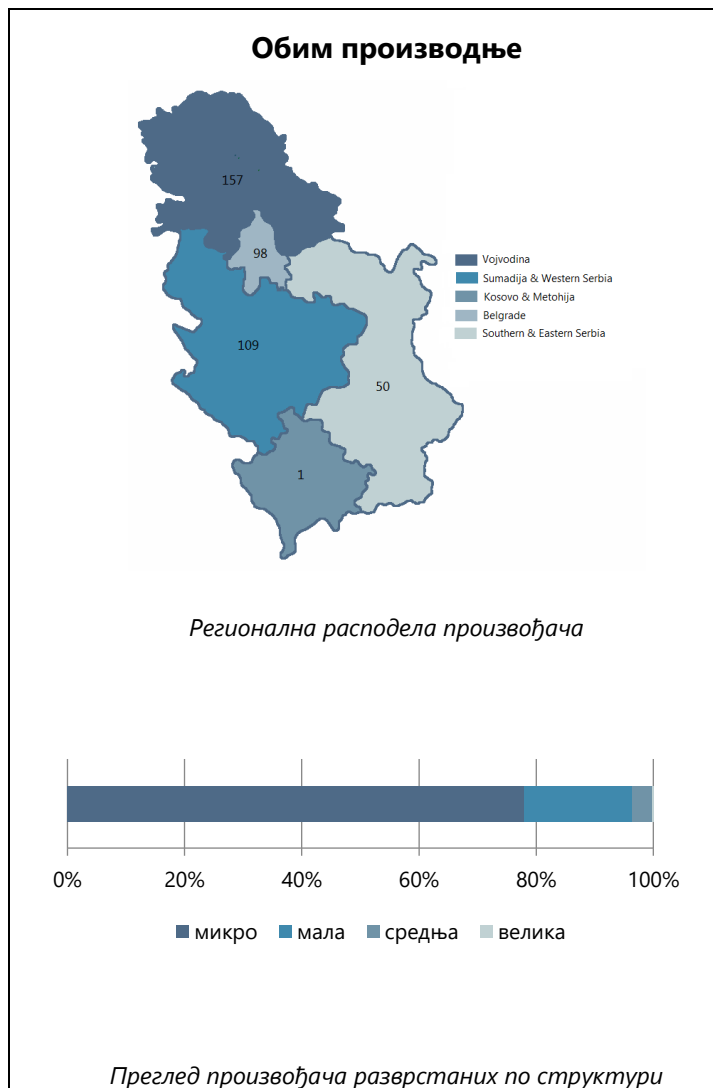
Цемент, грађевински креч и друга хидраулична везива



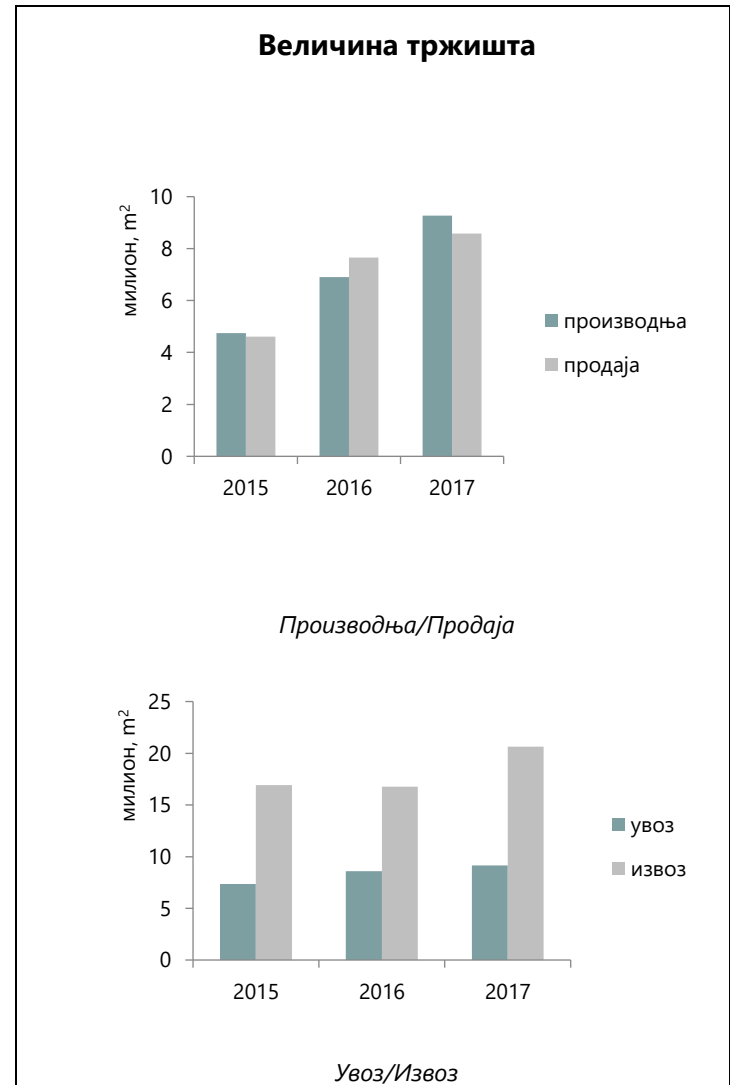
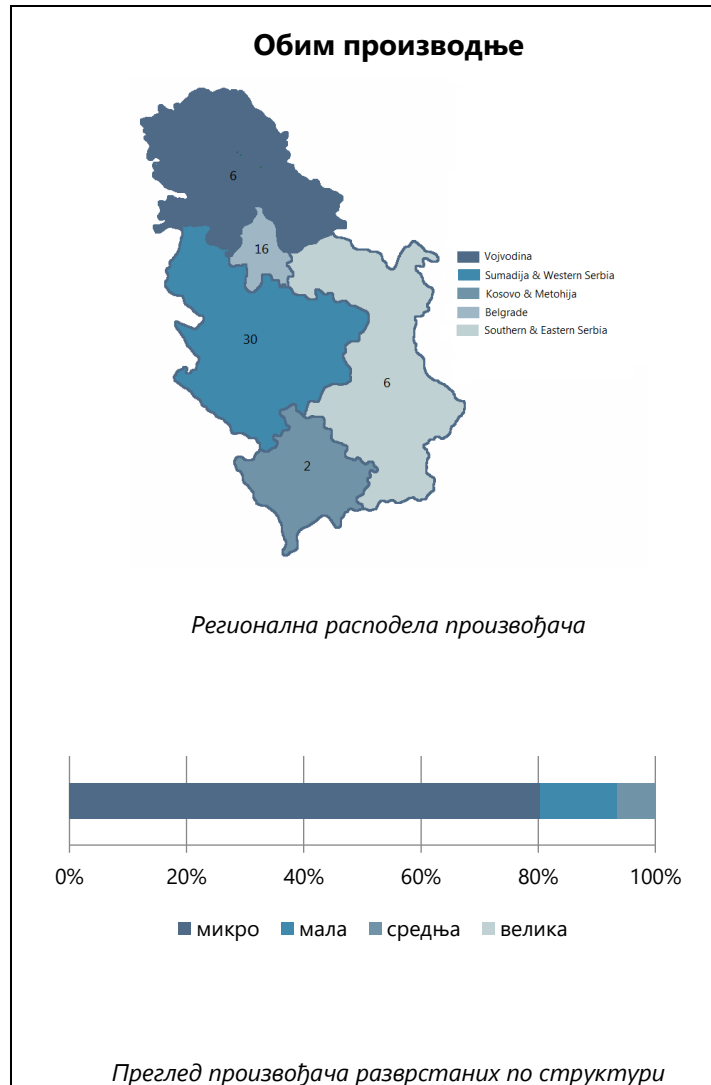
Производи за зидање. Елементи за зидање, малтери и помоћна средства



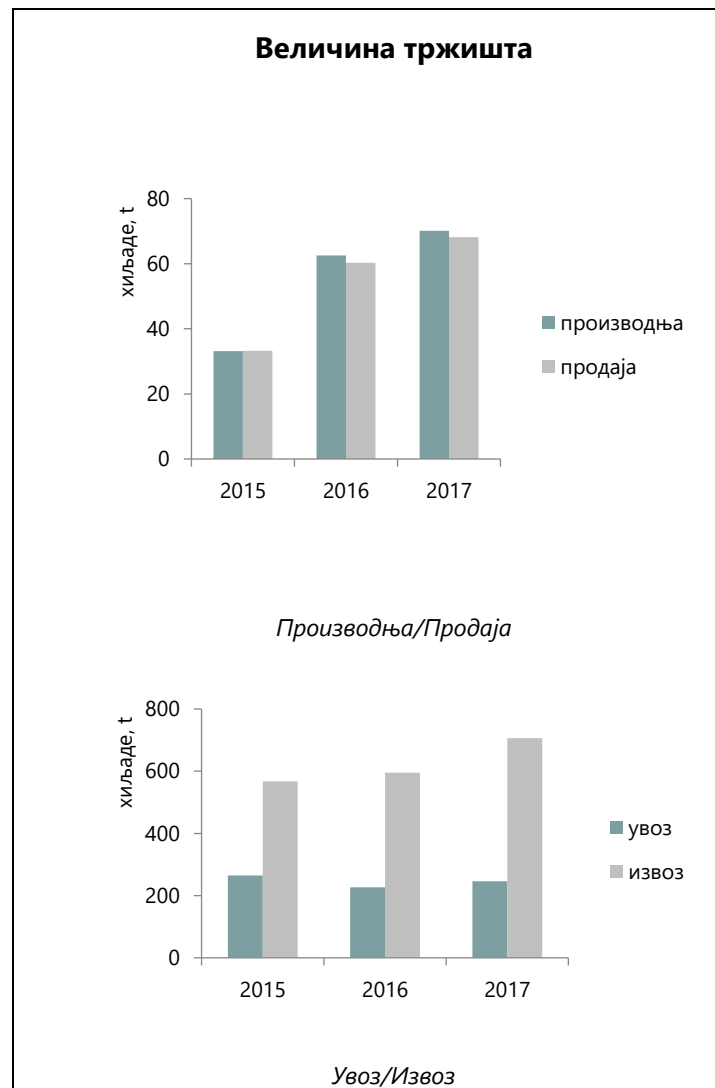
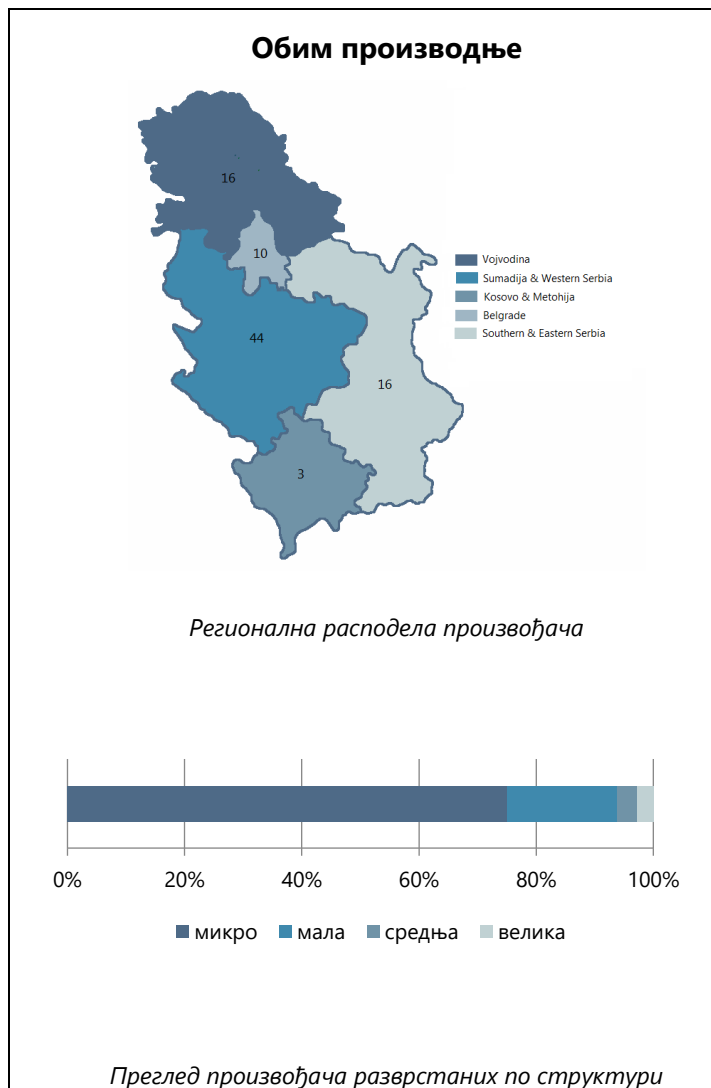
Грађевински производи за системе за отпадне воде



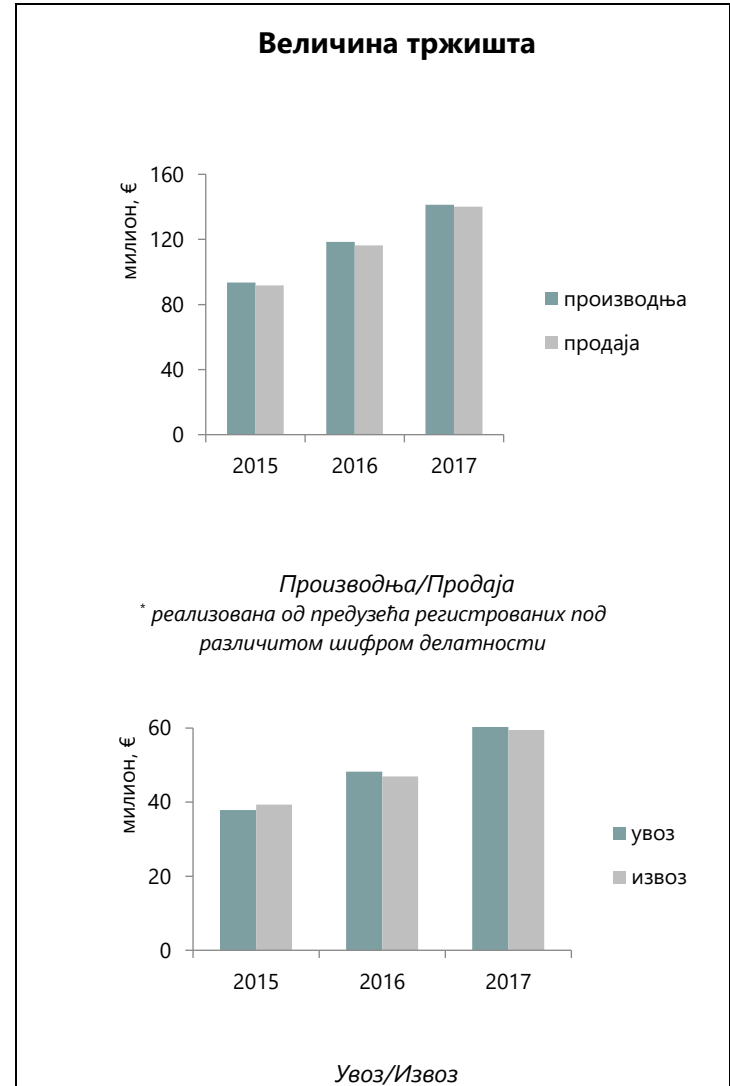
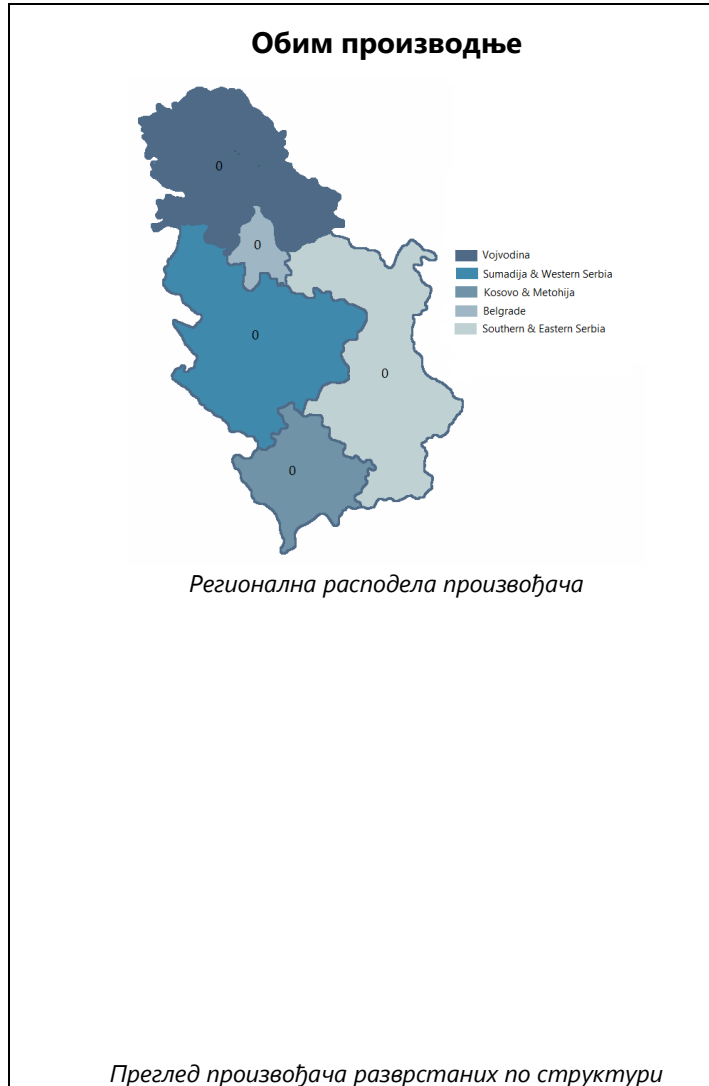
Подне облоге



Конструкциони производи од метала и помоћна опрема



Унутрашња/спољашња завршна обрада зида/глафона, склопови унутрашњих преграда



Кровни покривачи, светлосне куполе, кровни прозори и помоћни производи

Обим производње

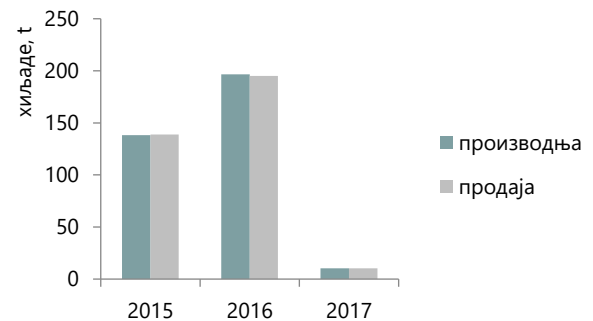
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 11 и ОГП 12

Регионална расподела произвођача

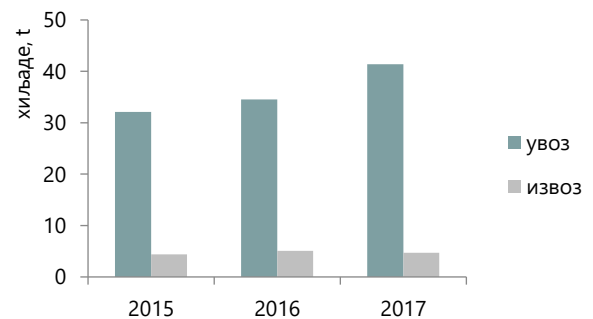
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 11 и ОГП 12

Преглед произвођача разврстаних по структури

Величина тржишта



Производња/Продаја



Увоз/Извоз

Производи за изградњу путева

Обим производње

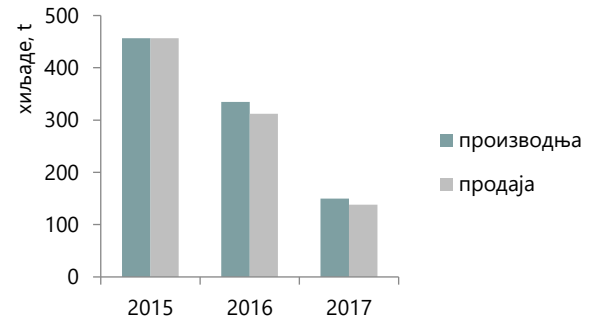
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 3 и ОГП 4

Регионална расподела произвођача

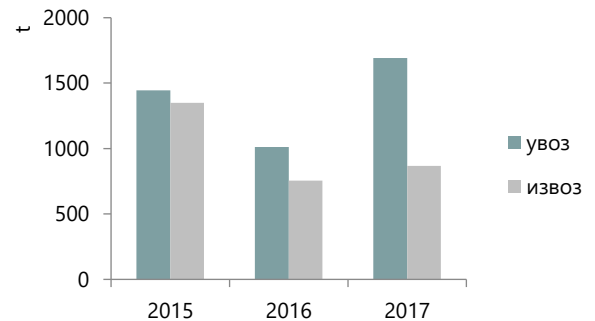
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 3 и ОГП 4

Преглед произвођача разврстаних по структури

Величина тржишта

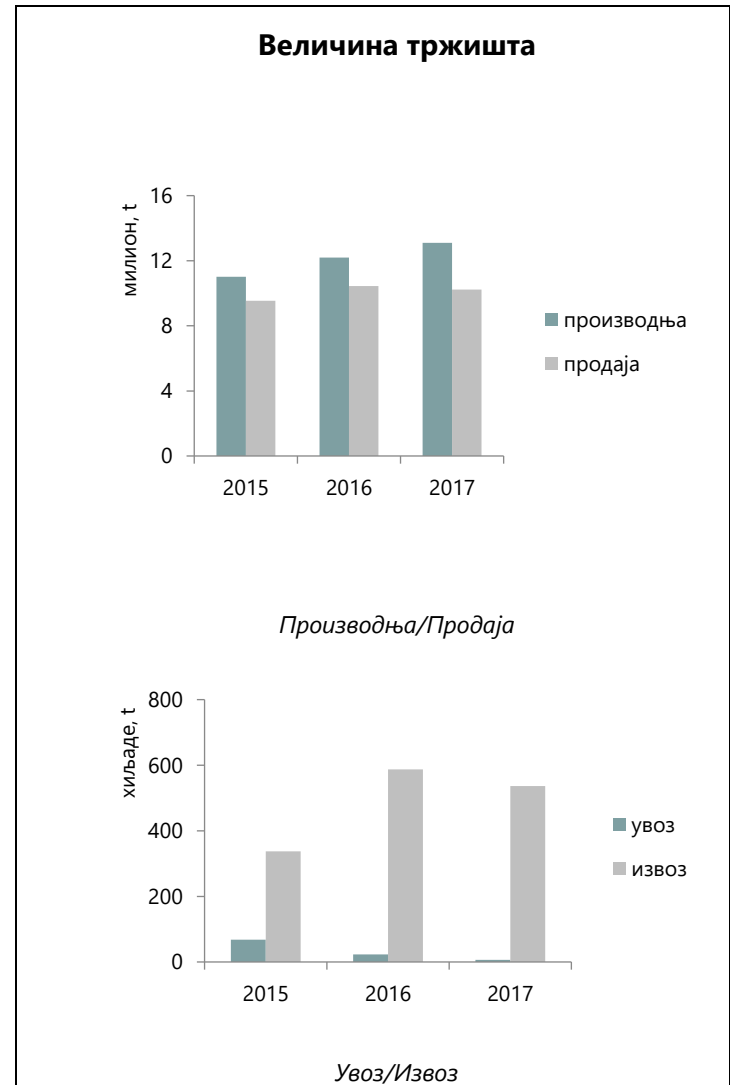
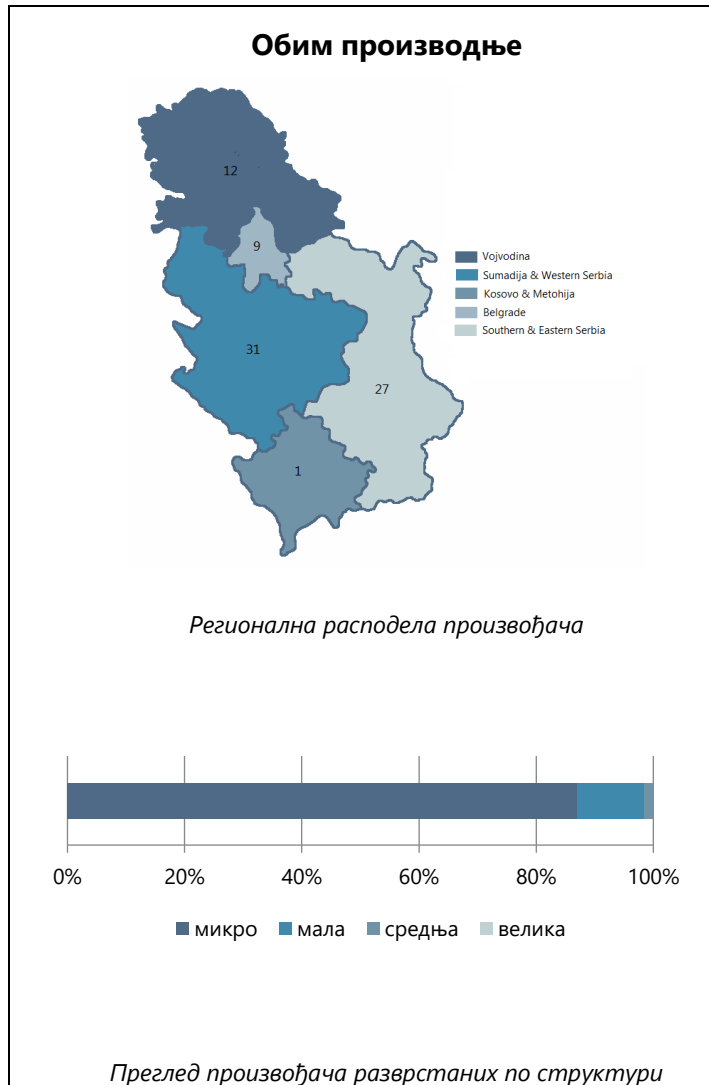


Производња/Продаја

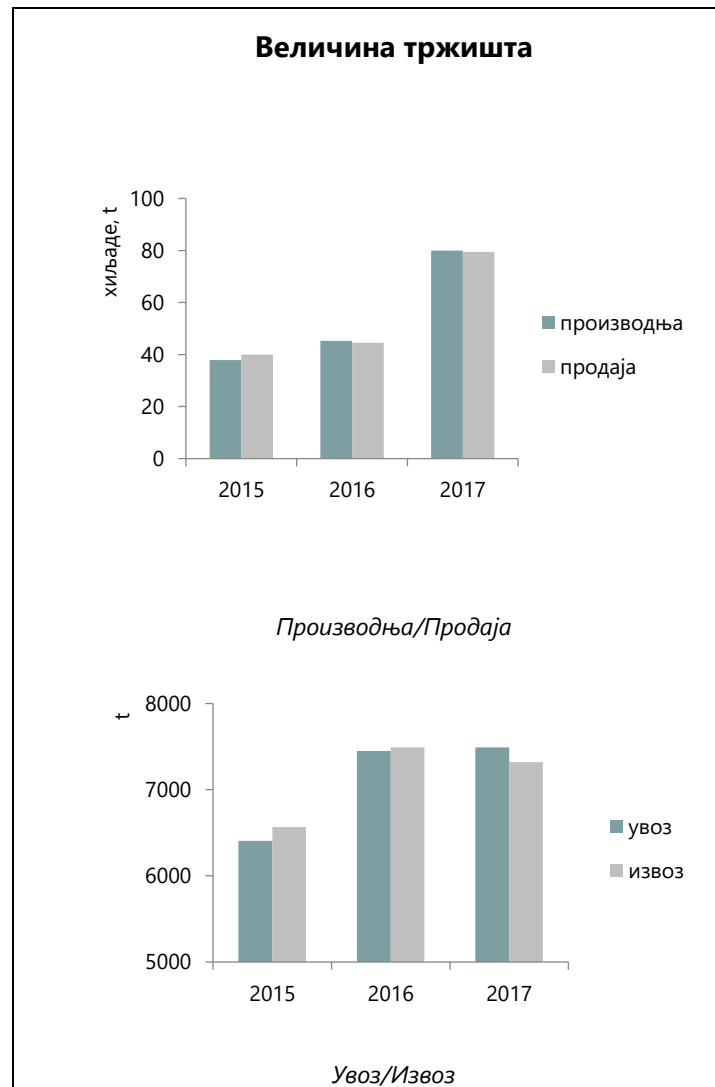
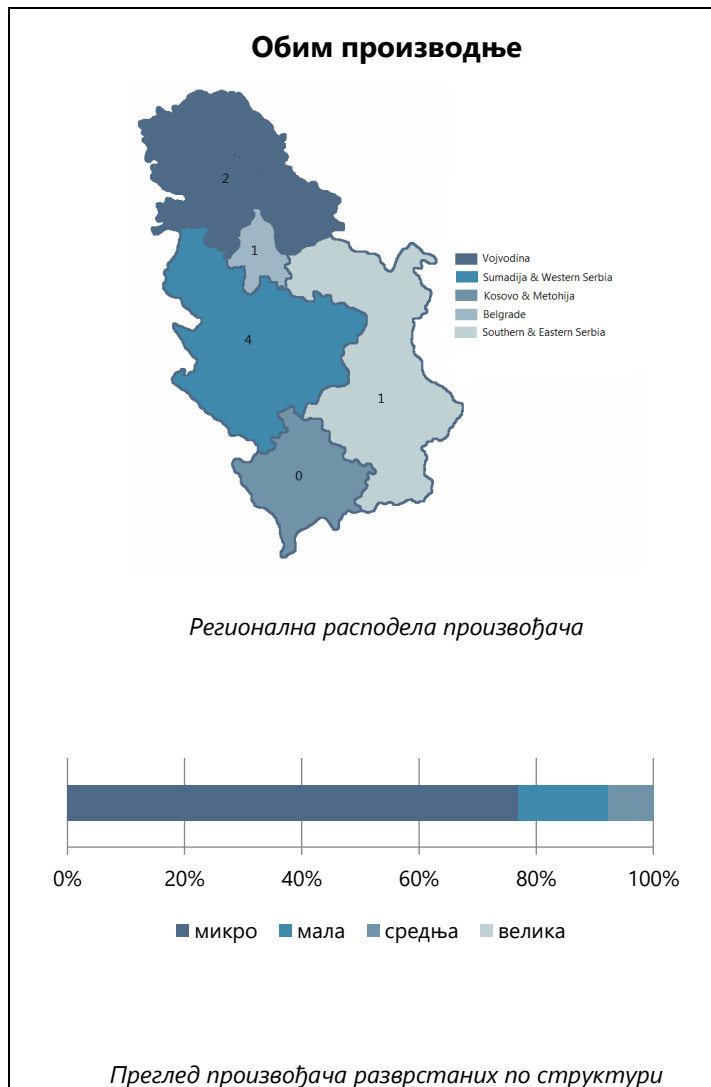


Увоз/Извоз

Агрегати



Грађевински лепкови



Производи сродни са бетоном, малтером и инјекционом смешом

Обим производње

* Произвођачи су обухваћени са ОГП 10

Регионална расподела произвођача

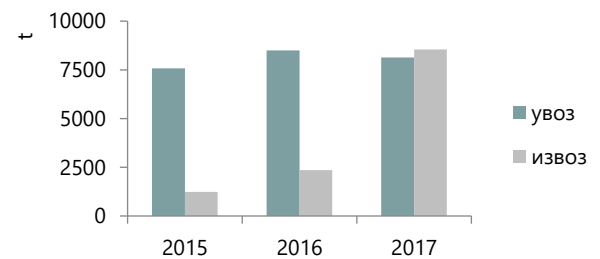
* Произвођачи су обухваћени са ОГП 10

Преглед произвођача разврстаних по структури

Величина тржишта

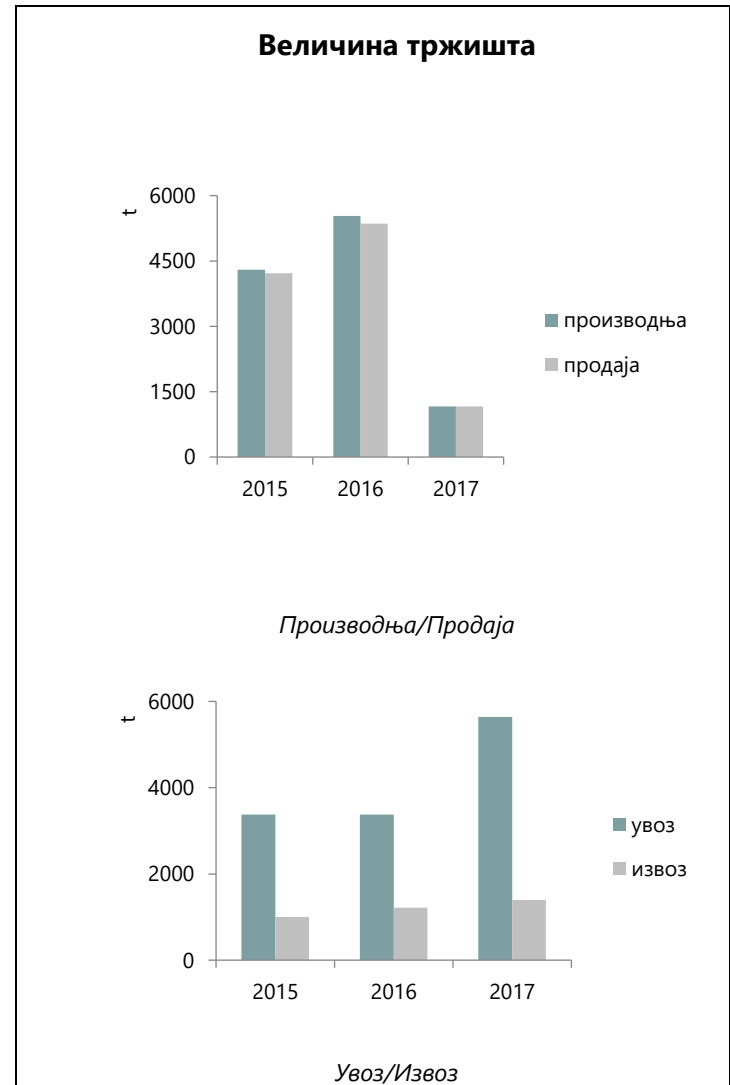
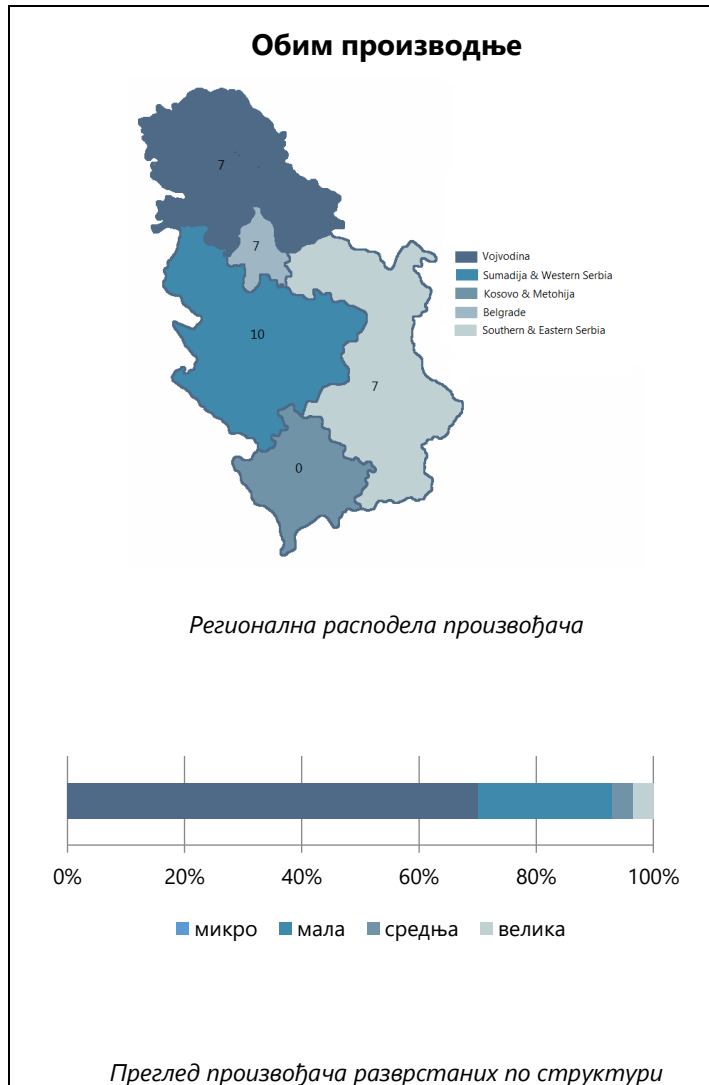
*Поверљиви подаци, погледајте појашњење у [Поглављу III](#).

Производња/Продаја

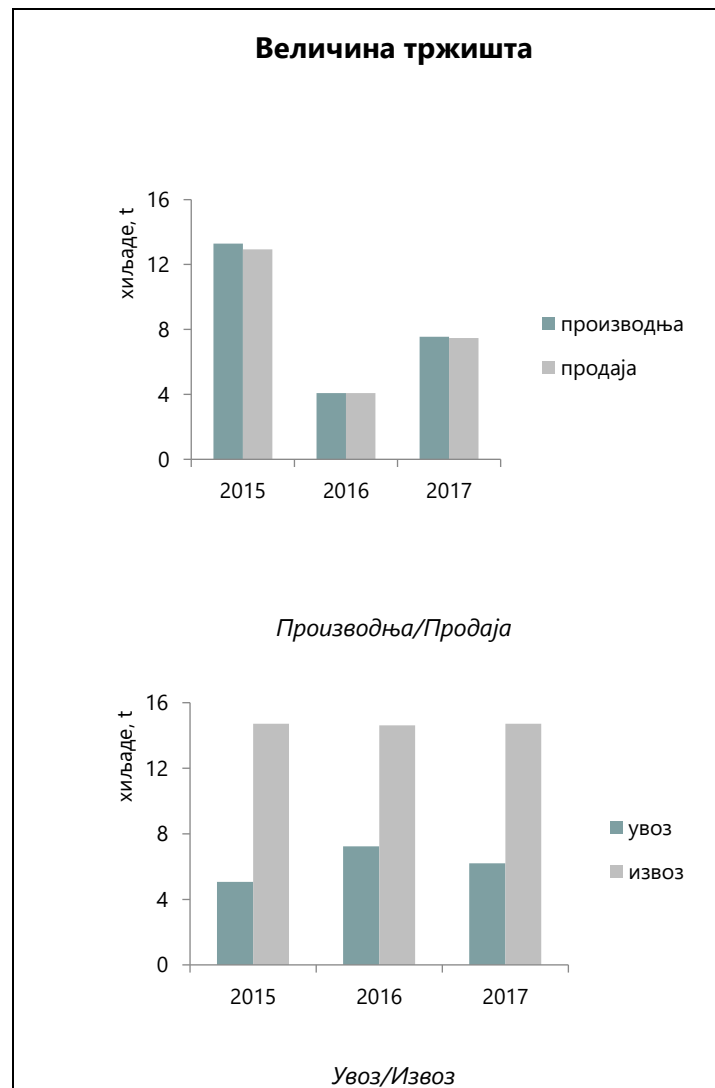
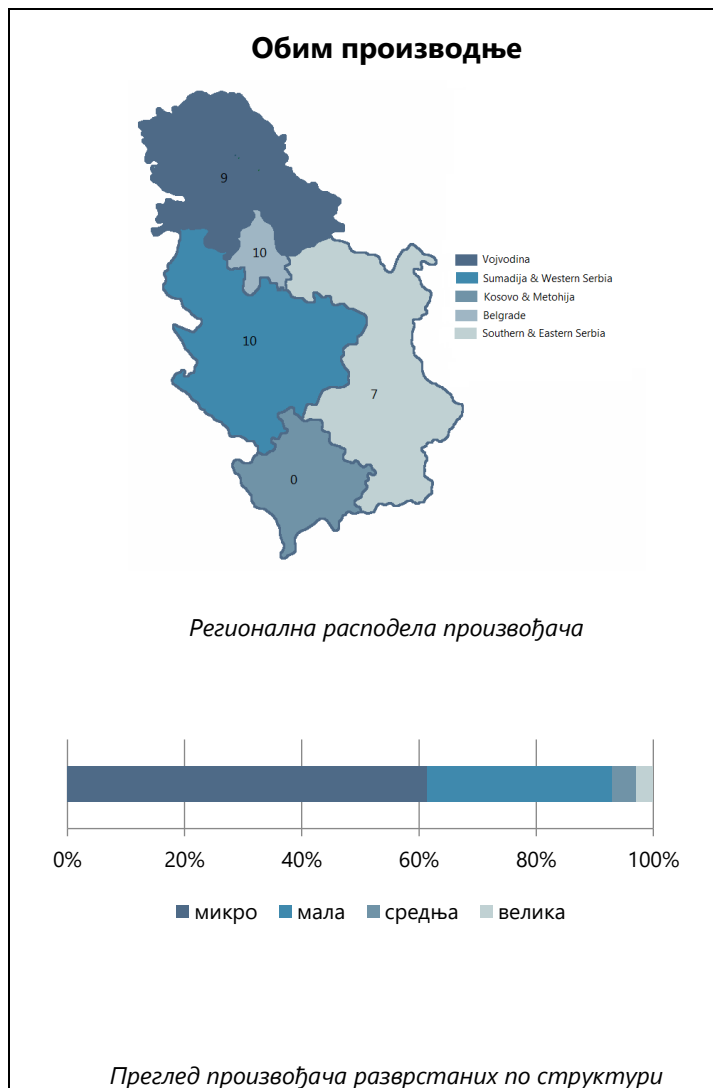


Увоз/Извоз

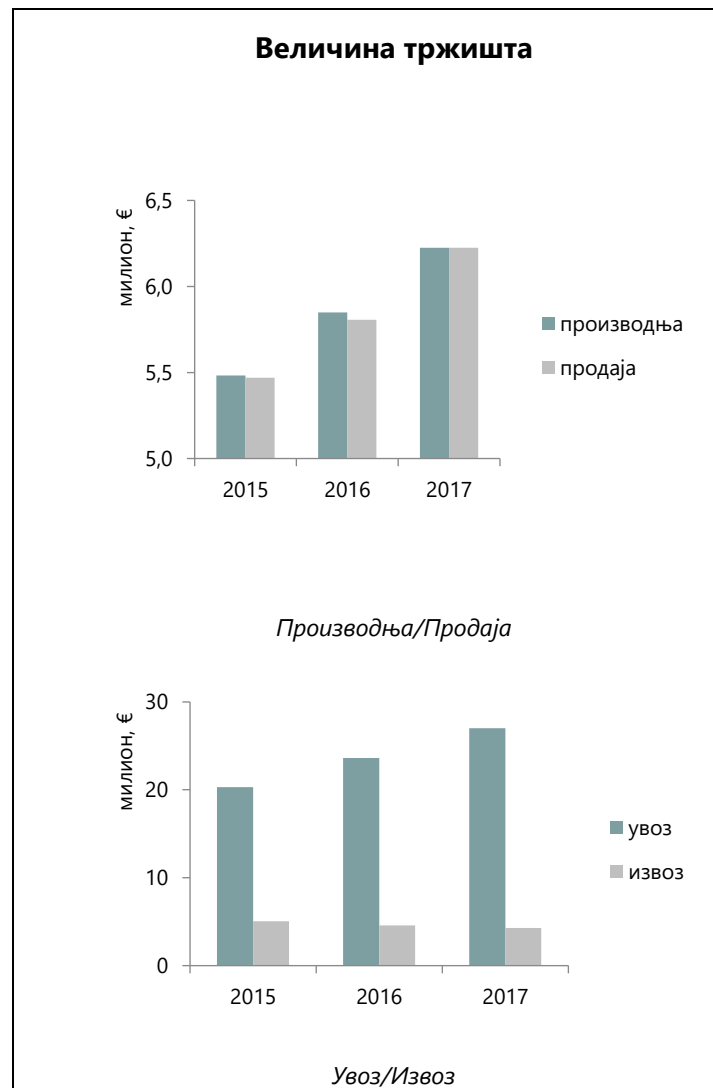
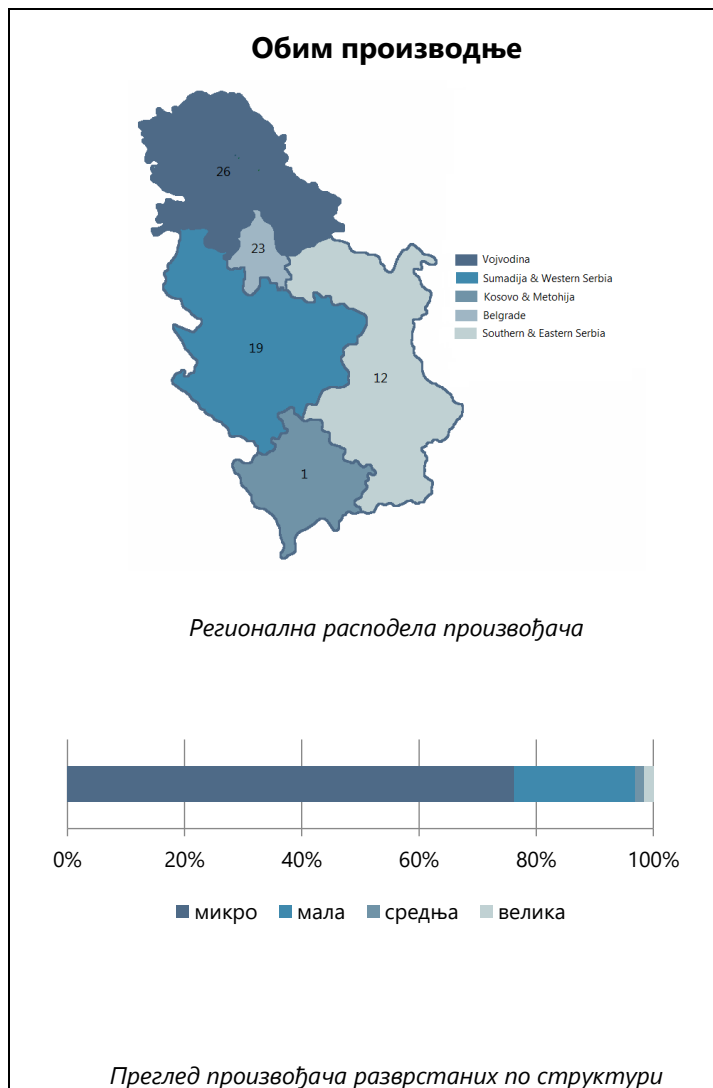
Уређаји за грејање простора



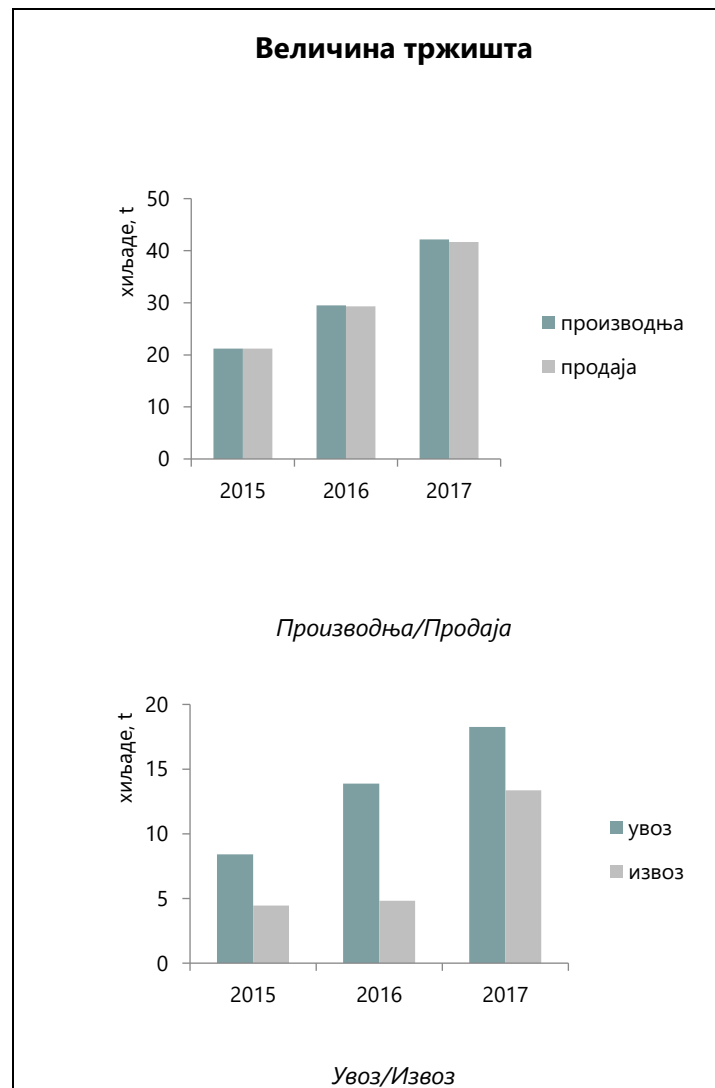
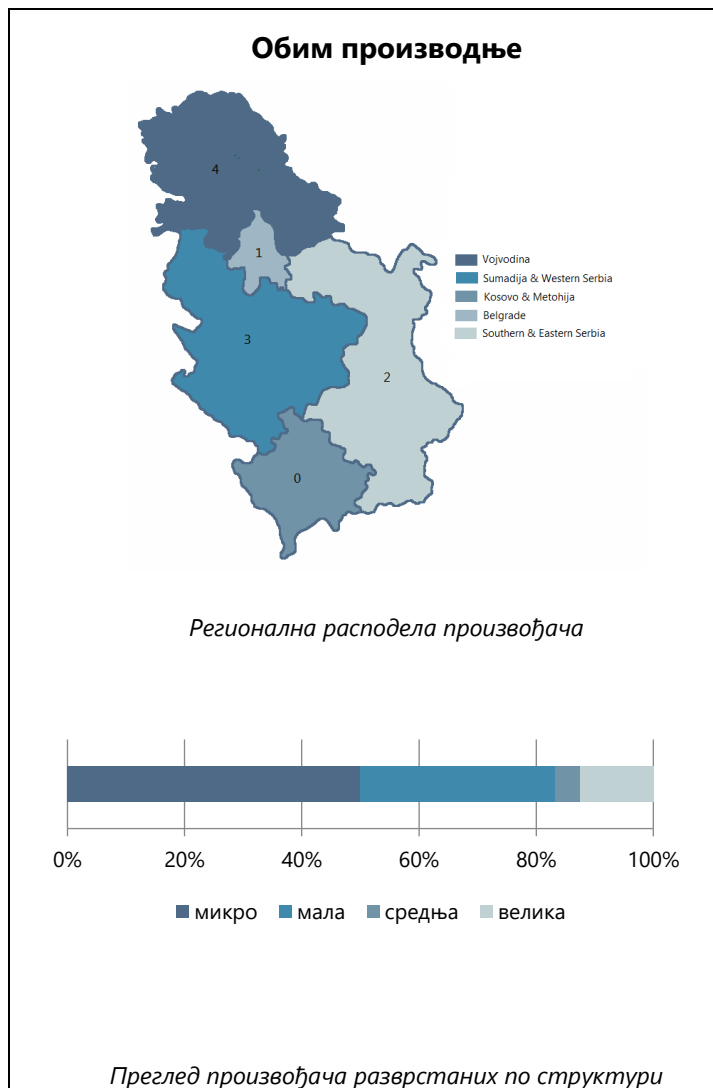
Цеви/цистерне/помоћна опрема, није у контакту са водом за људску употребу



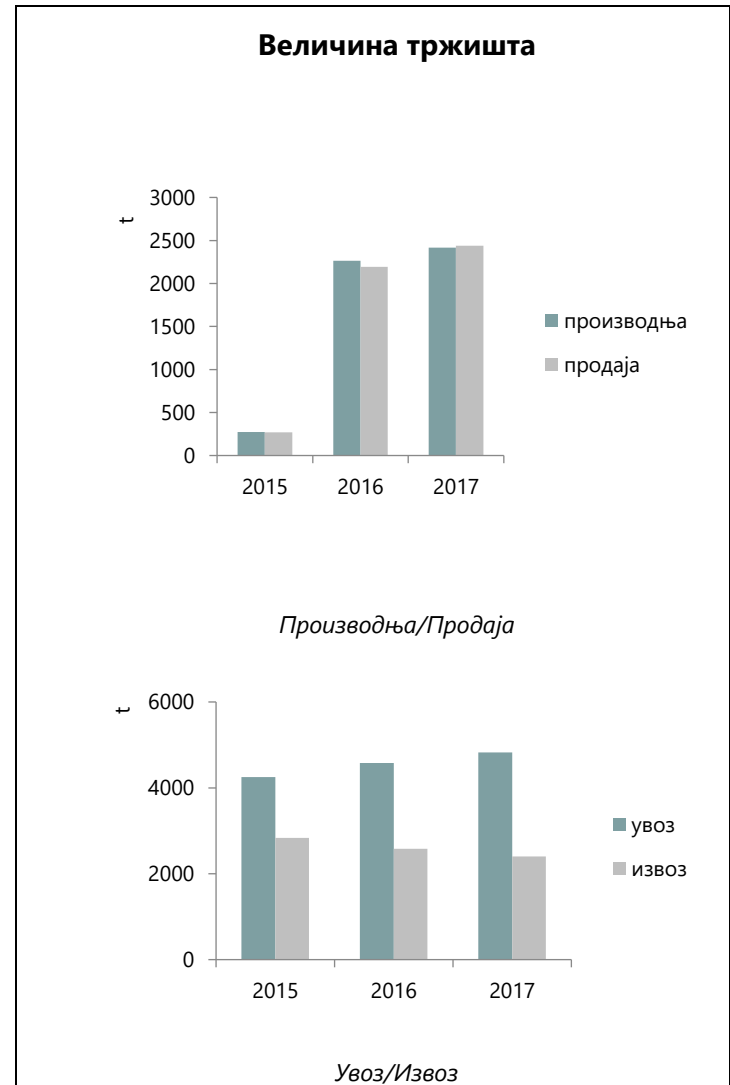
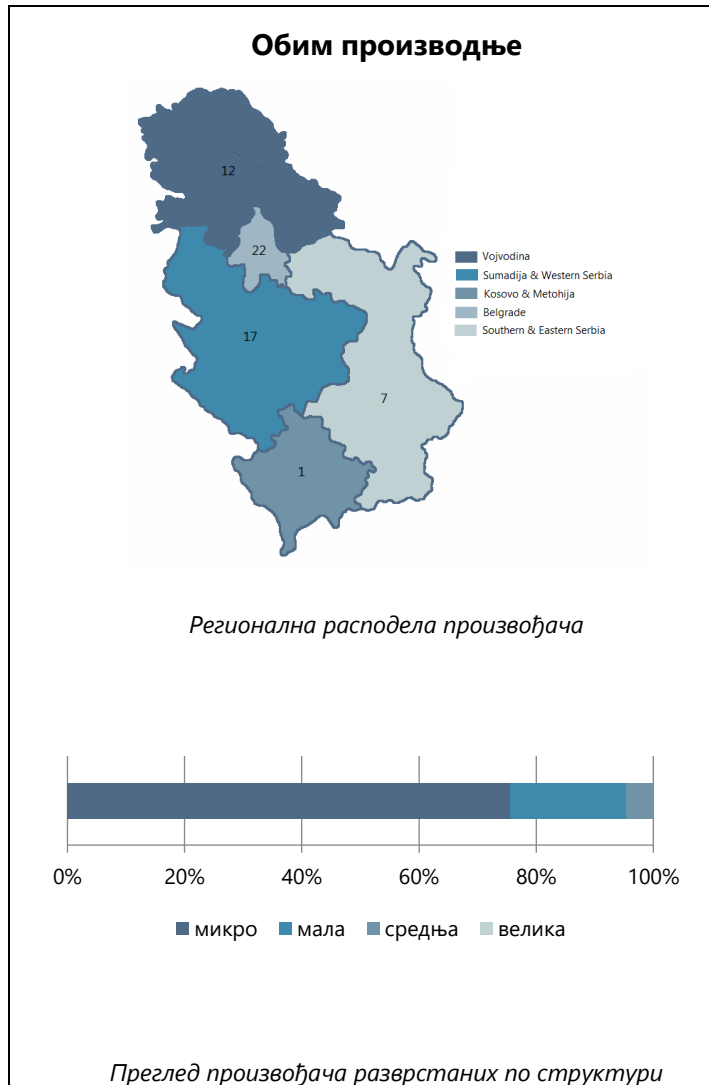
Производи од равног стакла, профилисаног стакла и стаклених блокова



Енергетски, командни и комуникациони каблови



Средства за заптивање спојница



IV. Процена способности индустрије да испуни обавезе према CPR-у





















Узимајући у обзир врсту и обим обавеза које је увео CPR, очекује се да ће произвођачи грађевинских производа бити они који су највише изложени трошковима прилагођавања одредбама прописа којим се транспонује наведена Уредба. Студија економског утицаја⁵ коју је Европска комисија спровела током 2016. године, класификовала је трошкове на следећи начин:


- Директни трошкови: регулаторни трошкови (таксе, порези и накнаде, нпр. накнада за оцењивања и верификације сталности перформанси (AVCP); трошкови усаглашавања (трошкови настали ради испуњења обавеза, нпр. припрема техничке документације за ДоП); административне дажбине (трошкови који иначе не би настали, нпр. стављање информација на располагање надлежним органима и другим трећим лицима, као и њихово ажурирање);
- Индиректни трошкови су трошкови настали од стране привредног субјекта (произвођач, заступник, увозник или дистрибутер грађевинског производа) као резултат обавеза које утичу на друге привредне субјекте у различитим фазама настанка производа због чега су посредно каналисани законодавством. Такви трошкови се јављају, нпр. на сродним тржиштима и могу бити у облику промена цена, расположивости и/или квалитета робе. Такође се могу односити на трансакционе трошкове и негативне утицаје, као што су смањење иновација или улагања у погледу конкуренције.

⁵ Европска комисија, Генерални директорат за унутрашње тржиште, индустрију, предузетништво и мала и средња предузећа, *Економски утицаји Уредбе о грађевинским производима*, израђена од стране VVA Европа, Дански технолошки институт (DTI) и Холандска организација за примењена научна истраживања (TNO), октобар 2016.


Грађевински производи под AVCP системом 4 не захтевају испитивање од стране именованог тела или екстерне лабораторије. Међутим, екстерне лабораторије се ангажују када произвођач није у могућности да спроведе потребна испитивања сопственим ресурсима.

Табела 2 – Радње које спроводе произвођач и именовано тело у оквиру AVCP система

AVCP систем	1+	1	2+	3	4
Фабричка контрола производње (FPC)					
Даље испитивање узорка узетих од стране произвођача					
Оцењивање перформанси					
Почетни преглед (производног погона и FPC)					
Стални надзор, оцењивање и вредновање FPC					
Контролно испитивање узорка узетих од стране тела					



Произвођач



Именовано тело

Иста студија открива да се време проведено на активностима стављања ДоП и активностима у вези знака CE повећава са величином производне компаније. Треба узети у обзир да, генерално, веће компаније углавном

подразумевају шири асортиман производа и већу продају, чак и ако тај однос зависи од врсте производње. Истовремено, веће компаније могу постићи економију обима⁶ расподелом трошкова за ДоП на већи број јединица производа.

Време потребно компанији од почетка спровођења радњи у оквиру AVCP до њиховог завршетка (заједно са именованим телима) јесте између 1 и 2,5 месеца, у зависности од посебних стандарда које производ мора да испуни да би био у складу са CPR-ом.

Као што се и могло очекивати, директни трошкови које генерише CPR су значајнији (у релативном износу), за микропредузећа него за друга мала и средња предузећа и велике компаније. Процена учешћа директних трошкова CPR-а на годишњи промет износи:

- за микропредузећа: 1,31 %,
- за мала предузећа: 0,49 %,
- за средња предузећа: 0,42 %,
- за велика предузећа: 0,07 %.

Ово потврђује индиције да се економија обима може наћи у активностима усклађивања. Такође, потврђује се да су ти трошкови, иако могу бити поприлично велики за мала и средња правна лица, а посебно за микро – можда у неким случајевима чак и превисоки, од велике важности и за велика предузећа. Наравно, то су просечни трошкови који могу значајно да се разликују, не само у зависности од величине компаније, већ и од производа (врсте и броја различитих производа) које компанија производи.

Пратећи налазе спроведених европских студија, према којима се очекује да ће произвођачи грађевинских производа на путу ка испуњавању захтева CPR-а бити углавном изложени директним -

⁶ Економија обима је трошкова предност коју предузећа добијају због свог опсега пословања, при чему трошак по јединици производње опада са повећањем обима.

регулаторним трошковима, урађена је њихова оквирна процена и у складу са добијеним резултатима, дата је општа процена могућности српских произвођача за усаглашавање са захтевима hEN.

Процењени годишњи трошкови који укључују: документацију фабричке контроле производње, спровођење почетног испитивања производа (оцењивање перформанси), почетни преглед/стални надзор производног погона и FPC и даље испитивање узорака, а којима ће бити изложени произвођачи грађевинских производа у процесу усклађивања својих производа са захтевима hEN, обрачунати по производу, су следећи:

1. 7.000 – 31.000 ЕУР за производе на које се примењује AVCP систем 1+;
2. 4.000 – 21.000 ЕУР за производе на које се примењује AVCP систем 1;
3. 2.000 – 10.000 ЕУР за производе на које се примењује AVCP систем 2+, када произвођач врши испитивања, или 4.000 - 20.000 ЕУР, у случају ангажовања екстерне лабораторије;
4. 1.500 – 12.000 ЕУР за производе на које се примењује AVCP систем 3;
5. 700 – 6.000 ЕУР за производе на које се примењује AVCP систем 4, у случају када испитивања врши произвођач, или 1.500 – 12.000 ЕУР, у случају ангажовања екстерне лабораторије.

НАПОМЕНЕ:

Процена трошкова извршена је се на основу тренутно актуелних просечних цена испитивања/по узорку, прегледа/по производном погону и оцењивања усаглашености/по производу у Републици Србији.

Процена трошкова не укључује улагања у унапређење производних процеса која могу значајно варирати у зависности од сложености самог процеса/производа, као и улагања у испитну опрему неопходну за успостављање система фабричке контроле производње.

Процена трошкова не укључује испитивања перформанси отпорности грађевинских производа на пожар (које износи око 2.000 ЕУР /по производу), што може значајно утицати на укупан износ директних трошкова.

Веома је важно нагласити да ће, како би смањили своје трошкове (у складу са одредбама CPR-а), микро правни субјекти имати могућност да:

- замене одређивање типа производа засновано на испитивању (за производе под AVCP системима 3 и 4), коришћењем метода које се разликују од оних садржаних у одговарајућем hEN, или
- грађевински производ на који се примењује AVCP систем 3 третирају у складу са одредбама за AVCP систем 4.

Износ процењених трошкова за усклађивање не би требало да има знатан утицаја на њихово пословање, без обзира на њихову величину, ако су произвођачи грађевинских производа у потпуности усагласили своју производњу и испитну опрему са захтевима hEN.

V. Преглед налаза са предлогом оперативних препорука

Током истраживања сектора грађевинских производа у Републици Србији, које је засновано на подацима Републичког завода за статистику, посебне организације у систему државне управе, идентификоване су четири главне групе производа, како следи:

(1) Прву групу чини осам области грађевинских производа са интензивном локалном производњом (производи као што су: агрегати, грађевински креч, цемент, малтери, префабриковани аутоклавирани ћелијасте бетонски производи, производи сродни са бетоном, малтером и инјекционом смешом, производи и елементи за зидање, кровне облоге, кровни прозори, производи за изградњу путева и грађевински лепкови).

(2) Друга група састоји се од шест области грађевинских производа са значајним извозом грађевинских производа (производи као што су: врата, прозори, улазна врата, унутрашња/спољашња завршна обрада зида/плафона, подови, конструкциони производи од метала, цеви, цистерне и помоћна опрема).

(3) Трећу групу чини десет области грађевинских производа у којима су увезени грађевински производи доминирали на домаћем тржишту (производи као што су: производи од гипса, производи за топлотну изолацију и изолациони системи, мембране за контролу водене паре, геотекстили и геомембране, цеви од цемента ојачане влакнима и системи глазираних керамичких цеви за дренажу и канализацију, радијатори, конвектори и уређаји за грејање простора, равна стакла, профилисано стакло и производи од стаклених блокова, производи за детекцију пожара/пожарни аларми, инсталације за гашење пожара и контролу пожара и дима, опрема за регулисање саобраћаја - уређаји за упозорење и безбедност, ретрорефлектујући маркери на путу).

(4) Четврту групу чине четири области грађевинских производа са релативно уједначеним односом домаће производње, увоза и извоза грађевинских производа (производи као што су: производи од конструкцијског дрвета и плоче на бази дрвета, санитарна опрема - каде, туш кабине, бидеи, умиваоници, WC шоље и гарнитуре, средства за заптивање спојница и каблови за општу примену у грађевинарству).

За сваку од четири препознате групе производа, поред процењених трошкова за усклађивање са захтевима hEN, зависно од утврђеног AVCP система (види [Поглавље IV](#)), захтеван је и различит прелазни период за усаглашавање.

За прву групу производа који се локално производе и искључиво локално уграђују, потребно је имати на располагању најдужи прелазни период, јер је потребно спровести све фазе усаглашавања, од упознавања са техничким спецификацијама, разумевања, имплементације и коначне верификације грађевинских производа. Процењује се да би прелазни период од 2 до 4 године био погодан за све производе из ове групе. За грађевинске производе на које се примењују AVCP системи 1+ и 1 (као што су: кровни покривачи, самонесећи изолациони сендвич-панели са двостраном металном облогом, префабриковани бетонски производи - полумонтажне ситноробрасте таванице, битуминозне мешавине, лепкови за плочице итд.) и за велике компаније са широким спектром различитих производа, требало би предвидети најдуже време прилагођавања, готово 4 године.

Производи који припадају другој групи, који су поред значајног обима производње веома добро и извозно орјентисани, захтевају нешто краће време за усаглашавање. Међутим, пласирање грађевинских производа из ове групе на тржиште ЕУ захтева њихово претходно усаглашавање са захтевима hEN, а имајући у виду да производи који припадају овој групи нису обухваћени најзахтевнијим AVCP системима 1+ и 1, процењено је да је период од две године сасвим довољан за њихово усклађивање. У случају производа као што су: грађевински оков, производи за унутрашње и спољашње облагање зидова и плафона, подови, системи глазираних керамичких цеви за дренажу и канализацију намењени за употребу у условима пожара који морају задовољити захтева за AVCP систем 1, процењени период потребан за усаглашавање требало би да буде нешто дужи.

Трећу групу чини веома велики број производа који на тржиште Републике Србије долазе углавном из увоза. С обзиром да већина производа у овој групи припада мање захтевним AVCP системима (претежно 3 и 4), процењује се да ће за домаће произвођаче ових производа као што су: производи за топлотну изолацију, мембране за контролу водене паре, производи од конструкцијског дрвета и плоче на бази дрвета, стакло, профилисано стакло и производи од стаклених блокова, за предвиђену употребу у условима пожара, бити

потребне 2-3 године за усаглашавање, док ће за усаглашавања осталих производа из ове групе бити потребан краћи временски период. Производи за детекцију пожара/пожарни аларми, инсталације за гашење пожара и контролу пожара и дима, опрема за регулисање саобраћаја - светлосни уређаји за упозорење и безбедност, као и ретрорефлектујући маркери на путу, долазе на српско тржиште из увоза и не захтевају додатни период за усаглашавање.

Последња, четврта група обухвата грађевинске производе који су постигли значајан обим производње, увоза и извоза. Због доминације мање захтевних AVCP система, осим за производе као што су: каблови за општу примену у грађевинарству и заптивне масе за неконструктивну употребу у зградама и пешачким стазама, који су предмет захтева заштите од пожара, процењен је прелазни период за усклађивање у трајању од највише две године.

Оперативне препоруке које следе, биле би од значаја за ефикасну, благовремену и одрживу примену низа националних прописа о грађевинским производима:

(1) Повећање свеобухватног прихватања националних прописа о грађевинским производима

Неоспорна је чињеница да ће успостављање националне регулативе о грађевинским производима, усклађене са CPR-ом, осигурати стандардизацију неколико стотина грађевинских производа и у великој мери допринети повећању безбедности на тржишту, стављањем на тржиште само оних грађевинских производа који су погодни за употребу, обезбеђују заштиту живота и здравља људи, заштиту животиња, биљака и животне средине, заштиту потрошача и других корисника и заштиту имовине свих грађана Републике Србије, као и свих инвеститора.

Јасно препознавање предности и њихово упоређивање са неким очигледним недостацима тренутно важеће националне регулације за грађевинске производе дало би подршку ширем прихватању нове националне регулативе за грађевинске производе, која ће ступити на снагу до краја 2019. године, као инструменту за повећање конкурентности у сектору и олакшавање прекограничне трговине.

(2) Побољшање разумевања, поверења и безбедности корисника

Унапређивање и побољшање комуникације о CPR-у, њеном обиму и захтевима, укључујући знак усаглашености и ДоП, омогућило би веће разумевање свих учесника у ланцу, укључујући крајње кориснике. Конкретно, боље разумевање обавеза које намеће CPR омогућило би свим заинтересованим странама бржи и ефикаснији процес њихове имплементације. Исто тако, крајњим корисницима (градитељи/извођачи) и спецификаторима (архитекте и инжењери) могло би се пружити више објашњења о хармонизованом „техничком језику“.

Све ове активности за унапређење знања требало би да буду добро планиране у координацији са надлежним Министарством, Привредном комором Србије и представницима организација инфраструктуре квалитета (ИСС, АТС, ДМДМ). Такође би било драгоцено, преношење искустава земаља ЕУ у имплементацији ове регулативе.

(3) Смањење трошкова за произвођаче

У циљу постизања уштеде трошкова за усаглашавање, детаљна интерпретација одредби CPR-а која дефинише услове за примену поједностављених процедура (чл. 37. и 38.) за предузећа микровеличине, као и могуће начине њихове примене, кроз развој одговарајућих смерница за произвођаче, била би од великог значаја.

Представници надлежних органа и Привредне коморе Србије требало би да учествују у изради смерница за посебне намене, уз подршку стручњака, представника именованих тела.

(4) Повећање тржишних могућности за произвођаче

Подршка пуној примени CPR-а и убрзавање повлачења свих додатних законодавних и тржишних захтева за испитивање и сертификацију грађевинских производа обухваћених hEN, омогућило би произвођачима, а посебно малим и средњим предузећима, да тргују својим производима широм Европе уз значајно смањење обима додатних испитивања и трошкова сертификације.

Већа подршка српским произвођачима који желе да послују у државама чланицама ЕУ отворила би нове тржишне могућности. Таква подршка може бити у облику ширења информација о нивоима перформанси које треба постићи у свим државама чланицама ЕУ или пружања помоћи произвођачима у уклањању свих препрека са којима су произвођачи суочени када тргују прекогранично. Све ове информације могле би да се прикупе и дистрибуирају кроз расположиве канале Привредне коморе Србије.

VI. Резиме

Ова студија приказује методологију која је коришћена као и резултате добијене у истраживању које је спровео Институт за стандардизацију Србије уз финансијску подршку Чешке развојне сарадње у оквиру пројекта „Подршка унапређењу и развоју сектора инфраструктуре квалитета Србије“. Овај пројекат реализован је уз финансијску подршку Чешке канцеларије за стандарде, метрологију и испитивање (ÚNMZ), а изработом Студије учињен је покушај да се процени утицај транспоновања Уредбе о грађевинским производима (CPR - Уредба (ЕУ) бр. 305/2011) и обавезујућа примена хармонизованих европских стандарда на сектор грађевинарства у Републици Србији и национално тржиште грађевинских производа.

Прикупљање и обрада јавно доступних података и података добијених средствима Чешке развојне сарадње из доступних база података у Републици Србији, спроведени су ради добијања квалитативног и квантитативног прегледа и то:

- Мапирања и димензионирања сектора грађевинске индустрије Србије;
- Структуре регистрованих грађевинских привредних субјеката;
- Обима тржишта (производња, продаја, увоз и извоз) у периоду 2015–2017. године.

Резултати **процене величине сектора грађевинске индустрије у Србији** (видети [Поглавље II](#)) показују да је укупан број од 5.734 привредна субјекта регистрована за обављање претежних делатности обухваћених CPR-ом, од којих је 97,5 % класификованих као микро и мала предузећа, постигло производњу грађевинских производа у износу од 1,3 милијарде евра у 2017. години. Укупна вредност увезених грађевинских производа у 2017. години износила је 1,0 милијарду евра, а вредност извезених грађевинских производа износила је 995 милиона евра (видети [Поглавље III](#)).

Значај административних трошкова и других издатака у великој мери зависи од утврђеног AVCP система, величине компаније и врсте производа, као и асортимана производа сваког произвођача (видети [Поглавље IV](#)). Поред улагања у модернизацију производне и испитне опреме, произвођачи грађевинских

производа у Републици Србији могу очекивати и додатна финансијска улагања која се односе на успостављање система FPC и спровођење оцењивања и верификације сталности перформанси производа (са или без учешће треће стране) у износу који се процењује на највише око 30.000 ЕУР (за производе под системом AVCP 1+), што, према овом истраживању, не би требало да има значајног утицаја на пословање ових компанија.

Могућност смањења трошкова применом поједностављених процедура била би од великог значаја за микропредузећа која чине 83 % укупног сектора грађевинских производа у Републици Србији.

Време потребно за усаглашавање грађевинског сектора у Републици Србији процењује се на 2 до 4 године (видети [Поглавље V](#)). За производе који су забележили значајан извоз потребно је предвидети најкраћи рок за хармонизацију (до две године), затим следе грађевински производи који на српском тржишту конкуришу производима из увоза, за које је потребно предвидети прелазни период у трајању од 2 до 3 године, док најдужи период за усаглашавање захтевају производи који се локално производе и локално уграђују и за њих је потребно предвидети прелазни период у трајању од 4 године.

Успостављањем националне регулативе за грађевинске производе усаглашене са CPR-ом, осигураће се стандардизација неколико стотина грађевинских производа и дати велики допринос повећању безбедности на тржишту, стављањем на тржиште само оних грађевинских производа који су погодни за предвиђену употребу, осигуравајући заштиту живота и здравља људи, заштиту животиња, биљака и животне средине, заштиту потрошача и других корисника, заштиту имовине свих грађана Републике Србије, као и свих инвеститора. Такође, **значајна корист** која произилази из примене CPR-а је олакшан приступ другим тржиштима ЕУ за произвођаче грађевинских производа, што је омогућено постојањем општег „техничког језика“ и заједничких правила, укључујући и истоветне хармонизоване стандарде.

Узимајући у обзир да је за сваку од четири, овом студијом идентификоване групе грађевинских производа, (видети [Поглавље V](#)) извршена процена дужине трајања потребног додатног времена за усаглашавање са захтевима hEN (за упознавања са техничким спецификацијама, њихову примену у пракси и спровођење верификације грађевинског производа) препоручено је да се уложи додатни напор од стране националних и европских државних органа, удружења и других заинтересованих страна у ширење информација

о CPR-у, посебно оних њених аспеката који могу представљати потешкоће за заинтересоване стране (поједностављивање процедура, систем FPC, AVCP систем, итд.). У овој области је већ успостављена сарадња са Чешком Републиком и њиховим националним органима надлежним за CPR, Привредном комором, именованим телима и стручњацима и наставак ове сарадње био би од великог значаја за грађевински сектор Републике Србије.

Током израде ове студије, идентификоване су **четири главне области за побољшање** и то:

- Успостављање свих потребних елемената националне инфраструктуре квалитета (стандардизација, акредитација, метрологија) за несметану примену одредби CPR-а, кроз подршку превођењу хармонизованих европских стандарда на српски језик, успостављање нових шема акредитације за тела надлежна за обављање послова AVCP у складу са hEN, као и стављање на располагање произвођачима из Србије, услуге испитивања и оцењивања грађевинских производа које спроводе именована тела из ЕУ;
- Образовање и обучавање произвођача грађевинских производа, пројектаната и извођача радова, представника кандидата за именована тела и надлежних органа за надзор тржишта грађевинских производа, кроз пренос знања и искуства које пружају представници земаља ЕУ, на основу њихових искустава;
- Припрема и промоција посебних водича са циљем бољег тумачења одредби CPR-а, као и додатних упутстава за спровођење захтева hEN који представљају потешкоће за заинтересоване стране (поједностављене процедуре, FPC, оцењивање перформанси, AVCP системи итд.);
- Успостављање интернет портала за грађевинске производе (заснованог на http://www.sgpstandard.cz/editor/unmz/?u=stav_vyr/1_5_vybran.htm) који ће понудити брз и лак приступ информацијама о европским и националним прописима за грађевинске производе и захтеве за употребу грађевинских производа у изградњи, контакте и/или линкове до доступних лабораторија за испитивање и именованих тела у Републици Србији и земљама чланицама ЕУ, као и везе са сажецима текстова hEN са могућношћу њихове онлајн куповине. Такође, европске и националне студије и истраживања и слични пратећи документи и информације (о предстојећим конференцијама, семинарима, радионицама итд.), могу се промовисати на овај начин.

Прилог

Број области	Област грађевинских производа (утврђена у Прилогу IV, CPR-а)	SRPS EN ⁷	AVCP систем
1	Префабриковани обични / лаки / аутоклавирани ћелијаста бетонски производи	SRPS EN 1168:2014, Префабриковани бетонски производи – Плоче са шупљинама	2+
		SRPS EN 12602:2017, Префабриковани армирани елементи од аутоклавираног ћелијастог бетона	2+, 4
		SRPS EN 12737:2009, Префабриковани бетонски производи – Подне гредице за стаје	2+
		SRPS EN 12794:2009, Префабриковани бетонски производи – Шипови за фундаирање	2+
		SRPS EN 12794:2009/AC:2012	2+
		SRPS EN 12839:2014, Префабриковани бетонски производи – Елементи за ограде	4
		SRPS EN 12843:2009, Префабриковани бетонски производи – Стубови и јарболи	2+
		SRPS EN 13224:2014, Префабриковани бетонски производи – Ребрасте међуспратне плоче	2+
		SRPS EN 13225:2015, Префабриковани бетонски производи – Линеарни конструкцијски елементи	2+
		SRPS EN 13693:2009, Префабриковани бетонски производи – Специјални кровни елементи	2+
		SRPS EN 13747:2011, Префабриковани бетонски производи – Плоче за међуспратне конструкције	2+
		SRPS EN 13978-1:2009, Префабриковани бетонски производи – Префабриковане бетонске гараже – Део 1: Захтеви за армиране монолитне гараже или гараже састављене од појединачних секција величине једног гаражног места	2+
		SRPS EN 14843:2009, Префабриковани бетонски производи – Степенице	2+
		SRPS EN 14844:2014, Префабриковани бетонски производи – Кутијаста профили	2+, 4
		SRPS EN 14991:2009, Префабриковани бетонски производи – Елементи за фундаирање	2+
		SRPS EN 14992:2014, Префабриковани бетонски производи – Зидни елементи	2+, 4
		SRPS EN 15037-1:2009, Префабриковани бетонски производи – Полумонтажне ситноребрасте таванице - Део 1: Гредице	2+
SRPS EN 15037-2:2012, Префабриковани бетонски производи – Полумонтажне ситноребрасте таванице – Део 2: Бетонски блокови	2+		
SRPS EN 15037-3:2012, Префабриковани бетонски производи – Полумонтажне ситноребрасте таванице – Део 3: Блокови од глине	2+, 1+, 3, 4		
SRPS EN 15037-4:2015, Префабриковани бетонски производи – Полумонтажне ситноребрасте таванице – Део 4: Блокови од експандираног полистирена	2+, 1+, 3, 4		

⁷ Листа српских стандарда којима су преузети европски хармонизовани стандарди (преузети из Информационог система пријављених и овлашћених организација који се налази на: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=cp.hs&sort_cpd=descr&cpr=Y#) може се видети са више детаља о усвојеним и повученим српским стандардима на https://www.iss.rs/rs/standard/directive.php?directive_id=276

		SRPS EN 15037-5:2015, Префабриковани бетонски производи – Полумонтажне ситноребрасте таванице – Део 5: Лаки блокови за оплате	1+, 2+, 3, 4
		SRPS EN 15050:2014, Префабриковани бетонски производи – Елементи за мостове	2+
		SRPS EN 1520:2012, Префабриковани армирани елементи од лакоагрегатног бетона са отвореном структуром са арматуром за носеће или неносеће елементе	2+, 4
		SRPS EN 15258:2010, Префабриковани бетонски производи – Елементи за потпорне зидове	2+
		SRPS EN 15435:2009, Префабриковани бетонски производи – Шупљи блокови од обичног или лаког бетона – Својства и перформансе производа	4
		SRPS EN 15498:2009, Префабриковани бетонски производи – Шупљи блокови од бетона са агрегатом од дрвене струготине – Својства и перформансе производа "	4
2	Врата, прозори, прозорски капци, улазна врата и сродни производи	SRPS EN 1125:2009, Грађевински окови – Механизми са хоризонталном полугом на вратима излаза у случају панике на евакуационим путевима – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 1154:2009, Грађевински окови – Уређаји за контролисано затварање врата – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 1155:2009, Окови за прозоре и врата – Електрични уређаји за задржавање врата у одређеном положају – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 1158:2009, Грађевински окови – Уређаји за регулисање редоследа отварања крила двокрилних врата - Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 12209:2009, Грађевински окови – Браве – Браве и прихватне плоче са механичким покретањем – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 13241:2017, Врата и капије за индустријске и трговинске објекте и гараже – Стандард за производ, карактеристике перформанси	1, 3
		SRPS EN 13561:2009, Спољашња сенила – Захтеви за перформансе, укључујући безбедност	4
		SRPS EN 13659:2009, Застори – Захтеви за перформансе, укључујући безбедност	4
		SRPS EN 14351-1:2017, Прозори и врата – Стандард за производ, карактеристике перформанси – Део 1: Прозори и спољашња пешачка врата	1, 3, 4
		SRPS EN 14846:2009, Грађевински окови – Браве – Електромеханичке браве и прихватне плоче – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 16034:2015, Пешачка, индустријска, комерцијална и гаражна врата и прозори који се отварају – Стандард за производ, карактеристике перформанси – Карактеристике отпорности на пожар и/или пролаз дима	1
		SRPS EN 179:2009, Грађевински окови – Механизми са кваком или притисном плочом за врата за излаз у случају опасности на евакуационим путевима – Захтеви и методе испитивања	1
		SRPS EN 1935:2009, Грађевински окови – Спојнице (шарке) са једном осовином – Захтеви и методе испитивања	1

3	Мембране, укључујући оне у течном стању и комплети	SRPS EN 13707:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Ојачане битуменске траке за кровну хидроизолацију – Дефиниције и карактеристике	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13859-1:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Дефиниције и карактеристике – Део 1: Подлоге за преклопно покривање кровова	1, 3, 4
		SRPS EN 13859-2:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Дефиниције и карактеристике – Део 2: Изолације за зидове	1, 3, 4
		SRPS EN 13956:2014, Флексибилне траке за хидроизолацију – Пластичне и гумене траке за кровну хидроизолацију – Термини и дефиниције и карактеристике	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13967:2014, Флексибилне траке за хидроизолацију – Пластичне и гумене траке за подземну изолацију – Термини и дефиниције и карактеристике	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13984:2014, Флексибилне траке за хидроизолацију – Пластичне и гумене траке које се користе као парне бране – Термини и дефиниције и карактеристике	1, 3, 4
		SRPS EN 13969:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Битуменске траке за подземну изолацију - Дефиниције и карактеристике	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13970:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Битуменске траке које се користе као парне бране - Дефиниције и карактеристике	1, 3, 4
		SRPS EN 14891:2013, Хидроизолациони производи који се примењују у течном облику испод керамичких плочица везаних лепком – Захтеви, методе испитивања, вредновање усаглашености, класификација и ознаке	3
		SRPS EN 14909:2014, Флексибилне траке за хидроизолацију – Пластични и гумени хидроизолациони слојеви – Термини и дефиниције и карактеристике	1, 3, 4
		SRPS EN 14967:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Битуменски хидроизолациони слојеви – Дефиниције и карактеристике	1, 3, 4
		SRPS EN 15814:2015, Премази за хидроизолацију на бази битумена модификованих полимером – Дефиниције и захтеви	1, 3, 4
4	Производи за топлотну изолацију, изолациони композитни комплети / системи	SRPS EN 13162:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од минералне вуне (MW) – Спецификација	1, 3, 4
		SRPS EN 13163:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од експандираног полистирена (EPS) – Спецификација	1, 3, 4
		SRPS EN 13164:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од екструдиране полистиренске пене (XPS) – Спецификација	1, 3, 4
		SRPS EN 13165:2016, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од чврсте полиуретанске пене (PU) – Спецификација	1, 3, 4
		SRPS EN 13166:2016, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од фенолске пене (PF) – Спецификација	1, 3, 4

	SRPS EN 13167:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од пенастог стакла (CG) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 13168:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од дрвене вуне (WW) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 13169:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од експандираног перлита (EPB) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 13170:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од експандиране плуте (ICB) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 13171:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од дрвених влакана (WF) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14063-1:2008, Производи за топлотну изолацију зграда – Лакоагрегатни производи од експандиране глине образовани на лицу места – Део 1: Спецификација за производе у растреситом стању пре инсталације SRPS EN 14063-1:2008/AC:2009	1, 3, 4
	SRPS EN 14064-1:2012, Производи за топлотну изолацију у грађевинарству – Топлотна изолација in-situ од производа од невезане минералне вуне (MW) – Део 1: Спецификација за производе од невезаног материјала пре уградње	1, 3, 4
	SRPS EN 14303:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од минералне вуне (MW) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14304:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од флексибилне еластомерне пене (FEF) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14305:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од пенастог стакла (CG) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14306:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од калцијум-силиката (CS) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14307:2013, Производи за топлотну изолацију за грађевинску опрему и индустријске инсталације – Фабрички производи од екструдираних полистиренских пена (XPS) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14308:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од чврсте полиуретанске пене (PUR) и полиизоцијануратне пене (PIR) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14309:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације — Фабрички израђени производи од експандираног полистирена (EPS) — Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14313:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације – Фабрички израђени производи од полиетиленске пене (PEF) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14314:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације – Фабрички израђени производи од фенолске пене (PF) – Спецификација	1, 3, 4

	SRPS EN 14315-1:2013, Производи за топлотну изолацију зграда – In-situ израђени производи од чврсте полиуретанске пене (PUR) и полиизоцијануратне пене (PIR), који се добијају поступком прскања под притиском – Део 1: Спецификација система за добијање чврсте пене прскањем под притиском	3, 4
	SRPS EN 14316-1:2008, Производи за топлотну изолацију зграда – Производи за топлотну изолацију направљену на лицу места од експандираног перлита (EP) – Део 1: Спецификација за производе у чврстом и у растреситом стању пре инсталације	3, 4
	SRPS EN 14317-1:2010, Производи за топлотну изолацију у грађевинарству – Топлотна изолација формирана од производа експандираног вермикулита (EV) на лицу места - Део 1: Спецификација за производе од везаног и неvezаног материјала пре уградње	3, 4
	SRPS EN 14318-1:2013, Производи за топлотну изолацију зграда — In-situ израђени производи од изливене чврсте полиуретанске пене (PUR) и полиизоцијануратне пене (PIR) — Део 1: Спецификација система са изливеном чврстом пеном пре уградње	1, 3, 4
	SRPS EN 14319-1:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације – In-situ израђени производи од изливене чврсте полиуретанске пене (PUR) и полиизоцијануратне пене (PIR) – Део 1: Спецификација система са изливеном чврстом пеном пре уградње	1, 3, 4
	SRPS EN 14320-1:2013, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације – In-situ израђени производи од чврсте полиуретанске пене (PUR) и полиизоцијануратне пене (PIR), који се добијају поступком прскања под притиском – Део 1: Спецификација система за добијање чврсте пене пре уградње прскањем под притиском	1, 3, 4
	SRPS EN 14933:2010, Топлотна изолација и производи са лаком испуном у грађевинарству – Фабрички производи од експандираног полистирена (EPS) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 14934:2010, Топлотна изолација и производи са лаком испуном у грађевинарству – Фабрички производи од екструдиране полистиренске пене (XPS) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 15501:2016, Производи за топлотну изолацију за опрему у зградама и индустријске инсталације – Фабрички израђени производи од експандираног перлита (EP) и плочастог вермикулита (EV) – Спецификација	1, 3, 4
	SRPS EN 15599-1:2012, Производи за топлотну изолацију за опрему и инсталације у зградама и индустријским објектима —Топлотна изолација in-situ од производа од експандираног перлита (EP) – Део 1: Спецификација за производе од везаног и неvezаног материјала пре уградње	3, 4
	SRPS EN 15600-1:2012, Производи за топлотну изолацију за опрему и инсталације у зградама и индустријским објектима – Топлотна изолација in-situ од производа од експандираног вермикулита (EV) – Део 1: Спецификација за производе од везаног и неvezаног материјала пре уградње	3, 4
	SRPS EN 15732:2013, Производи са лаким додацима и производи за топлотну изолацију за примене у грађевинарству (CEA) – Лакоагрегатни производи од експандиране глине (LWA)	1, 3, 4

		SRPS EN 16069:2015, Производи за топлотну изолацију зграда – Фабрички израђени производи од полиетиленске пене (PEF) – Спецификација	1, 3, 4
5	Лежишта за конструкције и можданици за конструкцијске спојеве	SRPS EN 1337-3:2012, Лежишта за конструкције – Део 3:Еластомерна лежишта	1, 3
		SRPS EN 1337-4:2012, Лежишта за конструкције – Део 4: Лежишта са ваљцима	1, 3
		SRPS EN 1337-5:2012, Лежишта за конструкције – Део 5: Лежишта са лонцем	1, 3
		SRPS EN 1337-6:2012, Лежишта за конструкције – Део 6: Тангенцијална лежишта	1, 3
		SRPS EN 1337-7:2012, Лежишта за конструкције – Део 7: Сферна и цилиндрична PTFE лежишта	1, 3
		SRPS EN 1337-8:2012, Лежишта за конструкције – Део 8: Лежишта са вођицама и лежишта са граничницима	1, 3
		SRPS EN 15129:2012, Антисеизмички уређаји	1, 3
6	Димњаци, димњачки канали и специфични производи	SRPS EN 1020:2011, Гасни загрејачи топлотне ваздуха са принудном циркулацијом за загревање простора, који се не користе у домаћинству, а чија нето вредност топлотног оптерећења горионика не прелази 300 kW, са уграђеним вентилатором који помаже преносу ваздуха за сагоревање и/или продуката сагоревања	2+, 4
		SRPS EN 12446:2014, Димњаци – Компоненте – Бетонски елементи спољашњег зида	2+
		SRPS EN 13063-1:2011, Димњаци – Димњачки системи са глинено-керамичким димњачким цевима – Део 1: Захтеви и методе испитивања отпорности према паљењу чађи	2+
		SRPS EN 13063-2:2011, Димњаци – Димњачки системи са глиненем/керамичким цевима – Део 2: Захтеви и методе испитивања под влажним условима	2+
		SRPS EN 13063-3:2011, Димњаци – Димњачки системи са глинено-керамичким цевима – Део 3: Захтеви и методе испитивања за димњачки систем за довод ваздуха и одвођење димних гасова	2+, 4
		SRPS EN 13069:2011, Димњаци – Глинено-керамички спољни зидови за димњачке системе – Захтеви и методе испитивања	2+
		SRPS EN 13084-5:2011, Слободностојећи димњаци – Део 5: Материјали за димњачке цеви од блокова – Произвођачке спецификације	2+
		SRPS EN 13084-7:2014, Слободностојећи димњаци – Део 7: Спецификације производа цилиндричних челичних префабриката за употребу у једнослојним челичним димњацима и челичним цевима	2+
		SRPS EN 1319:2010, Гасни загрејачи ваздуха са принудном конвекцијом за грејање простора у домаћинству, са вентилатором као испомоћ горионицима, називног топлотног оптерећења које не прелази 70 kW	2+, 4
		SRPS EN 13502:2005, Димњаци – Захтеви и методе испитивања за глинене/керамичке димњачке капе	4

	SRPS EN 14471:2015, Димњаци – Димњачки системи са пластичним димњачким цевима – Захтеви и методе испитивања	1, 2+, 3, 4
	SRPS EN 14989-1:2011, Димњаци – Захтеви и методе испитивања за металне димњаке и канале за довод ваздуха независно од врсте материјала за ложишта са спољним доводом ваздуха – Део 1: Вертикалне капе са изводима за ваздух и дим за уређаје типа С6	2+
	SRPS EN 14989-2:2011, Димњаци – Захтеви и методе испитивања за металне димњаке и канале за довод ваздуха независно од врсте материјала за ложишта са спољним доводом ваздуха – Део 2: Канали за довод ваздуха и одвод дима за ложишта са спољним доводом ваздуха	2+
	SRPS EN 1806:2011, Димњаци – Глинено-керамички димњачки блокови за једнослојне димњаке – Захтеви и методе испитивања	2+
	SRPS EN 1856-1:2011, Димњаци – Захтеви за металне димњаке – Део 1: Производи димњачких система	2+, 4
	SRPS EN 1856-2:2011, Димњаци – Захтеви за металне димњаке – Део 2: Металне димњачке цеви и прикључне димњачке цеви	2+
	SRPS EN 1857:2011, Димњаци – Компоненте – Бетонске димњачке цеви	2+
	SRPS EN 1858:2011, Димњаци – Компоненте – Бетонски димњачки блокови	2+
	SRPS EN 416-1: 2009, Гасни овешени тамнозрачећи цевни загрејачи са једним гориоником, који се не употребљавају у домаћинству – Део 1: Безбедност	2+, 4
	SRPS EN 621:2010, Гасни загрејачи ваздуха са принудном циркулацијом који се не користе у домаћинству, за загревање простора, код којих нето топлотно оптерећење не прелази 300 kW, без вентилатора који помаже пренос ваздуха за сагоревање и/или продуката сагоревања	2+, 4
	SRPS EN 777-1:2011, Гасни овешени тамнозрачећи цевни системи за грејање са више горионика, који се не употребљавају у домаћинству – Део 1: Систем D – Безбедност	2+, 4
	SRPS EN 777-2: 2010, Гасни овешени тамнозрачећи цевни системи за грејање са више горионика, који се не употребљавају у домаћинству - Део 2: Систем E – Безбедност	2+, 4
	SRPS EN 777-3:2010, Гасни овешени тамнозрачећи цевни системи за грејање са више горионика, који се не употребљавају у домаћинству – Део 3: Систем F – Безбедност	2+, 4
	SRPS EN 777-4:2010, Гасни овешени тамнозрачећи цевни системи за грејање са више горионика, који се не употребљавају у домаћинству - Део 4: Систем H – Безбедност	2+, 4
	SRPS EN 778:2011, Гасни загрејачи ваздуха са принудном циркулацијом који се користе за загревање простора у домаћинству, а код којих нето топлотно оптерећење не прелази 70 kW, без вентилатора који помаже преносу ваздуха за сагоревање и/или продуката сагоревања	2+, 4
	SRPS EN 1457-1:2014, Димњаци – Глинене/керамичке димњачке цеви – Део 1: Димњачке цеви за суве радне услове – Захтеви и методе испитивања	2+
	SRPS EN 1457-2:2014, Димњаци – Глинене/керамичке димњачке цеви – Део 2: Димњачке цеви за влажне радне услове – Захтеви и методе испитивања	2+

7	Производи од гипса	SRPS EN 12859:2015, Гипсани блокови – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 12860:2008, Везива на бази гипса за гипсане блокове – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 13279-1:2009, Везива и малтери на бази гипса – Део 1: Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 13658-1:2008, Метални угаони профили и вођице – Дефиниције, захтеви и методе испитивања – Део 1: Унутрашња малтерисања	3, 4
		SRPS EN 13658-2:2008, Метални угаони профили и вођице – Дефиниције, захтеви и методе испитивања – Део 2: Спољашња малтерисања	3, 4
		SRPS EN 13815:2008, Елементи од ливеног гипса ојачаног влакнима – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 13915:2008, Префабриковани панели од гипса са језгром ојачани ћелијастим картоном – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 13950:2015, Вишеслојни панели од гипсаних плоча са топлотном/звучном изолацијом – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3
		SRPS EN 13963:2008, Материјали за испуну спојева гипсаних плоча – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 13963:2008/AC:2009	
		SRPS EN 14190:2017, Производи од накнадно дорађених гипсаних плоча – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3
		SRPS EN 14195:2008, Компоненте металних рамовских конструкција за системе гипс-картонских плоча – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 14209:2018, Префабриковане угаоне плоче – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 14246:2008, Гипсани елементи за спуштене плафоне - Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 14246:2008/AC:2009	
		SRPS EN 14353:2012, Метални профили за уградњу гипсаних плоча – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 14496:2008, Лепкови на бази гипса за панеле и гипсане плоче са топлотном и звучном изолацијом – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4
		SRPS EN 14566:2009, Механичке везе за системе гипсаних плоча – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 15283-1:2009, Гипсане плоче ојачане влакнима – Дефиниције, захтеви и методе испитивања – Део 1: Гипсане плоче храпавих површина ојачане влакнима	3, 4
SRPS EN 15283-2:2009, Гипсане плоче ојачане влакнима – Дефиниције, захтеви и методе испитивања – Део 2: Гипсане влакнасте плоче	3, 4		
SRPS EN 520:2012, Гипсане плоче – Дефиниције, захтеви и методе испитивања	3, 4		

8	Геотекстил, геомембране и сродни производи	SRPS EN 13249:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за изградњу путева и других саобраћајних површина (изузев железничких пруга и асфалтних слојева)	2+, 4
		SRPS EN 13250:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за изградњу железничких пруга	2+, 4
		SRPS EN 13251:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за извођење земљаних радова, темеља и потпорних конструкција	2+, 4
		SRPS EN 13252:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за системе за одводњавање	2+, 4
		SRPS EN 13253:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за заштиту од ерозије (заштита обале, утврђење обале)	2+, 4
		SRPS EN 13254:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за изградњу акумулација и брана	2+, 4
		SRPS EN 13255:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за изградњу канала	2+, 4
		SRPS EN 13256:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за изградњу тунела и подземних конструкција	2+, 4
		SRPS EN 13257:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају на местима за одлагање чврстог отпада	2+, 4
		SRPS EN 13265:2017, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Карактеристике које се захтевају за пројекте одлагања течног отпада	2+, 4
		SRPS EN 13361:2009, Геосинтетичке баријере - Захтевана својства која су потребна при изградњи акумулационих језера и брана	2+
		SRPS EN 13362:2009, Геосинтетичке баријере – Захтевана својства која су потребна за конструкцију канала	2+
		SRPS EN 13491:2009, Геосинтетичке баријере – Захтевана својства која су потребна за флуидне баријере при конструкцији тунела и подземних грађевина	2+
		SRPS EN 13492:2009, Геосинтетичке баријере – Захтевана својства која су потребна при изградњи одлагалишта течног отпада, станица за привремено или секундарно складиштење	2+
		SRPS EN 13493:2009, Геосинтетичке баријере – Захтевана својства која су потребна при изградњи складишта и депонија за чврсти отпад	2+
		SRPS EN 15381:2009, Геотекстил и геотекстилу сродни производи – Захтевана својства која су потребна у изради коловоза и горњег асфалтног слоја	2+
SRPS EN 15382:2015, Геосинтетичке баријере – Захтевана својства која су потребна за транспортну инфраструктуру	2+		
9	Зид-завесе / облагање зидова/заптивене стаклене конструкције	SRPS EN 13830:2011, Зид-завесе – Стандард за производ	1, 3

10	Стабилна опрема за гашење пожара	SRPS EN 12094-1:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 1: Захтеви и методе испитивања електричних уређаја за аутоматску контролу и одлагање гашења	1
		SRPS EN 12094-2:2008, Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење гасом – Део 2: Захтеви и методе испитивања неелектричних уређаја за аутоматску контролу и одлагање гашења	1
		SRPS EN 12094-3:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 3: Захтеви и методе испитивања ручних уређаја за окидање и заустављање рада	1
		SRPS EN 12094-4:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 4: Захтеви и методе испитивања склопова вентила на боци и њихових актуатора	1
		SRPS EN 12094-5:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 5: Захтеви и методе испитивања зонских вентила високог и ниског притиска и њихових актуатора	1
		SRPS EN 12094-6:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 6: Захтеви и методе испитивања неелектричних уређаја за прекидање рада	1
		SRPS EN 12094-7:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 7: Захтеви и методе испитивања млазница за системе са CO2	1
		SRPS EN 12094-7:2008/A1:2008	
		SRPS EN 12094-8:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 8: Захтеви и методе испитивања конектора	1
		SRPS EN 12094-9:2008, Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење гасом – Део 9: Захтеви и методе испитивања специјалних детектора пожара	1
		SRPS EN 12094-10:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 10: Захтеви и методе испитивања манометара и склопки за притисак	1
		SRPS EN 12094-11:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 11: Захтеви и методе испитивања механичких уређаја за мерење масе	1
		SRPS EN 12094-12:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте система за гашење гасом – Део 12: Захтеви и методе испитивања пнеуматских алармних уређаја	1
		SRPS EN 12094-13:2008, Инсталације за гашење пожара - Компоненте система за гашење пожара гасом- Део 13: Захтеви и методе испитивања контролних и неповратних вентила	1
		SRPS EN 12101-1:2009, Системи за контролу дима и топлоте – Део 1: Спецификације за димне баријере	1
SRPS EN 12101-1:2009/A1:2009			
SRPS EN 12101-2:2008, Системи за контролу дима и топлоте – Део 2: Спецификације уређаја за природно одвођење дима и топлоте	1		

	SRPS EN 12101-3:2015, Системи за контролу дима и топлоте – Део 3: Спецификације вентилатора за принудно одвођење дима и топлоте	1
	SRPS EN 12101-6:2008, Системи за контролу дима и топлоте – Део 6: Спецификације система за натпритисак – Сетови SRPS EN 12101-6:2008/AC:2008	1
	SRPS EN 12101-7:2012, Системи за контролу дима и топлоте – Део 7: Канали за одимљавање	1
	SRPS EN 12101-8:2012, Системи за контролу дима и топлоте – Део 8: Клапне за контролу дима	1
	SRPS EN 12101-10:2008, Системи за контролу дима и топлоте – Део 10: Напајања SRPS EN 12101-10:2008/AC:2008	1
	SRPS EN 12259-1:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте за системе спринклера и системе за распршивање воде – Део 1: Спринклери	1
	SRPS EN 12259-2:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте за системе спринклера и системе за распршивање воде – Део 2: Склопови мокрог алармног вентила	1
	SRPS EN 12259-3:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте за системе спринклера и системе за распршивање воде – Део 3: Склопови сувог алармног вентила	1
	SRPS EN 12259-4:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте за системе спринклера и системе за распршивање воде – Део 4: Хидромоторни аларми	1
	SRPS EN 12259-5:2008, Инсталације за гашење пожара – Компоненте за системе спринклера и системе за распршивање воде – Део 5: Детектори протока воде	1
	SRPS EN 14339:2009, Подземни пожарни хидранти	1
	SRPS EN 14384:2009, Надземни пожарни хидранти	1
	SRPS EN 14604:2009, Уређаји за алармирање дима SRPS EN 14604:2009/AC:2016	1
	SRPS EN 15650:2011, Вентилација у зградама – Пригушивачи пожара	1
	SRPS EN 54-2:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 2: Опрема за контролу и индикацију SRPS EN 54-2:2008/A1:2008	1
	SRPS EN 54-3:2011, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 3: Пожарни алармни уређај – Сирене SRPS EN 54-3:2011/A1:2011 SRPS EN 54-3:2011/A2:2012	1
	SRPS EN 54-4: 2011, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 4: Опрема за напајање SRPS EN 54-4:2011/A1:2011 SRPS EN 54-4:2011/A2:2012	1

	SRPS EN 54-5: 2019, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи - Део 5: Детектори топлоте – Тачкасти детектори топлоте	1
	SRPS EN 54-7:2019, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 7: Димни детектори – Тачкасти детектори који раде на принципу расипања светлости, пропуштања светлости или јонизације	1
	SRPS EN 54-10:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 10: Детектори пламена – Тачкасти детектори SRPS EN 54-10 :2008/A1:2008	1
	SRPS EN 54-11:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 11: Ручни јављачи пожара SRPS EN 54-11:2008/A1:2008	1
	SRPS EN 54-12:2015, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 12: Детектори дима – Линијски детектори који користе оптички светлосни сноп	1
	SRPS EN 54-16:2009, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи - Део 16: Опрема за контролу и индикацију пожара гласовним упозорењем	1
	SRPS EN 54-17:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 17: Изолатори за кратак спој	1
	SRPS EN 54-18:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 18: Улазно-излазни уређаји SRPS EN 54-18:2008/AC:2008	1
	SRPS EN 54-20:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 20: Усисни димни детектори SRPS EN 54-20:2008/AC:2016	1
	SRPS EN 54-21:2008, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 21: Појединачна опрема за преношење алармног сигнала и сигнала за упозорење о грешци	1
	SRPS EN 54-23:2012, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 23: Пожарни алармни уређаји – Визуални алармни уређаји	1
	SRPS EN 54-24:2009, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 24: Компоненте система за гласовно упозорење – Звучници	1
	SRPS EN 54-25:2009, Системи за детекцију пожара и пожарни алармни системи – Део 25: Компоненте које користе радио-линкове SRPS EN 54-25:2009/AC:2016	1
	SRPS EN 671-1:2015, Инсталације за гашење пожара - Системи црева – Део 1: Цревна витла са полукрутим цревом	1
	SRPS EN 671-2:2015, Инсталације за гашење пожара - Системи црева – Део 2: Системи са пљоснатим цревом	1

11	Санитарна опрема	SRPS EN 12764:2011, Санитарна опрема – Спецификација за хидромасажне каде	4
		SRPS EN 13310:2011, Кухињске судопере – Функционални захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 13407:2011, Зидни писоари – Функционални захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 14055:2014, Водокотлићи за испирање WC шоља и писоара	4
		SRPS EN 14296:2011, Санитарна опрема — Јавни умиваоници	4
		SRPS EN 14428:2011, Туш-кабине – Функционални захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 14516:2011, Каде за кућну употребу	4
		SRPS EN 14527:2011, Туш-каде за кућну употребу	4
		SRPS EN 14528:2011, Бидеи – Функционални захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 14688:2011, Санитарна опрема – Умиваоници – Функционални захтеви и методе испитивања	4
		EN 997:2012, WC шоље и WC гарнитуре са уграђеним сифоном	4
12	Саобраћајна сигнализација: опрема пута	SRPS EN 12352:2011, Опрема за регулисање саобраћаја – Светлосни уређаји за упозорење и безбедност	1
		SRPS EN 12368:2013, Опрема за управљање саобраћајем – Лантерне	1
		SRPS EN 12676-1:2008, Екрани против заслепљивања возача на путевима – Део 1: Перформанса и карактеристике	3
		SRPS EN 12899-1: 2011, Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима – Део 1: Фиксни знакови	1
		SRPS EN 12899-2:2008, Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима – Део 2: Саобраћајни стубови са унутрашњим осветљењем	1
		SRPS EN 12899-3:2008, Фиксни, вертикални саобраћајни знакови на путевима – Део 3: Смерокази и ретрорефлектујући уређаји на путевима	1
		SRPS EN 12966-1:2011, Вертикални саобраћајни знакови на путевима – Знакови са изменљивим садржајем порука – Део 1: Стандард за производ	1
		SRPS EN 1317-5:2013, Системи за задржавање на путевима – Део 5: Захтеви за производ и оцена усаглашености система за задржавање возила	1
		SRPS EN 1423:2012, Материјали за обележавање пута - Материјали за посипање – Стаклене перле, мешавине против клизања и њихове смеше	1
		SRPS EN 1423:2012/AC:2013	
		SRPS EN 14388:2008, Уређаји за смањење саобраћајне буке – Спецификације	3
		SRPS EN 14388:2008/AC:2011	
		SRPS EN 1463-1:2011, Материјали за обележавање пута – Ретрорефлектујући маркери – Део 1: Почетни захтеви за перформансе	1
		SRPS EN 40-4:2016, Стубови за осветљење – Део 4: Захтеви за стубове за осветљење од армираног и преднапрегнутог бетона	1

		SRPS EN 40-5:2016, Стубови за осветљење – Део 5: Захтеви за стубове за осветљење од челика	1
		SRPS EN 40-6:2016, Стубови за осветљење – Део 6: Захтеви за стубове за осветљење од алуминијума	1
		SRPS EN 40-7:2016, Стубови за осветљење – Део 7: Захтеви за стубове за осветљење од полимерних комбинованих материјала ојачаних влакнима	1
13	Производи/елементи и помоћна опрема од конструкцијског дрвета	SRPS EN 14080:2016, Дрвене конструкције – Лепљено ламелирано дрво од дасака и талпи – Захтеви	1, 3, 4
		SRPS EN 14081-1:2012, Дрвене конструкције – Класирање према чврстоћи конструкцијског дрвета правоугаоног попречног пресека – Део 1: Општи захтеви	2+
		SRPS EN 14229:2012, Дрвене конструкције – Дрвени стубови за надземне водове	2+
		SRPS EN 14250:2012, Дрвене конструкције – Захтеви за производ за префабриковане конструкцијске елементе спојене назубљеним металним плочама	1, 2+
		SRPS EN 14374:2012, Дрвене конструкције – Конструкцијско ламелирано фурнирско дрво – Захтеви	1
		SRPS EN 14545:2012, Дрвене конструкције – Патентирана спојна средства – Захтеви	2+, 3
		SRPS EN 15497:2014, Зупчasto спојено конструкцијско монолитно дрво – Захтеви за перформансе и минимални захтеви за производњу	1
		SRPS EN 14592:2014, Дрвене конструкције – Штапаста спојна средства – Захтеви	3
14	Плоче и и елементи на бази дрвета	SRPS EN 13986:2016, Плоче на бази дрвета за употребу у грађевинарству – Карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 438-7:2012, Декоративни ламинати (HPL) – Плоче од терморективне смоле – Део 7: Компактни ламинати и HPL композитни панели за унутрашње и спољашње облагање зидова и плафона	1, 3, 4
15	Цемент, грађевински креч и друга хидраулична везива	SRPS EN 13282-1:2015, Хидраулична везива за путеве – Део 1: Брзоочвршћавајућа хидраулична везива за путеве – Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	2+
		SRPS EN 14216:2016, Цемент – Састав, спецификације и критеријуми усаглашености за специјалне цементе веома ниске топлоте хидратације	1+
		SRPS EN 14647:2014, Калцијум-алуминатни цемент – Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	1+
		SRPS EN 15368:2011, Хидраулична везива за неконструктивну примену: дефиниција, спецификације и критеријуми усаглашености	2+
		SRPS EN 15743:2016, Суперсулфатни цемент – Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	1+

		SRPS EN 197-1: 2013, Цемент – Део 1: Састав, спецификације и критеријуми усаглашености за обичне цементе	1+
		SRPS EN 413-1:2013, Зидарски цемент – Део 1: Састав, спецификације и критеријуми усаглашености	1+
		SRPS EN 459-1:2011, Грађевински креч – Део 1: Дефиниције, спецификације и критеријуми усаглашености	2+
16	Челик за армирање и челик за преднапрезање бетона (и помоћна опрема), опрема за накнадно преднапрезање	SRPS EN 523:2010, Цеви од челичних трака за каблове за претходно напрезање – Терминологија, захтеви, контрола квалитета	4
17	Производи за зидање и сродни производи. Елементи за зидање, малтери и помоћна средства	SRPS EN 15824:2017, Спецификације за малтере на бази органских везива за спољашњу и унутрашњу употребу	1, 3, 4
		SRPS EN 771-1: 2016, Спецификација елемената за зидање – Део 1: Елементи за зидање од глине	2+, 4
		SRPS EN 771-2: 2016, Спецификација елемената за зидање – Део 2: Елементи за зидање од калцијум силиката	2+, 4
		SRPS EN 771-3:2016, Спецификација елемената за зидање – Део 3: Елементи за зидање од бетона (од обичних и лаких агрегата)	2+, 4
		SRPS EN 771-4:2016, Спецификација елемената за зидање – Део 4: Елементи за зидање од аутоклавираног ћелијастог бетона	2+, 4
		SRPS EN 771-5:2016, Спецификација елемената за зидање – Део 5: Елементи за зидање од вештачког камена	2+, 4
		SRPS EN 771-6:2016, Спецификација елемената за зидање – Део 6: Елементи за зидање од природног камена	2+, 4
		SRPS EN 845-1:2016, Спецификација додатних компонената за зидане конструкције – Део 1: Попречне везе, затегнуте металне траке, ослоначке папуче и држачи	3
		SRPS EN 845-2:2016, Спецификација додатних компонената за зидане конструкције – Део 2: Надвојне греде	3
		SRPS EN 845-3:2016, Спецификација додатних компоненти за зидане конструкције – Део 3: Арматура належућих спојница од челичних мрежа	3
		SRPS EN 998-1:2017, Спецификација малтера за зидане конструкције – Део 1: Малтер за облагање спољашњих и унутрашњих површина	4
		SRPS EN 998-2:2017, Спецификација малтера за зидане конструкције – Део 2: Малтер за зидање	2+, 4

18	Грађевински производи за системе за отпадне воде	SRPS EN 12050-1:2007, Постројења за пумпање отпадне воде за објекте и терене – Принципи изградње и испитивања – Део 1: Постројења за пумпање отпадне воде која садржи фекалне материје	3
		SRPS EN 12050-2:2007, Постројења за пумпање отпадне воде за објекте и терене – Принципи изградње и испитивања – Део 2: Постројења за пумпање отпадне воде која не садржи фекалне материје	3
		SRPS EN 12050-3:2007, Постројења за пумпање отпадне воде за објекте и терене – Принципи изградње и испитивања – Део 3: Постројења за пумпање отпадне воде која садржи фекалне материје, за ограничену примену	3
		SRPS EN 12050-4:2007, Постројења за пумпање отпадне воде за објекте и терене - Принципи изградње и испитивања – Део 4: Неповратни вентили за отпадну воду која не садржи фекалне материје и отпадну воду која садржи фекалне материје	3
		SRPS EN 12380:2011, Вентили за пуштање ваздуха за системе за одводњавање – Захтеви, методе испитивања и оцена усаглашености	4
		SRPS EN 12566-1:2011, Мали системи за пречишћавање воде до 50 РТ – Део 1: Префабриковани септички танкови	3
		SRPS EN 12566-3:2015, Мали системи за пречишћавање отпадних вода до 50 УС (укупан збир броја становника и броја еквивалентних становника) – Део 3: Готова и/или на лицу места склопљена кућна постројења за пречишћавање отпадних вода	3
		SRPS EN 12566-4:2011, Мали системи за пречишћавање воде до 50 РТ – Део 4: Септички танкови склопљени на лицу места од префабрикованих јединица	3
		SRPS EN 12566-6:2014, Мали системи за пречишћавање отпадних вода до 50 УС (укупан збир броја становника и броја еквивалентних становника) – Део 6: Префабриковани елементи за пречишћавање у септичким јамама	1, 3, 4
		SRPS EN 12566-7:2015, Мали системи за пречишћавање отпадних вода до 50 УС (укупан збир броја становника и броја еквивалентних становника) – Део 7: Префабриковани елементи терцијарног пречишћавања	1, 3, 4
		SRPS EN 13101:2008, Пењалице за подземне улазне коморе за човека – Захтеви, обележавање, испитивање и вредновање усаглашености	4
		SRPS EN 13564-1:2011, Уређаји за спречавање плављења објеката – Део 1: Захтеви	4
		SRPS EN 1433:2007, Канали за одводњавање у зонама моторног саобраћаја и пешачким зонама – Класификација, захтеви за пројектовање и испитивање, означавање и вредновање усаглашености	3
		SRPS EN 1433:2007/A1:2015	
SRPS EN 14396:2008, Учвршћене лестве за ревизиона окна	4		
SRPS EN 1825-1:2011, Сепаратори масти – Део 1: Принципи пројектовања, перформансе и испитивање, означавање и контрола квалитета	3, 4		

		SRPS EN 1917:2007, Бетонски ревизиони силази и контролне коморе, неармирани, са челичним влакнима и армирани	4
		SRPS EN 1917:2007/AC:2011	
		SRPS EN 295-1:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 1: Захтеви	1, 3, 4
		SRPS EN 295-4:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 4: Захтеви за редуccionе цеви, спојне елементе и флексибилне прикључке	1, 3, 4
		SRPS EN 295-5:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 5: Захтеви за дренажне керамичке цеви и фазонске комаде	1, 3, 4
		SRPS EN 295-6:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 6: Захтеви за компоненте ревизионих окана и контролних комора	1, 3, 4
		SRPS EN 295-7:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 7: Захтеви за цеви и спојеве за потискивање цеви	1, 3, 4
		SRPS EN 588-2:2008, Цеви од цемента ојачане влакнима за каналске цеви – Део 2: Ревизиони силази и контролне коморе	4
		SRPS EN 858-1:2008, Системи за сепарацију лаких течности (на пример, нафте и њених деривата) – Део 1: Принципи пројектовања производа, перформансе и испитивање, означавање и контрола квалитета	3, 4
19	Подне облоге	SRPS EN 12057:2008, Производи од природног камена – Модуларне плоче – Захтеви	3, 4
		SRPS EN 12058:2009, Производи од природног камена – Плоче за подове и степеништа – Захтеви	3, 4
		SRPS EN 1338:2012, Бетонски блокови за поплочавање – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1339:2008, Бетонске плоче за поплочавање – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1339:2008/AC:2014	4
		SRPS EN 1340:2012, Бетонски ивичњаци – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1341:2015, Плоче од природног камена за спољашње поплочавање – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1342:2015, Коцке од природног камена за спољашње поплочавање – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1343:2015, Ивичњаци од природног камена за спољашње поплочавање – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1344:2015, Плоче за поплочавање и ивичњаци од печене глине – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1344:2015/AC:2015	4
		SRPS EN 13454-1:2008, Везива, композитна везива и фабрички припремљене мешавине за подне подлоге на бази калцијум-сулфата – Део 1: Дефиниције и захтеви	1, 3, 4

		SRPS EN 13748-1:2009, Терацо плоче – Део 1: Терацо плоче за унутрашњу употребу	4
		SRPS EN 13748-1:2009/A1:2009	
		SRPS EN 13748-2:2009, Терацо плоче – Део 2: Терацо плоче за спољашњу употребу	4
		SRPS EN 13813:2009, Материјал за естрихе и естриси за подове – Материјал за естрихе – Својства и захтеви	1, 3, 4
		SRPS EN 14016-1:2009, Везива за магнетитне естрихе – Каустични магнезијум-оксид и магнезијум-хлорид – Део 1: Дефиниције, захтеви	3, 4
		SRPS EN 14041:2011, Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге – Битна својства	1, 3, 4
		SRPS EN 14342:2014, Дрвени подови и паркет – Карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	1, 3, 4
		SRPS EN 14411:2015, Керамичке плочице – Дефиниције, класификација, карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	1, 3, 4
		SRPS EN 14904: 2009, Површине за спортске терене – Површине за различите спортове у сали – Спецификација	1, 3
		SRPS EN 15285:2009, Вештачки камен – Модуларне плоче за облагање подова и степеништа (унутрашња и спољашња)	1, 3, 4
20	Конструкциони производи од метала и помоћна опрема	SRPS EN 10025-1:2011, Топловаљани производи од конструкционих челика – Општи технички захтеви за испоруку	2+
		SRPS EN 10088-4:2011, Нерђајући челици – Део 4: Технички захтеви за испоруку лимова и трака од челика отпорних према корозији, за примену у грађевинарству	2+
		SRPS EN 10088-5:2011, Нерђајући челици — Део 5: Технички захтеви за испоруку шипки, ваљане жице, жице, профила и светлих производа од челика отпорних према корозији, за примену у грађевинарству	2+
		SRPS EN 10210-1:2008, Шупљи профили од нелегираног финозрног конструкционог челика израђени у топлом стању – Део 1: Технички захтеви за испоруку	2+
		SRPS EN 10219-1:2011, Хладно обликовани заварени шупљи профили за челичне конструкције од нелегираних и финозрних челика – Део 1 : Технички услови за испоруку	2+
		SRPS EN 10219-1:2011/Ispr. 1:2015	
		SRPS EN 10340:2012, Челични одливци за конструкције	2+
		SRPS EN 10343:2012, Челици за побољшавање за примену у грађевинарству – Технички захтеви за испоруку	2+
		SRPS EN 1090-1:2012, Извођење челичних и алуминијумских конструкција – Део 1: Захтеви за оцену усаглашености конструкцијских компонената	2+
		SRPS EN 13479:2017, Потрошни материјали за заваривање – Општи стандард за додатне материјале и прашкове за заваривање топљењем металних материјала	2+

		SRPS EN 14399-1:2015, Склопови за преднапегнуте вијчане спојеве високе чврстоће носећих конструкција – Део 1: Општи захтеви	2+
		SRPS EN 15048-1: 2009, Комплекти вијчаних спојева за конструкције које нису преднапегнуте – Део 1: Општи захтеви	2+
		SRPS EN 15088:2009, Алуминијум и легуре алуминијума – Производи за израду конструкција у грађевинарству - Технички захтеви за контролисање и испоруку	2+
21	Унутрашња / спољашња завршна обрада зида/плафона, склопови унутрашњих преграда	SRPS EN 1013:2015, Прозирне једнослојне профилисане полимерне плоче за унутрашње и спољашње кровове, зидове и таванице – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 12467:2018, Влакнастоцементне равне плоче - Спецификација производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 1304:2010, Црепови од глине и фазонски комади – Дефиниције и спецификације производа	1, 3, 4
		SRPS EN 13245-2:2011, Пластичне масе – Профили од непластификованог поли(винил-хлорида)(PVC-U) за примену у грађевинарству – Део 2: PVC-U профили и PVC-UE профили за унутрашње и спољне зидне и плафонске облоге	1, 3, 4
		SRPS EN 13964:2016, Спуштени плафони – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 14411:2015, Керамичке плочице – Дефиниције, класификација, карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	1, 3, 4
		SRPS EN 14509:2014, Самонесећи изолациони сендвич-панели са двостраном металном облогом – Фабрички израђени производи – Спецификације	1, 3, 4
		SRPS EN 1469:2016, Производи од природног камена – Плоче за облагање зидова – Захтеви	1, 3, 4
		SRPS EN 14716:2010, Спуштени плафони ослоњени на крајевима – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 14782:2009, Самонесећи метални лимови и траке за покривање кровова и за спољашња и унутрашња облагања зидова – Спецификација производа и захтеви	3, 4
		SRPS EN 14783:2014, Потпуно ослоњени метални лимови и траке за покривање кровова и за спољашња и унутрашња облагања зидова – Спецификација производа и захтеви	3, 4
		SRPS EN 14915:2014, Облоге од масивног дрвета и ламперија – Карактеристике, вредновање усаглашености и означавање	1, 3, 4
		SRPS EN 15102:2012, Декоративне зидне облоге — Производи у облику ролни или плоча	1, 3, 4
		SRPS EN 15286:2014, Вештачки камен – Плоче и плочице за завршну обраду зида (унутрашњу и спољашњу)	1, 3, 4
		SRPS EN 16153:2015, Прозирне вишеслојне поликарбонатске саћасте плоче за унутрашњу и спољну употребу за кровове, зидове и таванице – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
SRPS EN 16240:2014, Прозирне равне чврсте плоче од поликарбоната (PC) за унутрашњу и спољашњу употребу за кровове, зидове и таванице – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4		
SRPS EN 438-7:2012, Декоративни ламинати (HPL) – Плоче од термореактивне смоле – Део 7: Компактни ламинати и HPL композитни панели за унутрашње и спољашње облагање зидова и плафона	1, 3, 4		

		SRPS EN 490:2014, Црепови и фазонски комади од бетона за покривање кровова и облагање зидова – Спецификације производа	1, 3, 4
		SRPS EN 492:2018, Вlakнастоцементне плоче и фазонски комади – Спецификација производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 494:2016, Вlakнасто-цементне профилисане плоче и фазонски комади – Спецификација производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 534:2011, Таласасте битуменске плоче – Спецификације производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 544:2014, Битуменска шиндра са минералним и/или синтетичким ојачањима – Спецификација производа и методе испитивања	3, 4
22	Кровни покривачи, светлосне куполе, кровни прозори и помоћни производи	SRPS EN 1013:2015, Прозирне једнослојне профилисане полимерне плоче за унутрашње и спољашње кровове, зидове и таванице – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 12326-1:2015, Производи од камена и шкриљаца за покривање кровова и спољашње облагање зидова – Део 1: Спецификација за производе од шкриљаца и карбонатних шкриљаца	3
		SRPS EN 12951:2008, Додатна опрема за покривање кровова – Трајно причвршћене кровне лестве – Спецификација производа и методе испитивања	3
		SRPS EN 1304: 2010, Црепови од глине и фазонски комади – Дефиниције и спецификације производа	1, 3, 4
		SRPS EN 1344:2015, Плоче за поплочавање и ивичњаци од печене глине – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 1344:2015/AC:2015	
		SRPS EN 13748-2:2009, Терацо плоче – Део 2: Терацо плоче за спољашњу употребу	4
		SRPS EN 14509:2014, Самонесећи изолациони сендвич-панели са двостраном металном облогом – Фабрички израђени производи – Спецификације	1, 3, 4
		SRPS EN 14782:2009, Самонесећи метални лимови и траке за покривање кровова и за спољашња и унутрашња облагања зидова – Спецификација производа и захтеви	3, 4
		SRPS EN 14783:2014, Потпуно ослоњени метални лимови и траке за покривање кровова и за спољашња и унутрашња облагања зидова – Спецификација производа и захтеви	3, 4
		SRPS EN 14963:2009, Кровни покривачи – Континуалне светлосне траке са носећим профилима или без њих – Класификација, захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 14964:2009, Круте подложне фолије за покривање кровова – Дефиниције и карактеристике	1, 3, 4
		SRPS EN 16153:2015, Прозирне вишеслојне поликарбонатске саћасте плоче за унутрашњу и спољну употребу за кровове, зидове и таванице – Захтеви и методе испитивања	1, 3, 4
SRPS EN 1873:2009, Додатна монтажна опрема за покривње кровова – Пластичне светлосне куполе – Спецификација производа и методе испитивања	1, 3, 4		

		SRPS EN 490:2014, Црепови и фазонски комади од бетона за покривање кровова и облагање зидова – Спецификације производа	1, 3, 4
		SRPS EN 492:2018, Влакнастоцементне плоче и фазонски комади – Спецификација производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 516:2016, Влакнасто-цементне профилисане плоче и фазонски комади – Спецификација производа и методе испитивања	3
		SRPS EN 517:2008, Додатна опрема за покривање кровова – Сигурносне кровне куке	3
		SRPS EN 534:2011, Таласасте битуменске плоче – Спецификације производа и методе испитивања	1, 3, 4
		SRPS EN 544:2014, Битуменска шиндра са минералним и/или синтетичким ојачањима – Спецификација производа и методе испитивања	3, 4
23	Производи за изградњу путева	SRPS EN 12271:2011, Површинске обраде – Захтеви	2+
		SRPS EN 12273:2011, Танкослојне асфалтне пресвлаке изведене по хладном поступку – Захтеви	2+
		SRPS EN 12591:2013, Битумен и битуменска везива – Спецификације за битумене за путеве	2+
		SRPS EN 13108-1:2011, Асфалтне мешавине – Спецификације материјала – Део 1: Асфалт-бетон	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-2:2011, Битуменске мешавине – Спецификације материјала – Део 2: Асфалт-бетон за врло танке слојеве	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-3:2011, Асфалтне мешавине – Спецификације материјала – Део 3: Меки асфалт	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-4:2011, Асфалтне мешавине – Спецификације материјала – Део 4: Врућеваљани асфалт	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-5:2011, Асфалтне мешавине – Спецификације материјала – Део 5: Скелетни мастикс асфалт	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-6:2011, Асфалтне мешавине – Спецификације материјала – Део 6: Ливени асфалт	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13108-7:2011, Битумен и битуменска везива – Спецификације за битумене за путеве	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 13808:2013, Битумен и битуменска везива – Оквир за израду спецификације катјонских битуменских емулзија	2+
		SRPS EN 13877-3:2011, Бетонски коловози – Део 3: Спецификације за можданике у бетонским коловозима	4
		SRPS EN 13924:2013, Битумен и битуменска везива — Спецификације за тврде битумене за путеве	2+

		SRPS EN 14023:2013, Битумен и битуменска везива – Оквир за израду спецификација за битумене модификоване полимером	2+
		SRPS EN 14188-1:2011, Испуне спојница и заптивачи – Део 1: Спецификације за топло заптивање	4
		SRPS EN 14188-2:2011, Испуне спојница и заптивачи – Део 2: Спецификације за хладно заптивање	4
		SRPS EN 14188-3:2011, Испуне спојница и заптивачи – Део 3: Спецификације за префабриковане испуне спојница	4
		SRPS EN 14695:2011, Флексибилне траке за хидроизолацију – Ојачане битуменске траке за хидроизолацију бетонских мостова и других бетонских саобраћајних површина – Дефиниције и карактеристике	2+
		SRPS EN 15322:2013, Битумен и битуменска везива – Оквир за израду спецификације за разређена и омекшана битуменска везива	2+
24	Агрегати	SRPS EN 12620:2010, Агрегати за бетон	2+, 4
		SRPS EN 13043:2007, Агрегати за битуменске мешавине и површинску обраду коловоза, аеродрома и других саобраћајних површина	2+, 4
		SRPS EN 13055-1:2007, Лаки агрегати – Део 1: Лаки агрегати за бетон, малтер и инјекционе смесе	2+, 4
		SRPS EN 13055-2:2009, Лаки агрегати – Део 2: Лаки агрегати за битуменске мешавине, површинску обраду и за примену у неvezаним и vezаним мешавинама	2+, 4
		SRPS EN 13139:2007, Агрегати за малтер	2+, 4
		SRPS EN 13242:2010, Агрегати за неvezане и хидраулички vezане материјале за употребу у грађевинским радовима и изградњи путева	2+, 4
		SRPS EN 13383-1:2007, Хидротехнички камен – Део 1: Спецификација	2+, 4
		SRPS EN 13450:2007, Агрегати за застор железничких пруга SRPS EN 13450:2007/AC:2011	2+, 4
25	Грађевински лепкови	SRPS EN 12004:2013, Лепкови за плочице – Захтеви, вредновање усаглашености, класификација и ознаке	1, 3, 4
		SRPS EN 15274:2015, Адхезиви опште намене за конструкције – Захтеви и методе испитивања	2+
		SRPS EN 15275:2015, Адхезиви за конструкције – Карактеризација анаеробних адхезива за коаксијалне металне склопове у зградарству и грађевинско-инжењерским конструкцијама	2+

26	Производи сродни са бетоном, малтером и инјекционом смешом	SRPS EN 12878:2009, Пигменти за бојење грађевинских материјала на бази цемента и/или креча – Спецификације и методе испитивања	2+
		SRPS EN 13263-1:2010, Силикатна прашина за бетон – Део 1: Дефиниције, захтеви и критеријуми усаглашености	1+
		SRPS EN 14889-1:2010, Влакна за бетон – Део 1: Челична влакна – Дефиниције, спецификације и усаглашеност	1, 3
		SRPS EN 14889-2:2010, Влакна за бетон – Део 2: Полимерна влакна – Дефиниције, спецификације и усаглашеност	1, 3
		SRPS EN 1504-2:2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 2: Системи за заштиту површине бетона	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 1504-3:2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 3: Конструкцијске и неконструкцијске поправке	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 1504-4: 2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 4: Конструкцијско повезивање	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 1504-5: 2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 5: Инјектирање бетона	2+, 4
		SRPS EN 1504-6: 2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 6: Анкеровање челичне арматуре	1, 2+, 3, 4
		SRPS EN 1504-7: 2010, Производи и системи за заштиту и санацију бетонских конструкција – Дефиниције, захтеви, контрола квалитета и вредновање усаглашености – Део 7: Заштита арматуре од корозије	2+, 4
		SRPS EN 15167-1: 2010, Млевена гранулисана згура из високих пећи за употребу у бетону, малтеру и инјекционој маси – Део 1: Дефиниције, спецификације и критеријуми усаглашености	1+
		SRPS EN 450-1:2014, Летећи пепео за бетон – Део 1: Дефиниција, спецификације и критеријуми усаглашености	1+
		SRPS EN 934-2: 2014, Додаци за бетон, малтер и инјекциону масу – Део 2: Додаци за бетон – Дефиниције, захтеви, усаглашеност, означавање и обележавање	2+
		SRPS EN 934-3:2014, Додаци за бетон, малтер и инјекциону масу – Део 3: Додаци за малтер за зидање – Дефиниције, захтеви, усаглашеност, означавање и обележавање	2+
		SRPS EN 934-4:2010, Додаци бетону, малтеру и инјекционој маси – Део 4: Додаци инјекционој маси за каблове за претходно напрезање – Дефиниције, захтеви, усаглашеност, означавање и обележавање	2+

		SRPS EN 934-5:2010, Додаци бетону, малтеру и инјекционој маси - Део 5: Додаци млазном бетону – Дефиниције, захтеви, усаглашеност, означавање и обележавање	2+
27	Уређаји за грејање простора	SRPS EN 1: 2011, Пећи на уља прикључене на димњак са горионицима у којима долази до испаравања	3
		SRPS EN 12809:2011, Котлови на чврста горива за домаћинства – Називног топлотног оптерећења до 50 kW – Захтеви и методе испитивања	3
		SRPS EN 12815:2012, Штедњаци на чврста горива за домаћинства - Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 13229:2011, Камини за уградњу и отворени камини на чврста горива – Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 13240:2011, Уређаји за грејање простора на чврста горива – Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 14037-1:2017, Самовисећи панели за грејање и хлађење који се напајају водом температуре испод 120 °C – Део 1: Префабриковани зрачећи панели монтирани на плафон за грејање простора – Техничке спецификације и захтеви	3
		SRPS EN 14785:2011, Уређаји за грејање простора на дрвене пелете у домаћинству – Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 15250:2011, Уређаји на чврста горива са акумулацијом топлоте – Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 15821:2011, Пећи за сауне на дрва са више ложишта – Захтеви и поступци испитивања	3
		SRPS EN 442-1:2015, Радијатори и конвектори – Део 1:Техничке спецификације и захтеви	3
28	Цеви / цистерне / помоћна опрема, није у контакту са водом за људску употребу	SRPS EN 10224:2012, Цеви од нелегираног челика и спојни делови за пренос течности на бази воде, укључујући и воду за људску употребу – Технички захтеви за испоруку	4
		SRPS EN 10255:2011, Цеви од нелегираног челика погодне за заваривање и нарезивање навоја – Технички захтеви за испоруку	3,4
		SRPS EN 10311:2011, Спојеви за везу челичних цеви и спојних делова за пренос воде и других течности на бази воде	4
		SRPS EN 10312:2012, Шавне цеви од нерђајућег челика за пренос воде и течности на бази воде – Технички захтеви за испоруку	4
		SRPS EN 1057:2014, Бакар и легуре бакра – Бешавне бакарне цеви кружног попречног пресека за воду и гас које се примењују код санитарија и за грејање	1,3,4
		SRPS EN 1123-1:2011, Цеви и фазонски комади од уздужно заварених топлотно галванизираних челичних цеви са равним крајем и наглавком за системе за отпадну воду – Део 1: Захтеви, испитивање, контрола квалитета	4

	SRPS EN 1124-1:2011, Цеви и фазонски комади од уздужно заварених цеви од нерђајућег челика са равним крајем и наглавком за системе за отпадну воду – Део 1: Захтеви, испитивање, контрола квалитета	4
	SRPS EN 12285-2:2009, Челични резервоари израђени у радионици – Део 2: Хоризонтални цилиндрични једнослојни и двослојни резервоари за надземно складиштење запаљивих и незапаљивих течности које загађују воду	1,3,4
	SRPS EN 13160-1:2009, Системи за откривање пропусности – Део 1: Основни принципи	3,4
	SRPS EN 13341:2013, Статични термопластични резервоари за надземно складиштење уља за домаћинство, керозина и дизел-горива – Резервоари од полиетилена обликовани дувањем или ротационим ливењем и резервоари направљени од анјонски полимеризованог полиамида 6 обликовани ротационим ливењем – Захтеви и методе испитивања	1,3
	SRPS EN 13616:2009, Уређаји за спречавање препуњавања непокретних резервоара течним нафтним горивом	3,4
	SRPS EN 14680:2017, Адхезиви за системе цевовода без притиска од термопластичних маса – Спецификације	4
	SRPS EN 14800:2009, Комплекти таласастих безбедносних металних црева за прикључивање гасних апарата који се употребљавају у домаћинству	1,3
	SRPS EN 14814:2009, Адхезиви за системе цевовода од термопластичних маса за флуиде под притиском – Спецификације	4
	SRPS EN 15069:2009, Арматуре са сигурносним гасним прикључком за комплете металних црева који се користе за прикључивање гасних апарата у домаћинству	1,3,4
	SRPS EN 1916:2007, Бетонске цеви и фазонски комади, неармирани, са челичним влакнима и армирани	4
	SRPS EN 1916:2007/AC:2011	
	SRPS EN 295-1:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 1: Захтеви	1,3,4
	SRPS EN 295-4:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 4: Захтеви за редукционе цеви, спојне елементе и флексибилне прикључке	1,3,4
	SRPS EN 295-5:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 5: Захтеви за дренажне керамичке цеви и фазонске комаде	1,3,4
	SRPS EN 295-6:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 6: Захтеви за компоненте ревизионих окана и контролних комора	1,3,4
	SRPS EN 295-7:2014, Системи глазираних керамичких цеви за дренажне и канализационе системе – Део 7: Захтеви за цеви и спојеве за потискивање цеви	1,3,4
	SRPS EN 331:2011, Ручне кугласте славине и конусне славине са затвореним кућиштем за гасне инсталације у зградама	1,3

		SRPS EN 598:2012, Цеви, цевни спојни делови (фитинзи), помоћни делови од нодуларног лива и њихови спојни елементи за канализацију – Захтеви и методе испитивања	4
		SRPS EN 681-1:2007, Еластомерне заптивке – Захтеви за материјале заптивки спојева на цевоводима намењеним за довод и одвод воде – Део 1: Гума	4
		SRPS EN 681-2:2012, Еластомерне заптивке - Захтеви за материјале заптивки спојева на цевоводима намењеним за довод и одвод воде – Део 2: Термопластични еластомери	4
		SRPS EN 681-3:2012, Еластомерне заптивке – Захтеви за материјале заптивки спојева на цевоводима намењеним за довод и одвод воде – Део 3: Целуларни материјали од гуме	4
		SRPS EN 681-4: 2012, Еластомерне заптивке – Захтеви за материјале заптивки спојева на цевоводима намењеним за довод и одвод воде – Део 4: Заптиони елементи од изливеног полиуретана	4
		SRPS EN 682:2007, Еластомерне заптивке – Захтеви за материјале заптивки које се користе за цеви и фитинге кроз које протичу гас и течни угљоводоници	3
		SRPS EN 682:2007/A1:2016	
		SRPS EN 877:2012, Цеви и цевни спојни делови (фитинзи) од ливеног гвожђа, њихови спојни елементи и помоћни делови за одвод воде из грађевина – Захтеви, методе испитивања и обезбеђење квалитета	4
		SRPS EN 969:2012, Цеви, цевни спојни делови (фитинзи), помоћни делови од нодуларног лива и њихови спојни елементи за гасоводе - Захтеви и методе испитивања	3
29	Грађевински производи у контакту са водом намењени за људску употребу	-	
30	Производи од равног стакла, профилисаног стакла и стаклених блокова	SRPS EN 1036-2:2011, Грађевинско стакло – Огледала од флот-стакла са превлаком од сребра за унутрашњу употребу – Део 2: Вредновање усаглашености; стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1051-2:2011, Грађевинско стакло – Стаклени блокови за зидање и поплочавање – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1096-4:2011, Грађевинско стакло – Стакло са превлаком – Део 4: Стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 12150-2:2011, Грађевинско стакло – Каљено натријум-калцијум-силикатно сигурносно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 12337-2:2011, Грађевинско стакло – Хемијски ојачано натријум-калцијум-силикатно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1279-5:2011, Грађевинско стакло – Изолационо стакло – Део 5: Вредновање усаглашености	1, 3, 4
		SRPS EN 13024-2:2011, Грађевинско стакло – Каљено борсиликатно сигурносно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 14178-2:2011, Грађевинско стакло – Производи од алкално-земноалкално-силикатног стакла – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4

		SRPS EN 14179-2:2011, Грађевинско стакло – Натријум-калцијум-силикатно сигурносно стакло двоструко ојачано топлотним и хемијским поступком – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 14321-2:2011, Грађевинско стакло – Каљено земноалкално-силикатно сигурносно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 14449:2011, Грађевинско стакло – Ламинатно стакло и ламинатно сигурносно стакло – Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 15681-2:2017, Грађевинско стакло – Основни производи од алуминијум-силикатног стакла – Део 2: Стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 15682-2:2014, Грађевинско стакло – Алкално-земноалкално силикатно сигурносно стакло, двоструко ојачано топлотним поступком – Део 2: Вредновање усаглашености / стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 15683-2:2014, Грађевинско стакло – Каљено натријум-калцијум силикатно профилисано сигурносно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1748-1-2:2011, Грађевинско стакло – Специјални производи – Борсиликатна стакла – Део 1-2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1748-2-2:2011, Грађевинско стакло – Специјални производи – Стаклокерамика – Део 2-2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 1863-2:2011, Грађевинско стакло – Каљено натријум-калцијум-силикатно стакло – Део 2: Вредновање усаглашености/стандард за производ	1, 3, 4
		SRPS EN 572-9:2011, Грађевинско стакло – Производи од натријум-калцијум-силикатног стакла – Део 9: Вредновање усаглашености/ /стандард за производ	1, 3, 4
31	Енергетски, командни и комуникациони каблови	SRPS EN 50575:2015, Енергетски, управљачки и комуникациони каблови – Каблови за опште примене у грађевинарству на које се односе захтеви за реакцију на пожар SRPS EN 50575:2015/A1:2016	1+, 3, 4
32	Средства за заптивање спојница	SRPS EN 15651-1:2014, Заптивне масе за неконструктивну употребу у зградама и на пешачким стазама – Део 1: Заптивне масе за фасадне елементе	1, 3, 4
		SRPS EN 15651-2:2014, Заптивне масе за неконструктивну употребу у зградама и на пешачким стазама – Део 2: Заптивне масе за застакљивање	1, 3, 4
		SRPS EN 15651-3:2014, Заптивне масе за неконструктивну употребу у зградама и на пешачким стазама – Део 3: Заптивне масе за спојеве санитарија	1, 3, 4
		SRPS EN 15651-4:2014, Заптивне масе за неконструктивну употребу у зградама и на пешачким стазама – Део 4: Заптивне масе за пешачке стазе	1, 3, 4
33	Производи за причвршћивање		

34	Склопови и елементи за изградњу и префабриковани елементи	-	
35	Производи за заустављање пожара, спречавање ширења пожара, заштиту од пожара и упоравање пожара	-	
<p>Напомена : Ознаке и наслови стандарда дати црвеном бојом већ су раније поменути у листи.</p>			



У намери да се производима људског рада одреде границе по форми и квалитету, на Техничком факултету у Београду 16. септембра 1934. године основана је стручно-савстодавна организација, Југословенски комитет за нормализацију.



ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ